

Hari Rabu
10 Jun 1998

LAPORAN PERSIDANGAN

OFFICIAL REPORT

**DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KESEMBILAN**

NINTH LEGISLATIVE ASSEMBLY PENANG

**PENGGAL KEEMPAT
*FORTH SESSION***

**MESYUARAT PERTAMA
*FIRST MEETING***

LAPORAN PERSIDANGAN

OFFICIAL REPORT

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KESEMBILAN

NINTH LEGISLATIVE ASSEMBLY PENANG

PENGGAL KEEMPAT
FIRST SESSION

MESYUARAT PERTAMA
FIRST MEETING

<u>Kandungan</u>	<u>Muka Surat</u>
Sambungan Ucapan Perbahasan Rang Undang-undang Hiburan dan Tempat-tempat Hiburan 1997 oleh YB. Encik Teng Chang Yeow	3
Ucapan Perbahasan Rang Undang-undang Hiburan dan Tempat-tempat Hiburan 1997 oleh YB. Encik Jasmin bin Mohamed	6
Ucapan Perbahasan Rang Undang-undang Hiburan dan Tempat-tempat Hiburan 1997 oleh YB. Encik Hilmi bin Haji Abdul Rashid.	13
Ucapan menggulung Rang Undang-undang Hiburan dan Tempat-tempat Hiburan 1997 oleh Y.A.B. Ketua Menteri	20
Pembentangan Rang Undang-undang Pembekalan Air 1998 oleh Y.A.B. Ketua Menteri.	44
Perbahasan Rang Undang-undang Pembekalan Air 1998 oleh YB. Puan Tan Cheng Liang.	56
Perbahasan Rang Undang-undang Pembekalan Air 1998 oleh YB. Tuan Syed Amerruddin bin Dato' Haji Syed Ahmad	68

Perbahasan Rang Undang-undang Pembekalan Air 1998 oleh YB. Puan Chong Eng.	97
Perbahasan Rang Undang-undang Pembekalan Air 1998 oleh YB. Encik Lai Chiew Hock.	100
Perbahasan Rang Undang-undang Pembekalan Air 1998 oleh YB. Encik Lye Siew Weng.	101
Perbahasan Rang Undang-undang Pembekalan Air 1998 oleh YB. Dato' Abdul Latiff bin Mirasa.	105
Ucapan Menggulung Rang Undang-undang Pembekalan Air 1998 oleh YAB. Ketua Menteri.	113
Usul dari YB. Timbalan Ketua Menteri	125
Usul dari YB. Puan Chong Eng	132
Ucapan Penangguhan oleh YB. Puan Chong Eng	140

Laporan Persidangan

**DEWAN UNDANGAN NEGERI
PULAU PINANG YANG KESEMBILAN**

**MESYUARAT YANG PERTAMA
PENGKAL YANG KEEMPAT**

.....

Hari Rahu, 10 Jun 1998

*(Tempat: Dewan Undangan Negeri,
Lebuhraya, Pulau Pinang)*

.....

JAM: 9.30 Pagi

HADIR:

- Yang Berhormat Dato' Speaker (Dato' Haji Yahaya bin Abdul Hamid)
- Ahli Kawasan Pinang Tunggal
- Yang Amat Berhormat Ketua Menteri (Tan Sri Dr. Koh Tsu Koon)
- Ahli Kawasan Tanjung Bunga
- Yang Berhormat Timbalan Ketua Menteri (Dato' Haji Mohd. Shariff bin
Haji Omar) - Ahli Kawasan Permatang Berangan
- “ “ Setiausaha Kerajaan Negeri (Dato' Jamaluddin bin Haji
Ahmad Damanhuri)
- “ “ Penasihat Undang-undang Negeri (Dato' Alizatul Khair
bt. Osman Khairuddin)
- “ “ Pegawai Kewangan Negeri (Dato' Khalid bin Ramli)
- “ “ Ahli Kawasan Batu Uban (Dato' Kee Phaik Cheen)
- “ “ Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dato' Dr. Sak Cheng
Lum)
- “ “ Ahli Kawasan Telok Bahang (Dato' Dr. Hilmi bin Haji
Yahaya)
- “ “ Ahli Kawasan Sungai Pinang (Dato' Dr. Kang Chin
Seng)
- “ “ Ahli Kawasan Perai (Dr. Rajapathy a/l Kuppusamy)
- “ “ Ahli Kawasan Sungai Acheh (Dato' Abdul Rashid bin
Abdullah)

Yang Berhormat Ahli Kawasan Machang Bubuk (Dr. Toh Kin Woon)

“ “ Ahli Kawasan Bukit Gelugor (Encik Koay Kar Huah)

“ “ Ahli Kawasan Penaga (Tuan Haji Azhar bin Ibrahim)

“ “ Ahli Kawasan Bukit Tengah (Dato' Liong Ah Sow @ Liang Thau Sang)

“ “ Ahli Kawasan Permatang Pasir (Dato' Haji Ahmad bin Saad)

“ “ Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Lim Chien Aun)

“ “ Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dato' Abdul Latiff b. Mirasa)

“ “ Ahli Kawasan Kebun Bunga (Dr. Teng Hock Nan)

“ “ Ahli Kawasan Paya Terubong (Dr. Loh Hock Hun)

“ “ Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (Puan Jahara bt. Hamid)

“ “ Ahli Kawasan Datok Keramat (Encik Lim Boo Chang)

“ “ Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Lee Hack Teik)

“ “ Ahli Kawasan Telok Kumbar (Tuan Syed Amerruddin bin Dato' Haji Syed Ahmad)

“ “ Ahli Kawasan Padang Kota (Encik Teng Chang Yeow)

“ “ Ahli Kawasan Jawi (Puan Tan Cheng Liang)

“ “ Ahli Kawasan Bertam (Encik Hilmi bin Haji Abdul Rashid)

“ “ Ahli Kawasan Kampong Kolam (Encik Lim Gim Soon)

“ “ Ahli Kawasan Penanti (Tuan Haji Daud bin Taha)

“ “ Ahli Kawasan Sungai Puyu (Encik Loo Ah Dee @ Lee Ah Lee)

“ “ Ahli Kawasan Air Itam (Encik Lye Siew Weng)

“ “ Ahli Kawasan Sungai Dua (Encik Jasmin bin Mohamed)

“ “ Ahli Kawasan Berapit (Encik Lau Chiek Tuan)

“ “ Ahli Kawasan Sungai Bakap (Encik Lai Chew Hock)

“ “ Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng)

TURUT HADIR:

Setiausaha Dewan Undangan Negeri (Encik Ahmad Jamil bin Hashim)

Dewan bersidang semula pada jam 9.35 pagi.

Setiausaha:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Yang Berhormat Dato' Speaker.

DOA

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan disambung semula dengan perbahasan. Dijemput Ahli dari Padang Kota.

Ahli Kawasan Padang Kota (Encik Teng Chang Yeow):

Dato' Speaker, saya turut mengambil bahagian dalam perbahasan atas Rang Undang-undang Enakmen Hiburan dan Tempat-tempat Hiburan 1997 yang telah dibentang semalam.

Dato' Speaker, adalah diharapkan bahawa tujuan mengawalselia hiburan melalui Enakmen Hiburan ini akan memberi kawalan yang lebih ketat kepada hiburan-hiburan yang bertujuan untuk mendapatkan keuntungan dan bukannya membantu perkembangan hiburan yang berbentuk kebudayaan ataupun yang mempunyai elemen-elemen yang sihat. Apa yang dikuatiri ramai bahawa enakmen ini mungkin memberi halangan kepada perkembangan sihat hiburan-hiburan yang berbentuk kebudayaan dan justeru itu ramai yang khuatir dengan fasal-fasal dalam Pegawai Pelesenan. Walau bagaimanapun, kita mengalu-alukan jaminan yang diberi oleh YAB. Ketua Menteri bahawa pentadbiran akan dikeluarkan untuk mengelakkan daripada berlakunya perselisihan faham di antara Pegawai Pelesenan dan pemohon terhadap bentuk hiburan yang berunsurkan kebudayaan yang sihat supaya ianya tidak mendatangkan perselisihan faham orang ramai terhadap enakmen ini.

Dato' Speaker, selama ini saya memang faham bahawa di bawah enakmen yang lama boleh dikatakan bahawa penguatkuasaan di bawah enakmen yang lama kurang berkesan kerana terdapatnya masih lagi operator-operator hiburan yang tidak mengindahkan tindakan ataupun keputusan Pegawai Pelesenan serta juga kerajaan dalam mengawal dan juga memberhentikan perniagaan mereka.

Pagi tadi apabila saya membaca surat khabar 'The Sun' telah dilaporkan bahawa sebuah tempat hiburan atau premis hiburan yang telah dilucutkan lesennya pada tahun 1996 kemudian tindakan diambil. Sehari selepas tindakan *summary* diambil, mereka beroperasi kembali sekali lagi. Jadi selepas ini adalah diharapkan bahawa dengan penguatkuasaan dan *gazettenya* enakmen ini adalah diharapkan pihak berkuasa, Pegawai Pelesenan, Majlis Perbandaran dan juga pihak-pihak yang berkenaan akan bertindak lebih tegas dengan kuasa-kuasa yang diberikan bagi mengawal hiburan, premis hiburan yang tidak mematuhi premis hiburan yang tidak mematuhi peraturan yang berdekatan ataupun yang terletak dalam kawasan kediaman. Apa yang menjadi rungutan penduduk-penduduk ialah premis hiburan yang terletak di dalam kawasan kediaman.

Dato' Speaker, ramai ahli yang telah melahirkan kebimbangan terhadap birokratik yang mungkin timbul akibat daripada enakmen ini kerana kuasa yang diberikan kepada Pegawai Pelesenan di dalam enakmen ini. Saya turut kuatir bahawa ini mungkin boleh berlaku dan adalah menjadi masalah supaya birokratik ini dapat dikurangkan dengan arahan pentadbiran dan juga prosedur-prosedur permohonan lesen hiburan dapat dipermudahkan melalui proses ini juga. Apa yang kita dapati sekarang mungkin proses permohonan mengambil masa yang panjang dan juga mempunyai terlalu banyak dokumen yang diisi dan justeru itu adalah menjadi harapan kita dengan penguatkuasaan enakmen baru ini, usaha-usaha akan dilakukan untuk mengurangkan dan mempermudah permohonan lesen hiburan.

Saya ingin mencadangkan supaya satu tempoh masa diberikan kepada permohonan yang telah membuat permohonan kepada pegawai pelesenan supaya permohonan boleh membuat persiapan-persiapan dan juga boleh membuat perancangan yang lebih teratur supaya mereka tidak diberitahu pada saat-saat yang terakhir mengenai keputusan permohonan mereka.

Dato' Speaker, semalam YAB. Ketua Menteri juga mengatakan bahawa dalam tempoh peralihan ini di mana penguatkuasaan baru enakmen ini dan juga lesen-lesen yang masih berkuatkuasa sehingga terlaksananya enakmen baru ini, lesen-lesen ini masih dianggap sah dan sebagainya. Apa yang menjadi kekuatiran saya ialah dalam tempoh peralihan ini iaitu semasa kita memperkuatkuasakan enakmen baru ini

terdapat permohonan pembaharuan dan juga yang baru, yang perlu diproses oleh pejabat Pegawai Pelesenan. Jadi dalam tempoh ini, saya merayu supaya tiada tindakan *summary* diambil ke atas premis-premis hiburan di kawasan-kawasan yang dibenarkan tidak diambil sehingga proses permohonan mereka dibuat di pejabat pelesenan kerana ini melibatkan satu proses baru di mana premis mereka terpaksa juga dilesen. Ini juga melibatkan penglibatan daripada pejabat-pejabat di Majlis Perbandaran Pulau Pinang dan juga di Majlis Perbandaran Seberang Perai. Kita sedia maklum, premis-premis seperti ini jika ingin ditukar syarat ataupun apabila berlakunya perubahan tambahan kepada premis tersebut memerlukan masa untuk mendapatkan kelulusan daripada Majlis Kerajaan Tempatan sebelum Pegawai Pelesenan dapat meluluskan lesen-lesen hiburan ini. Saya ingin mencadangkan satu tempoh peralihan masa selama enam bulan di mana pemohon diberi tempoh dalam masa tiga bulan untuk menyiapkan ataupun untuk mematuhi syarat-syarat Majlis Perbandaran dan juga syarat-syarat yang dikemukakan oleh Bomba dan lain-lain agensi yang berkaitan terhadap premis mereka, Majlis Tempatan diberi masa dua bulan untuk memaklumkan kepada pemohon dan juga memeriksa samada mereka mematuhi syarat-syarat tersebut dan juga pegawai pelesenan diberi tempoh satu bulan untuk memaklumkan kepada pemohon mengenai status permohonan mereka supaya dalam tempoh peralihan ini tidak berlakunya perselisihan faham, tidak berlakunya perkara-perkara yang tidak diingini di mana premis-premis yang sedia ada, yang memenuhi semua syarat dikenakan tindakan-tindakan yang tidak betul kerana penafsiran yang berlainan daripada apa yang diperuntukan di dalam enakmen.

Dato' Speaker, saya juga ingin menyarankan supaya arahan pentadbiran ini yang bakal dikeluarkan kepada pegawai-pegawai pelesenan dibuat umum supaya orang ramai atau pemohon turut sedar mengenai hak mereka. Mengenai proses-proses permohonan supaya tidak berlakunya perkara-perkara atau perselisihan faham di antara pemohon dan juga pegawai dari pejabat pelesenan. Saya percaya dengan berbuat demikian, ketelusan dalam prosesan lesen-lesen hiburan dapat ditegakkan dan juga dapat mengelakkan daripada berlakunya perkara-perkara penyelewengan.

Dato' Speaker, saya juga ingin menyarankan supaya pegawai-pegawai yang diberi kuasa untuk membuat interpretasi terhadap enakmen ini hendaklah lebih fleksibel, hendaklah memberi pertimbangan secara objektif dan secara menyeluruh terhadap sebarang permohonan yang dikemukakan kerana enakmen ini memberi kuasa kepada Pegawai

Pelesenan untuk meluluskan atau menolak sesuatu permohonan atas budi bicara Pegawai Pelesenan tersebut. Adalah menjadi kekuatiran kita bahawa budi bicara ini kadangkala disalah tafsirkan. Oleh itu saya ingin mengingatkan Kerajaan Negeri supaya arahan pentadbiran tersebut yang bakal dikeluarkan ini akan juga mengandungi aspek di mana intrepitasi daripada pihak Pegawai Pelesenan ini turut dapat diberi perhatian dan mengingatkan pegawai Pelesenan supaya lebih fleksibel terhadap interpretasi hiburan, khasnya hiburan-hiburan yang berunsurkan kebudayaan yang sihat.

Kita tidak mahu berlakunya interpretasi-interpretasi yang berlainan kerana kepercayaan yang berlainan, kerana budaya kita yang berlainan maka ditafsirkan sesuatu interpretasi itu secara berlainan. Kita seharusnya mengingatkan mereka supaya lebih fleksibel, lebih menyeluruh dan lebih objektif di dalam interpretasi mereka supaya kepercayaan dan juga budaya pemohon dan juga masyarakat yang berbilang kaum ini dipertimbangkan ketika kita mempertimbangkan kelulusan ataupun penolakan sesuatu permohonan lesen hiburan.

Jadi Dato' Speaker, saya percaya dengan enakmen baru ini ia memberi 'gigi tambahan' kepada Pegawai Pelesenan, khasnya dalam penguatkuasaan kerana kita tidak mahu apa yang dilaporkan di dalam surat khabar pada pagi ini berulang dengan enakmen yang baru ini kerana enakmen lama kurang 1 - 2 'gigi' kerana selepas tindakan *summary* diambil masih lagi boleh peroperasi, seolah-olah tidak ada undang-undang penguatkuasaan yang boleh mengawalselia hiburan yang berunsurkan keuntungan ini. Jadi saya percaya dengan kuasa tambahan ini, kita dapat mengawasinya dengan lebih baik industri hiburan di dalam negeri kita dan juga membantu memperkembangkan hiburan yang berbentuk kebudayaan dan hiburan yang sihat. Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Ahli dari Sungai Dua.

Ahli Kawasan Sungai Dua (Encik Jasmin bin Mohamed)

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarkatuh dan Selamat pagi. YB. Dato' Speaker, Yang Berhormat semua, tuan-tuan dan puan-puan sekalian. Terlebih dahulu saya mengambil kesempatan ini untuk

mengucapkan terima kasih di atas izin YB. Dato' Speaker untuk bersama-sama saya mengambil bahagian di dalam perbahasan Rang Undang-undang hiburan dan tempat-tempat hiburan bagi tahun 1997.

YB. Dato' Speaker, adalah menjadi harapan agar dengan Rang Undang-undang ini akan memberikan lebih banyak kuasa kepada kerajaan untuk memastikan tempat-tempat hiburan yang tumbuh seperti cendawan pada masa kini dapat dikawal, dapat diberi perhatian dan seterusnya dapat diambil tindakan yang sewajarnya. Selaras dengan apa yang kita sedang hadapi masa kini, YB. Dato' Speaker, sebenarnya punca daripada laporan yang kita terima bahawa punca yang banyak berlaku gejala-gejala sosial pada masa ini adalah disebabkan terlalu banyak tempat-tempat hiburan. Kalau kita tengok dalam rekod-rekod tangkapan didapati memanglah banyak tangkapan dibuat di tempat-tempat pusat hiburan ini. Sebab itu sehinggakan masalah gejala sosial ini menjadi begitu serius dan akhirnya kerajaan terpaksa menubuhkan satu jawatankuasa khas di peringkat negeri bagi menangani masalah-masalah gejala sosial ini. Oleh yang demikian, kita mengharapkan bukan sahaja tentang hiburan tetapi juga dari segi menangani masalah gejala sosial ini juga patut diberikan perhatian. Tetapi apa yang mendukacitakan bahawa kita lihat dalam jawatankuasa menangani masalah gejala sosial ini tidak ada satu peruntukan khas yang disediakan oleh pihak Kerajaan Negeri ke arah kita hendak menangani masalah-masalah gejala sosial ini.

YB. Dato' Speaker, kita melihat bahawa sekarang ini terdapat dua perkara di dalam enakmen ini. Yang pertama, lesen bagi tempat hiburan dan yang kedua, lesen bagi menjalankan aktiviti hiburan itu sendiri. Kita lihat pada ketika ini terdapat masalah-masalah yang banyak tentang lesen dan juga tempat hiburan. Kadang-kadang timbul masalah ada orang kata lesen dikeluarkan oleh MPSP di bahagian Seberang dan MPPP di peringkat Pulau. Ada yang kata polis keluar lesen. Ada yang kata, yang dikeluarkan lesen maka timbul berbagai masalah dan dengan adanya enakmen ini perkara itu dapat diselaraskan dan tidak menimbulkan masalah kepada masyarakat umpamanya untuk membuat laporan tentang kegiatan-kegiatan yang dijalankan di tempat-tempat hiburan ini.

YB. Dato' Speaker, berdasarkan kepada masalah-masalah ini saya melihat bahawa adanya lesen bagi tempat hiburan dan adanya lesen untuk menjalankan aktiviti-aktiviti ini, saya rasa perlulah bukan Pegawai Pelesen ini sebenarnya diluluskan di peringkat daerah. Permohonan ini perlu diselaraskan. Kalau boleh kita bentuk satu jawatankuasa di peringkat

negeri. Kita adakan satu jawatankuasa mungkin dipengerusikan oleh Dato' PKN sendiri. Permohonan semua ini disalurkan kepada jawatankuasa di mana keanggotaannya boleh dianggotai oleh Pejabat Daerah, MPSP dan juga semua jabatan-jabatan yang terlibat.

Ini ada dua perkara. Yang pertama, meluluskan lesen. Yang kedua, meluluskan tempat-tempat hiburan. Kadang-kadang kalau dipohon kepada MPSP dahulu tentang tempat hiburan. Kalau tempat hiburan sudah lulus, sudah tentu dia terpaksa meluluskan tempat hiburan. Kalau tidak maka tidak bermaknalah tempat hiburan diluluskan tetapi lesen hiburan tidak diluluskan. Sebab itu saya rasa perlu diadakan satu jawatankuasa khas di peringkat negeri yang mana permohonan semua disalurkan kepada jawatankuasa ini tentang permohonan tempat hiburan dan juga tentang permohonan tempat hiburan dan juga permohonan untuk mengeluarkan lesen hiburan itu sendiri. Kita buat satu sistem merangkumi semua jabatan supaya perkara ini dapat diberikan tindakan bukan sahaja mengatasi masalah seperti yang dibangkitkan oleh rakan-rakan tentang *red tape* yang ada tetapi juga dengan secara tidak langsung dapat kita selaraskan dan tidak timbul masalah-masalah yang dibangkitkan.

Lagi satu YB. Dato' Speaker, kita dapati sekarang ini tempat-tempat hiburan tumbuh seperti cendawan di negeri kita, tidak kira tempat di mana-mana. Kita lihat di kawasan bandar kecil pun ada, tempat-tempat hiburan ini, ada karaoke, dangdut, disko dan sebagainya. Sebab itu bahawa kalau kita hendak meluluskan tempat hiburan kita mesti melihat dari segi skop aspek dan kedudukan tempat itu sendiri. Kalau kita melihat iaitu kalaulah kita kata hiburan ini semata-mata kita terpaksa buat Akta ini kerana kita kata hendak beri pelancong untuk melancong. Kalau kepada pelancong sahaja, saya dapati bahawa adalah lebih wajar kalau boleh tempat-tempat hiburan ini hanya kita beri kebenaran di hotel-hotel bertaraf lima bintang sahaja. Tidak perlulah kita luluskan tempat-tempat hiburan ini macam di Pekan Kepala Batas maka itu tidak sesuai. Pelancong mana hendak pergi ke pekan Kepala Batas. Orang tempatan pun tidak akan masuk di tempat hiburan. Apa yang saya hendak katakan di sini bahawa lesen tempat hiburan harus kita beri di tempat-tempat tertentu sahaja. Kita tumpukan di bandar-bandar besar seperti Georgetown, di mana ada hotel-hotel yang besar tetapi kita jangan luluskan lesen-lesen ini di kampung-kampung ataupun di bandar-bandar kecil seperti di Pekan Kepala Batas, Pekan Sungai Dua, Pekan Bagan Ajam dan Bukit Mertajam, saya tidak pasti. Itu kena tanya Yang Berhormat, kerana tiada pelancong

yang akan ke sana. Kalau kita cakap tentang alasan kita supaya hanya terpaksa kerana pelancong hendak hadir maka saya rasa pelancong tidak akan pergi ke bandar-bandar kecil ini. Lagipun mengikut rekod tangkapan yang dibuat, kebanyakan yang masuk ke tempat hiburan ini adalah orang tempatan, remaja-remaja yang di bawah umur pun ada masuk. Sebab itu kita rasa dari segi peraturannya, dari segi cara perlaksanaannya di mana kita rasa perlu diadakan satu garis panduan di mana orang yang berumur 25 tahun ke atas yang boleh masuk dan di bawah umur itu kalau masuk, kita tidak tahu. Maknanya kita kena adakan peraturan-peraturan begini dari segi pengawalan dan segi penguatkuasaan dapat kita laksanakan dengan baik.

Jadi YB. Dato' Speaker, bahawa selain daripada kita meluluskan lesen ini, kita juga harus berhati-hati dalam beberapa perkara terutama dari segi masalah-masalah yang akan dihadapi sepertimana saya katakan tadi kena ada garis panduan, tentang had umur dan sebagainya, tempat-tempat hiburan juga perlu di bandar-bandar besar sahaja iaitu di hotel-hotel bertaraf lima bintang sahaja, bukannya di luar bandar, dan juga tentang *video-video games* yang banyak sekarang ini tidak akan terdapat lagi di kawasan-kawasan luar bandar, kena ada peraturan yang lebih ketat dan sebagainya supaya pelajar-pelajar kita di masa sekolah tidak masuk ke dalam pusat-pusat *video games* ini. Pusat-pusat *video games* ini jangan kita benarkan diletakkan di atas *supermarket*, di tempat membeli-belah kerana sambil mereka pergi membelibelah, kemudian dia naik ke atas, dia main, leka, kadang-kadang hingga ke malam dan akhirnya melalaikan tanggungjawabnya terhadap pelajarannya.

Lagi satu YB. Dato' Speaker, tentang kita meluluskan lesen-lesen hiburan, kalau ada permohonan daripada mana-mana pihak untuk membuat *show* dengan tujuan untuk mengutip wang. Jadi kalau boleh, kita jangan benarkan tempat seperti sekolah digunakan, padang sekolah jangan kita gunakan dan jangan kita beri kebenaran untuk buat *funfare*. Buat *funfare* ini pun kita harap jangan diberikan kebenaran di tanah-tanah lapang di kawasan-kawasan luarbandar. *Funfare* kalau hendak buat biarlah ditempatkan di tempat yang sesuai dengan keadaannya. Kadang-kadang di Tasek Gelugor pun diberikan kebenaran untuk mereka buat *funfare*. Jadi saya rasa sudah tentulah tidak sesuai, di mana *funfare* ini banyak kegiatan-kegiatan. Saya pun hendak minta penjelasan sedikit tentang perkara ini kerana, ada *funfare* yang dibuat *funfare*, kemudian dalam *funfare* ini ada permainan judi yang banyak. Adakah kita perlu lesenkan semua yang dalam di dalam *funfare* ini?

Inipun perlu diberi penjelasan juga kerana kita mahu melihat kalau buat *funfare*, bentuk *funfare* itu mesti sihat. Jadi sepertimana saya katakan, di sekolah ini kalau boleh jangan diberikan kebenaran untuk diadakan kegiatan-kegiatan bagi kelulusan yang diberi untuk pertunjukan-pertunjukan hiburan yang mana ini akan menimbulkan masalah kecuali kalau untuk tujuan Tabung PIBG di atas inisiatif PIBG itu sendiri iaitu PIBG sekolah itu.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Dato' Haji Ahmad bin Saad):

Penjelasan.

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Dato' Haji Ahmad bin Saad):

Nanti ada *double standard* pula, kalau PIBG hendak buat judipun tidak boleh jugalah.

Ahli Kawasan Sungai Dua (Encik Jasmin bin Mohamed):

Judi memang tidak boleh.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Dato' Haji Ahmad bin Saad):

Bermakna dia bila ada *fanfare*, dia hendak menarik itu dia buat judilah.

Ahli Kawasan Sungai Dua (Encik Jasmin bin Mohamed):

Saya tidak kata *funfare* di Sekolah, saya kata kalau PIBG itu ingin mengadakan satu pertunjukan atau persembahan daripada mana-mana sebab itu kalau kita mahu lihat, kalau tujuan PIBG untuk tabung sekolah dia, makna kita bolehlah bagi kebenaran kepada PIBG berkenaan. YB. Dato' Speaker, dari segi tempat-tempat ini, kita lihat kalau berlakunya kegiatan-kegiatan yang tidak sihat didapati kegiatan tidak sihat di dalam tempat-tempat hiburan ini seperti adanya perbuatan-perbuatan sumbang, ada pondan cari makan dalam itu, jadi saya harap perbuatan-perbuatan

yang tidak senonoh ini seperti yang ada di dalam pusat-pusat hiburan ini kalah kita dapat tangkap maknanya kita jangan bagi notis kepada dia lagi, maknanya terus di arahkan tutup. Jadi kalau dia melanggar peraturan-peraturan yang ada, yang tidak senonoh ini kita harap tindakan tegas boleh dibuat.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Dato' Haji Ahmad bin Saad):

Boleh bagi contoh tidak, sebab di Georgetown dulu ada *stripteaselah*, ada *floor show*lah, sekarang tidak tahulah, dulu ada, dulu saya jadi ADO Georgetown saya tahulah. Dulu banyak hotel-hotel di Pulau Pinang masa saya jadi Penolong Pegawai Daerah ada, sudah lama, sekarang tidak tahulah, saya tidak pernah pergi tengok. Lucuh iu apa dia, kena terang juga.

Ahli Kawasan Sungai Dua (Encik Jasmin bin Mohamed):

Adun Kawasan Permatang Pasir sudah bagi contoh, jadi saya tidak perlu bagi contohlah, macam itulah maksudnya, kalau ada kegiatan-kegiatan yang tidak senonoh dalam pusat hiburan itu yang dapat kita tangkap, maknanya kita kena ambil tindakan, tempat hiburan itu kita tutup terus tanpa sebarang notis lagi. Tutup terus tidak bagi peluang dia buka.

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Batu Lintang (Puan Chong Eng):

Penjelasan, Dato' Speaker, bolehkah mendapat pendapat Y.B. Kawasan Sungai Dua, tentang bagaimana kalau dikatakan pondon, yang mereka bekerja sebagai seorang penghibur yang tidak melucahkan dengan hanya itu sahaja sebagai kerjanya. Adakah itu pun patut mengambil tindakan ke atas mereka. Mereka pun mesti mencari makan juga.

Ahli Kawasan Sungai Dua (Encik Jasmin bin Mohamed):

Kalau tidak senonoh dan ada perbuatan tidak senonoh kita kena ambil tindakan. Dia cari makan, dia bekerja dengan baik, dia berkhidmat dalam tempat hiburan itu sebagai waiter dia sebagai jual minumannah itu tidak melanggar.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Dato' Haji Ahmad bin Saad):

Dua, tiga hari yang lepas ada pertunjukkan *London Circus* di Shah Alam yang dianjurkan oleh kerajaan, kerajaan anjur untuk tabung kanak-kanak negara. Menteripun datang, dalam pertunjukkan itu selalunya *London Circus* ini dia ada pakai nampak tutup, paha-paha semua nampak. Jadi adakah itu yang dikatakan lucu, kalau macam itu disokong tidak, kalau datang ke Pulau Pinang.

Ahli Kawasan Sungai Dua (Encik Jasmin bin Mohamed):

Yang macam itu, nanti YAB. Ketua Menteri akan jawab. Jadi cuma kata dalam pusat hiburan itu macam dalam karaoke, dalam disko, dalam dangdut dia ada perbuatan-perbuatan begini. Ada kegiatan menghisap dadah dalam situ, dapat tangkap, ada kegiatan maksiat, ada kegiatan pondan yang keterlaluan. Ada yang Dato' Ahmad Saad kata tadi buka baju semua menari, itu kita takrifkan sebagai tidak senonoh. Kalau kata tidak senonoh maka perlu tindakan diambil, sekarang ini kalau kita lihat dari segi penguatkuasaan masih tidak begitu baik, kalau kita lihat sekarang ini pusat-pusat hiburan kita tumbuh seperti cendawan. Saya melihat di bandar Butterworth ini bukan bandar yang besar tapi saya melihat terlalu banyak pusat-pusat hiburan depan pejabat MPSP sendiri ada dangdut, depan Bank Bumiputera Taman Selat itu ada karaoke, maknanya terlalu banyak. Di Bandar Seberang Jayapun ada karaoke, saya hendak pergi bandar Sunway, saya tengok ada karaoke, terlalu banyak kalau hendak kira tempat-tempat ini sebab itu kita harap bahawa, sebelah Permatang Berangan, Telok Ayer Tawar tidak ada. Jadi diharap tindakan-tindakan tegas dapat diambil supaya pusat-pusat hiburan yang begini dapat diambil tindakan banyak yang dibuat operasi ini tanpa ada lesen. Terutama lesen di tempat hiburan itu sendiri saya rasapun tidak ada lesen. Jadi kita harap dari segi penguatkuasaan ini perlu tegas, dan penguatkuasaan ini juga apabila Rang Undang-undang ini diluluskan kita harap orang-orang yang beroperasi sekarang ini dia perlu juga mengikut enakmen ini, kita perlu supaya mereka ini juga memohon kembali, kita anggap tempoh mereka sudah tamat makna kita perlu suruh mereka ini mohon balik dan kita boleh pertimbangkan balik supaya selaras, kalau tempat yang tidak sesuai kita tutup.

Jadi Dato' Speaker, saya menyokong penuhlah tentang Seksyen 6 masalah hiburan tanpa lesen yang mana didenda sebanyak RM20,000 ini kita sokong kerana untuk memastikan bahawa barang siapa yang ingin buat operasi sebagai menjalankan perniagaan dalam hiburan ini dia harus mengikut saluran dan peraturan kerana kita perlu peraturan yang lengkap supaya dengan adanya peraturan ini memberikan kebaikan bukan sahaja kepada negara kita tetapi akan memberikan kebaikan kepada rakyat kita dan juga masyarakat kita. Jadi YB. Dato' Speaker, ada rakan-rakan yang kata tinggi sangat RM20,000 jadi saya ingat cukup eloklah kerana sebenarnya kalau kita hendak lihat, kita juga dalam melaksanakan enakmen ini kita harus tegas, kita jangan ada macam ini, satu macam ini, kita harus ada ketegasan dalam apa juga kita kena ada ketegasan kalau hendak kita orang kata, apapun orang kata tidak betul. kalau hendak kira orang kata dalam buat apapun orang kata tidak betul. Saya ada satu cerita berkenaan dengan orang kata tidak betul. Di zaman dulu cerita lama di negeri arab ada seorang tua ada cucu dia ada seekor unta. Mula-mulanya datuk dia naik unta, cucu dia tuntun unta, lalu depan orang, orang kata, datuk ini bodoh betul dia bagi cucu dia tuntun unta ini cuculah tidak larat kena naik unta, datuk ini dengar, betul juga, dia turun dan suruh cucu dia pula duduk atas unta, dia tuntun unta ini, jalan pula kemudian orang tengok, orang kata datuk ini tidak ada akal, adakah cucu tidak ada akalkah, adakah dia naik unta suruh datuk dia tuntun, tidak betul juga, akhirnya cucu dan datuk buat keputusan mereka dua-dua tuntun unta lalu, orang pula kata, bodoh punya manusia, ada kenderaan, tidak naik kenderaan, tidak betul juga. Akhirnya dia jual unta tu, orang pula kata bodoh, ada kenderaan di jual, kena jalan kaki. Sebenarnya saya hendak bagi cerita di sini bahawa kita harus tegas dalam kita membuat keputusan, kerana kalau kita buat apapun orang kata kita tidak betul, dengan ini saya menyokong Rang Undang-undang ini.

Tuan Speaker:

Ahli dari Bertam.

Ahli Kawasan Bertam (Encik Hilmi bin Hj. Abdul Rashid):

Dato' Speaker, saya mengambil kesempatan ini untuk membahas cadangan berkenaan Rang Undang-undang Hiburan dan Tempat Hiburan. Jadi Dato' Speaker, sebenarnya dalam isu ini saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ketua Menteri kerana telah mencadangkan

Rang Undang-undang Hiburan dan Tempat Hiburan 1997 ini. Pada saya ini satu Rang Undang-undang yang terbaik semenjak saya menjadi wakil rakyat, kerana Rang Undang-undang ini adalah sangat efektif kalau dijalankan dengan betul. Dato' Speaker, kita sebenarnya dalam Rang Undang-undang ini kita nampak macam perkara ini macam satu Rang Undang-undang yang kecil. Tetapi saya berasa dalam satu pihak kita memperjuangkan banyak dalam masalah sosial problem. Jadi menghabiskan banyak masa dan wang terutama sekali dari segi menyelesaikan masalah gejala sosial, kita membuat banyak aktiviti melalui Pejabat Daerah, aktiviti melalui Persatuan PIBG, aktiviti melalui Jabatan Kebajikan dan *budged* untuk menyelesaikan masalah sosial ini pun banyak, jadi dengan adanya rang undang-undang ini kita sedikit sebanyak bolehlah membuat aktiviti ini lebih efektif. Di satu pihak yang lain iaitu daripada pihak pengeluar lesen ingin mengeluarkan banyak lesen untuk tujuan menuapakan yuran duit kepada kerajaan, hasil kepada kerajaan jadi satu belah pihak aktiviti untuk selesaikan masalah gejala sosial satu lagi belah pihak ini samada MPSP, MPPP atau agensi kerajaan keluar lesen. Jadi bila dia keluar lesen kita buat aktiviti banyak mana pun hendak selesai masalah gejala sosial mereka hanya ke disko dengan dangdut. Jadi sampai 20,000 tahun lagipun tidak boleh selesai, bukanlah maknanya dengan adanya Rang Undang-undang ini kita hendak tutup disko di kalangan Yang Berhormat, Yang Berhormat pun pergi disko. Disko biasa sahaja, disko kita pergi kadang-kadang pergi dekat *coffee house* dengar lagu di Shangrila orang Filipina main gitar, biasalah. Tetapi kita mesti tengok daripada segi aspek yang lebih serius, contohnya orang yang keluar lesen banyak sangat daripada agensi kerajaan keluar, kita hanya buat kursus motivasi, kursus keibu-bapaan, panggil penceramah daripada Kuala Lumpur bayar RM2,000 kita buat motivasi di tempat saya di Bertam, MTC, 100 orang, 200 orang dengar cakap macamana hendak jadi ibu bapa yang baik, macamana anak-anak hendak dapat 7A di sini kita buka lesen, lesen karaoke, lesen video arked. Macamana ini, kita mesti tengok, contohnya kita hendak keluar lesen, di Kepala Batas saya tidak tahu apa dia, dia buat pusat istirehat namanya *World Cup Cafe* pasal minggu ini *start World Cup* satu *cafe* sudah buka namanya *World Cup Cafe*, pusat istirehat dia tengah perbaiki, *modification*, *room* semua buat, dia bubuh *tinted glass* gelap-gelap, diluar saya tengok ada lori bawa mesin-mesin hendak masuk ke dalam. Letaknya *World Cup Cafe* ialah diantara Sekolah Menengah Abdul Kadir dengan Sekolah Menengah Dato' Abdullah bin Haji Ahmad Badawi di Jalan Lahar Bubu. Siapa yang lulus ini, saya hendak tanya siapa yang luluskan ini, saya hendak tengok lesen. Tangkap bila datang esok, bila sudah lulus Rang Undang-undang ini saya

hendak pergi *check* ini bubuh di *frame* siapa yang *sign* itu. Siapa yang *sign* lesen itu, pergi *check* betul-betul. Jadi saya hendak tengok siapa yang *sign* itu, inikah orang yang bagi *sign* untuk lulus lesen yang dia juga anak-anak dia pergi hantar kursus motivasi, saya bukanlah pangkat ini, orang peringkat rendah lagi. Saya ingat orang bagi kelulusan macam ini, tidak, orang pangkat tinggi, peringkat biasa *normal application form*lah. Tetapi dalam saya menyokong ini YB. daripada Sungai Dua mengatakan bila kita meluluskan lesen, kita mesti tengok juga situasi tempat, sensitiviti penduduk di kawasan, kita janganlah kata okay hendak *enjoy* kita bagi untuk orang hendak istirehat malam-malam, orang bawa lori apa semua, kerani kerja bank pening kepala hendak pergi rehat.

Pergi lulus tempat lokasinya sebelah sekolah, budak-budak sekolah mereka bukan kira apa, sekarang budak sekolah sehari bawa RM10/- bukan sehari dua kupang, kalau 5 hari RM50/- mereka tukar *uniform*. mereka tidak pakai *uniform* pergi pusat arked. Pusat Arked tulis kanak-kanak bawah 16 tahun tidak boleh masuk, tetapi mereka bagi masuk juga. sedangkan pegawai penguatkuasa duduk tepi pintu, jadi mereka bagi juga masuk kerana hendak untung, jadi saya bertahu kepada pengusaha-pengusaha video arked ini kalau tidak ada duit hendak berniaga, saya bagi duit RM50/-, RM30/- kita bagilah. Janganlah kacau budak-budak sekolah ini. Kita kesian sebab kita buat kursus, saya kesian kepada Jabatan Kebajikan hanya buat kursus, Jabatan Belia berkursus, *budget* di bawah pengerusi daripada YB. Permatang Berangan, Pengerusi Bahagian Gejala Sosial Peringkat Negeri kami buat program macamana hendak selesai masalah ini, tetapi video arked, karaoke tumbuh. Saya minta maaf kepada YB. Bagan Ajam saya dapat laporan daripada pegawai Pejabat Daerah Seberang Perai Utara video arked di Pantai Bersih buka sampai pukul 4.00 pagi kalau tidak percaya tuan-tuan pergi tengok 4.00 pagi sembahyang subuh, kita kayuh basikal pergi tengok arked, mereka tengah main lagi video. Jadi macamana tempat ini kita hendak buat selesai, jadi saya harap dengan adanya pusat hiburan ini dan Rang Undang-undang hiburan dan tempat hiburan 1997 kita boleh selesai masalah ini.

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Penanti (Tuan Haji Daud bin Taha):

Y.B. Ahli Kawasan Bagan Ajam tidak ada.

Ahli Kawasan Bertam (Encik Hilmi bin Haji Abdul Rashid):

Pasal tidak ada, minta maaf saya terlupa. *Session* dulu Sungai Puyu. Jadi Dato' Speaker, lagi satu saya hendak minta, kita bukan kata *anti-tourist*, kita memang bagi *tourist* datang, tetapi Sungai Dua kata *tourist* bukan pergi karaoke Butterworth, mereka tidak pergi, mereka pergi study disko, *Mutiara Beach Resort*, Cinta Sayang, mereka pergi ke sana, mereka pun kita bagi *advice* jangan datang ke sebelah Bagan berjalan-berjalan, kitapun tidak suka *tourist* pergi ke arah situ, kita mahu pergi ke *five star* hotel, *disko decent* pakai *dress-up no T-shirt jeans* apa semua.

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (Puan Jahara binti Hamid):

Penjelasan, YB. Dato' Speaker, saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli Bertam yang telah menyebut tentang Bagan Ajam yang mana menyentuh sedikit sebanyak kawasan saya memang sebenarnya di Jalan Temple lane itu sepanjang pantai ada banyak masalah terutama sekali pusat makanan MPSP yang diswastakan yang mana telah berjalan karaoke malam-malam dipusat itu, bising dan memang jadi masalah kepada penduduk di situ saya tidak tahu macamana tindakan penguatkuasa dijalankan tetapi pusat *food court* makanan untuk orang ramai sepatutnya tidak menjual minuman keras tetapi mereka masih menjual minuman keras dengan menggunakan kampak plastik di jual kepada budak-budak, anak-anak muda kita. Perkara ini telah banyak kali disuarakan oleh penduduk di situ oleh JKKK oleh saya sendiri sampai sekarang masalahnya belum lagi dapat dibanteraskan. Jadi penguatkuasaan macam inilah yang menjadi masalah kepada kita ini dan saya harap dapat diatasi, Terima kasih.

Ahli Kawasan Bertam (Encik Hilmi bin Haji Abdul Rashid):

Jadi Dato' Speaker, lagi satu saya hendak cakap dan hendak bagi tahu esok bila hendak buat Rang Undang-undang ini dalam satu *condition* bila sudah dapat lesen buka disko, karaoke satu syaratnya lampu mesti terang, selalunya kita pergi disko gelap, saya kadang-kadang tengok dalam disko ini gelap, dalam karaoke gelap, maknanya dalam gelap selalu orang buat apa. Kita fikir logik, kita jangan fikir, kita sudah *civilise*, sudah berapa ribu tahun, dalam gelap orang buat kerja itu. Kerja yang tidak senonoh, kadang-kadang kita hendak masuk disko, kadang-kadang Dato' Speaker, kadang-kadang kita pergi hotel mana, kadang-kadang sampai gelap tidak nampak apa, berlaga orang itu, berlaga orang ini, sekejap lagi pegang orang itu, pegang orang ini, bahaya. Jadi Dato' Speaker, kita kena buat satu *condition* semua disko, karaoke, dia mesti 100 watt ke atas. Kalau 25 lampu klip.

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dato' Dr. Sak Cheng Lum):

Adakah Ahli Yang Berhormat dari Bertam setuju, kadang-kadang dalam rumah pun gelap.

Ahli Kawasan Bertam (Encik Hilmi bin Haji Abdul Rashid):

Dato' Speaker, saya memang bersetuju dalam rumah memang gelap, kitapun kalau hendak buat apa-apa pun kita bagi gelap. Bila kadang-kadang Dato' Speaker kita cerah mereka suruh tutup lampu, pasal apa dalam rumah pun kita *neighbor* dekat-dekat nampak lampu sebentar orang mengendap, orang datang. Dato' Speaker, kita ambil contoh daripada rumahpun kita mahu gelap kalau kita Y.B. daripada Bagan Jermal dia suka gelap dia tutup lampu. jadi(gangguan).

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dato' Dr. Sak Cheng Lum):

Penjelasan, jangan silap faham, kadang-kadang kita gelap hendak *create atmosphere* itu, kadang-kadang *you* duduk lepas kerja kuat sepanjang hari, balik rumah hendak dengar muzik pun kadang-kadang *you* ada *enviromtent* yang sesuai itu maksud saya.

Ahli Kawasan Bertam (Encik Hilmi bin Haji Abdul Rashid):

Kitapun kadang-kadang duduk pun mahu lampu gelap macam ini kita buka satu, bila gelap kita pasang lagu romantik sikit, lepas itu kita sembang-sembang duduk, *environment* di rumah lain, di dalam disko apa semua gelap kanak-kanak yang masuk umur 16 tahun mereka pun tidak tahu *discovery*, *new thing is* apa ini *experience* Dato' Speaker, jadi bila gelap yang duduk dalam disko ini semuanya *experience* orang veteran umur 40 ke atas, yang masuk 16 tahun, inilah yang jadi masalah. Kalau yang sama-sama budak sekolah tidak ada yang *partner* semua *above forty* atas *pad* tiga puluh tidak apa, dia orang pengalaman, dia orang kanak-kanak sekolah. Jadi saya harap dalam undang-undang kecil pelesenan pihak MPPP/MPSP kena bagi satu *condition*, lampu terang, atas pada 100 watt dan setiap masa mesti cerah, kalau gelap memang ada masalah.

Jadi Dato' Speaker, saya memanglah dalam masalah kita, kita kenalah tengok perkara ini sebagai negatif Pulau Pinang tidak *advance*, macam undang-undang ini mesti buat dulu di negeri lain England, mana Hong Kong tidak gaduh buat ini, satu benda yang kita mesti buat dan kita mesti buat cepat. Semua *list-list* lesen yang telah dikeluarkan oleh pihak penguasa tempatan mesti *check* balik ambil kesempatan ini sebelum undang-undang ini ditaip, lebih kurang lagi 6 bulan kita panggil satu persatu buat, taip bila hendak *prepare*, tetapi kita ambil kesempatan hendak lulus pergi *check* balik lesen-lesen ini *whether* mereka boleh *meet the condition* untuk buka pusat-pusat ini. Kalau tidak boleh kita ambil kesempatan ini kita potong mereka punya lesen baru, jadi saya harap pihak penguatkuasa mesti lagi *effective* dalam kerja-kerja untuk tangkap masalah-masalah ini di disko. Saya baru baca *paper*, baru-baru ini di *Weld Quay* ada satu gudang disko, dulu mereka simpan barang, mereka *convert to disco tea dance*, pukul 4.00 pagi.

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, nampaknya Ahli Kawasan Bertam banyak membantu kita, sebab dia telah menjelajah banyak tempat yang ada karaoke yang ada disko, dan saya kata bagus bila kita hendak bahas macam ini, kita kena pergi tengok dulu baru boleh beri satu hujjah yang berkesan. Jadi sudah pergi masuk semua.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Dato' Haji Ahmad bin Saad):

Saya cadang ajak Ahli Yang Berhormat Kawasan Permatang Berangan sama.

Ahli Kawasan Bertam (Encik Hilmi bin Haji Abdul Rashid):

Dato' Speaker, Y.B. dari Permatang Berangan lantik saya menjadi Pengerusi Penguatkuasa Negeri Pulau Pinang Bahagian Agama Islam jadi saya sudah pergi semua. Bukanlah saya pergi, saya kadang-kadang buat serbuan dengan Pihak Agensi kerajaan tetapi saya tidak masuk, takut mereka pukul saya, saya suruh mereka pergi, saya duduk dekat Polis Kontinjen ambil *reporting* semua macamana *check-check* semua. Sebelum hendak buat *ambush* semua *information* sudah jadi tidak ada apa-apa aktiviti. Jadi dalam ini saya minta maaf bila penguatkuasa membuat satu aktiviti contohnya tempat disko-disko kadang-kadang *clients* di situ dia rasa dia ada satu ugutan dalam kawasan-kawasan hiburan ini tetapi kita harap perkara ini bukanlah satu perkara untuk menyusahkan pengunjung-pengunjung kelab, kita kena beritahu pada dia orang. Ini bukan aktiviti untuk menyusahkan pengunjung kelab, aktiviti ini untuk penguatkuasa *to make sure*, dengan izin hendak *erase* semua *bad hat* ini orang-orang yang tidak diingini di kawasan kelab. Kalau kita tengok dalam *cycle* aktiviti manusia ini bila hiburan pukul 4.00 daripada pagi dia kerja sampai petang, bila petang sampai 7.00 malam dia ada di padang-padang tempat terbuka, di tepi pantai, macam di belakang rumah saya di tepi pantai Taman Robena mereka duduk dalam kereta petang-petang, kononnya kereta rosak, selepas itu mereka naik motor duduk dekat-dekat berdakap bawah pokok Ru, perkara macam ini jadi, bukan kata tidak jadi, sekarang daripada pukul 4.00 lepas itu mereka balik mandi, datang pula pukul 9.00, mereka pergi disko tempat gelap, jadi mereka *continue* sampai pukul 4.00 pagi. Saya hendak

beritahu perkara ini, kadang pihak-pihak hotel boleh jadi takut bila kita keluar Akta Rang Undang-undang baru ini, dia orang kata menyusahkan. Tetapi dalam rekod yang saya tengok, mereka tidak pernah pergi buat *ambush* contohnya di Rasa Sayang hotel mereka tidak buat, mereka tahu di situ siapa yang boleh masuk, *entrance fee* pun saya ingat RM20/RM30 orang tidak pergi. Tempat-tempat yang tinggi, tempat-tempat yang selalu mereka selalu pergi tempat-tempat yang kecil-kecil tempat yang murah.

Dato' Speaker memanglah saya sokong penuh Akta baru ini, saya harap akta ini bercampur sekali dengan Akta yang ada di Jabatan Agama Islam undang-undang yang baru diluluskan yang lepas dengan Akta baru hiburan ini campur dengan Akta Polis yang ada, campur dengan Akta Imigresen, kita boleh buat, bersih untuk semua tempat-tempat hiburan di negeri Pulau Pinang ini. Jadi diharap Rang Undang-undang ini cepat dalam beberapa bulan lagi dan terus pihak MPSP dan MPPP boleh jalankan tugas. Tetapi saya hendak bagi tahu kepada pihak yang berkuasa ada *World Cup Cafe*, saya harap beberapa hari ini janganlah tempat *World Cup Cafe* ini jadi karaoke tempat orang pergi buat maksiat, jadi itulah sahaja ucapan saya, saya menyokong penuh Akta baru ini, sekian Terima kasih.

Tuan Speaker:

Saya jemput Ketua Menteri untuk menggulung.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam Rang Undang-undang ini. Terlebih dahulu saya ingin menegaskan sekali lagi bahawa tumpuan utama Rang Undang-undang ini ialah untuk mengawal sedia dan mengawal jenis-jenis hiburan yang dianggap kurang sesuai sekiranya ada - iaitu tujuannya ialah nak mengawal dan apa yang penting ialah jenis hiburan itu dan juga tempat atau pusat hiburan sama ada tempat yang sesuai atau tidak misalnya kita ada satu disko atau karaoke di tengah-tengah kawasan perumahan di mana salah sebuah daripada rumah itu menjadi disko dan waktu operasinya sampai pukul 4.00 pagi memang tidak sesuai sama sekali dan tidak sepatutnya dibenarkan tetapi sekiranya disko diadakan di hotel atau dikawasan-kawasan yang dianggap sebagai kawasan hiburan dan sebagainya dan masanya dikawal dan juga kita mengawal pelanggan supaya pelajar-pelajar sekolah yang di bawah umur

18 tahun tidak dibenarkan, dikuatkuasakan dengan betul dan ada syarat-syarat bahawa jangan gelap sangat dan sebagainya. Itulah kita mesti ada satu cara dan peraturan yang sesuai untuk mengawal, oleh kerana kita tidak mahu bahawa aktiviti-aktiviti yang kurang sihat yang melampaui normal-normal nilai moral biasa yang terkandung dalam semua agama di Malaysia, semua agama yang utama di Malaysia. Di samping itu kita juga ingin mengawalselia dan juga mengawal pusat-pusat hiburan seperti pusat video, misalnya pihak kerajaan banyak bantahan daripada ibu bapa yang tidak bersetuju diadakan pusat video didepan sekolah khususnya dalam kawasan perumahan yang telah menjadi satu *description* yang menarik perhatian budak-budak sehingga mereka tidak belajar atau mereka ponteng sekolah, pakai pakaian seragam sekolah tetapi berada di dalam pusat hiburan, pusat video, itu yang kita mahu mengawal melalui Rang Undang-undang ini. Satu lagi apa yang dianggap sebagai sesuai memang bukan setakat pakaian sahaja tetapi tingkah laku seseorang itu sama ada pelakon dan apa yang dianggap sebagai lucu itu dan kita mesti merangkumi kesemuanya bukan sahaja pakaian tetapi tingkah lakunya kalau tidak kita tidak boleh membenarkan gimnastik perempuan, gimnastik itu kita kata pakaiannya pun nampak kurang kerana keperluan untuk sukan gimnastik oleh itu ianya juga bergantung kepada pemandang, orang yang memandang, pemandang itu *the big holder* tetapi apa yang dianggap sesuai memang kita ada lunas, ada kriteria, ada *stardard* yang tertentu. Di samping itu mengenai *fan-fair* memang ada berbagai jenis kegiatan atau aktiviti dalam *fun-fair*, ada yang bergantung kepada kemahiran, saya ingat itu tidak mengapa tetapi kalau ia seolah-olah bergantung kepada unsur-unsur judi maka itu memang kita kena hadkan sebab itu kita mestilah mempunyai satu set kriteria dan garis panduan yang agak jelas supaya apabila dikuatkuasakan ianya akan menjadi satu yang terang jelas dan penguatkuasaan itu boleh dijalankan secara tegas tetapi adil.

Di dalam perkara ini saya juga ingin menegaskan sekali lagi bahawa tujuan Rang Undang-undang ini bukanlah untuk menyekat semua kegiatan yang sehat kalau kegiatan-kegiatan itu sihat dari segi pertunjukkan kebudayaan, pertunjukan sukan, permainan sukan, dan sebagainya itu memang kita tidak hadkan, oleh itu seperti yang saya terangkan di dalam ucapan saya, kita akan mengecualikan beberapa perkara iaitu apa-apa jenis hiburan bagi maksud pendidikan, apa-apa sukan atau permainan bertaraf amatur, apa-apa hiburan yang disediakan oleh mana-mana jabatan kerajaan, badan berkanun, pertubuhan sosial, orang ataupun kelab persatuan organisasi, jawatankuasa atau institusi untuk maksud agama, kebajikan atau

maksud agama, kebajikan atau khairat dan bukan untuk kepentingan wang atau keuntungan ini semua akan dikecualikan dan apa yang di bangkitkan oleh Ahlli Yang Berhormat Pengkalan Kota mengenai wayang opera di atas jalan atau pun tanah kerajaan itu masih memerlukan perlesenan dari Pejabat Daerah dan juga dari Polis kerana ianya merangkumi aspek-aspek lalulintas dan keselamatan seperti yang telah diamalkan selama ini cuma apa yang kita hendak melaksanakan ialah untuk menjadikannya lebih *streamline*, lebih licin dari segi pemohon, dari segi menetapkan kriteria-kriteria supaya tidak menimbulkan apa-apa masalah maka di sini saya ingin mengatakan bahawa hasrat Kerajaan bukanlah untuk mengongkong segala-gala tetapi untuk mengawalselia dan mengawal apa yang tidak diinginkan, apa yang melampaui normal-normal, nilai moral itu kita kawal dan kita mestilah selaraskan semua ini oleh itu saya sendiri yang telah juga menimbulkan masalah pentadbiran yang mungkin berlaku sekiranya tidak ada pelarasan yang licin diantara jabatan-jabatan yang terlibat.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Dato' Haji Ahmad bin Saad):

Penjelasan.

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Dato' Haji Ahmad bin Saad):

Kita memang menyokong penuhlah rang undang-undang baru ini tetapi pegawai-pegawai kita agak terhad kalau kita tengok sekarang ini masalah yang timbul ialah masalah penguatkuasaan sebab kita Pegawai Daerah, Penolong Pegawai Daerah dia ada tugasnya dah, begitu juga Polis dia ada tugas dia dan kita mengharapkan pihak Polis dan pihak Pejabat Daerah berserta MPSP sebab mereka ini semua ada jadual tugasnya, apabila pusat-pusat hiburan dibuat merata tempat khasnya video jadi kalau tiap-tiap malam pusat video ini banyak tempat, ada mungkin dua tiga ratus tempat memang tidak boleh dikawal dan pelajar-pelajar sekolah ini kebanyakan keuntungan datang dari pelajar-pelajar sebab orang tua ni tidak main *video game* ini, hendak pergi Plaza Bukit Mertajam saya ingat kadang-kadang saya pergi main bowling di situ, saya tengok tidak nampa orang tua main *video game* tetapi yang banyak main *video game* adalah kanak-kanak sekolah yang ada duit ini kebanyakan orang Tionghua.

Melayu itu ada juga tetapi tidak ramai, tetapi kebanyakan orang Tionghua, kanak-kanak, saya tengok bawah daripada 7 tahun. Jadi saya cadang kalau boleh kita lulus undang-undang ini, kita juga harus lihat dari segi keperluan pegawai-pegawai, itu kita tidak cakap, saya tidak dengar orang cakap pun keperluan pegawai-pegawai, kalau pegawai tidak ditambah, penguatkuasa kita hendak lebih baik, kita hendak orang ambil tindakan, masyarakat hendak elok harus diberi perhatian, kalau boleh Yang Amat Berhormat ambil perhatian perkara ini.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya memang sedar bahawa akan timbulnya masalah penguatkuasaan kerana kakitangan Kerajaan memang terhad dan juga mereka perlu menjalankan banyak tugas yang lain selain dariada penguatkuasaan Rang Undang-undang atau enakmen ini, selain daripada setiap malam pergi memeriksa pusat-pusat hiburan. Oleh itu operasi bersepadu diadakan dari semasa ke semasa yang melibatkan kakitangan daripada beberapa Jabatan seperti Pejabat Daerah, Majlis Perbandaran, pihak polis, kadang-kadang JKR semua yang terlibat untuk menumpukan kepada tempat-tempat yang bermasalah. Kita mestilah memberi keutamaan untuk mengambil tindakan kepada tempat-tempat yang banyak bermasalah dan kita menumpukan kepada itu. Mengenai pusat video, memang amat digemari oleh orang muda sekarang termasuk pelajar-pelajar sekolah dan di sini apa yang penting ialah memang ini satu penarik kepada mereka ini kalau mereka tidak pergi ke pusat video, mereka melalui komputer pun mereka tidak dapat main *video game*, apa yang penting ialah aspek-aspek mengawal dan menguruskan masa yang kita harus tekan atau tegaskan kepada murid-murid dan pelajar-pelajar kita. Kalau kita hendak kawal pun ibu bapa tidak dapat kawal apa yang anak-anak mereka buat melalui komputer sekarang, kalau kita duduk disisi mereka setiap saat. Oleh itu apa yang penting ialah kita mestilah juga meningkatkan ketahanan dalaman, *the internal resilience* dan juga kesedaran pihak orang muda bahawa mereka juga jangan tertarik dengan *video game* sehingga mereka meninggalkan semua tugas belajar dan tugas yang lain. Sebab itu apa yang penting kita memerlukan satu pendekatan yang bersepadu yang *an integrated approach* dan bukanlah sahaja seolah-olah bergantung kepada penguatkuasaan undang-undang. Saya akan menyentuh tentang perkara ini sedikit masa lagi sebagai kesimpulan. Saya ingin menjawab 2 soalan yang telah dibangkitkan yang ada kaitan dengan prinsip sebenarnya

dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Batu Lencang iaitu yang pertamanya samada kita di peringkat Kerajaan Negeri sudah melampaui had kuasa kita di bawah perlembagaan dengan menggubal enakmen hiburan.

Sememangnya isu ini telah dipertimbangkan dan selesai, kalau tidak semua Akta Enakmen Hiburan yang dibuyat 40 tahun dahulu di semua negeri tidak sah. Kalau mengikut Ahli dari Batu Lencang bahawa ianya tidak terkandung di dalam perlembagaan. Izinkan saya memberi penjelasan iaitu di bawah perkara 74, Perlembagaan Persekutuan, badan perundangan berkuatkuasa membuat undang-undang mengenai mana-mana perkara yang disebutkan dalam senarai negeri ataupun senarai bersama, *state list of concurrent list*. Pelesenan panggung wayang, teater dan tempat-tempat hiburan memang ada di bawah senarai negeri. *state list*. Kuasa Parlimen untuk membuat undang-undang berkenaan perkara yang samada juga tertakluk kepada kuasa negeri di bawah *item 5s* ini. Oleh itu undang-undang ini yang mengawalselia tempat-tempat hiburan bukanlah *altravirus* terhadap perlembagaan persekutuan. Di samping itu hiburan sebagai satu istilah memang tidak disenaraikan di dalam senarai negeri, senarai persekutuan ataupun senarai bersama *the word entertainment* dengan isin *is not is state list, federal list of concurrent list*. Walau bagaimanapun berdasarkan perkara 77 Perlembagaan Persekutuan iaitu mengenai kuasa baki perundangan, *reschedule powers of legislation*, Kerajaan Negeri adalah berkuasa untuk membuat undang-undang mengenai hiburan. Walaupun tidak disenaraikan di dalam senarai negeri tetapi oleh kerana ianya tidak disenaraikan di dalam senarai persekutuan atau senarai bersama maka berdasarkan kepada konsep dan prinsip kuasa baki perundangan iaitu *reschedule power of legislation* maka Kerajaan Negeri memang berkuasa untuk membuat demikian.

Oleh itu adalah jelas bahawa mengikut Jadual Kesembilan bahawa Parlimen memang tidak mempunyai kuasa untuk membuat undang-undang mengenai perkara ini tetapi Parlimen membuat meluluskan Enakmen Hiburan untuk Wilayah Persekutuan kerana Wilayah Persekutuan diletak di bawah bidangkuasa Parlimen. Oleh itu memang terdapat satu enakmen khusus untuk Wilayah Persekutuan yang telah diluluskan di dalam Dewan Rakyat pada tahun 1992 dan selanjutnya diwartakan. Oleh itu adalah jelas bahawa Dewan Undangan Negeri memang mempunyai kuasa untuk

membuat undang-undang mengenai hiburan dan juga untuk membuat undang-undang mengenai pelesenan panggung wayang, teater dan tempat-tempat hiburan. Saya berharaplah bahawa ini jelas kepada semua Ahli Dewan.

Yang kedua ialah mengenai apa yang dikatakan bahawa di bawah fasal 17(3) yang menetapkan bahawa keputusan Pihak Berkuasa Negeri terhadap sesuatu rayuan itu adalah muktamad dan tidak boleh dipersoalkan di mana-mana mahkamah. Ini tidak bermakna bahawa mahkamah tidak mempunyai bidangkuasa langsung untuk menyemak keputusan Pihak Berkuasa Negeri. Sekiranya didapati bahawa keputusan itu melampaui Pihak Berkuasa Negeri iaitu dengan izin, *the state government has acted in excess of its jurisdiction* ataupun keputusan itu telah mengakibatkan berlakunya salah keadilan atau ianya bertentangan dengan prinsip keadilan asasi dengan izin, *breach of natural justice* dalam keadaan-keadaan tersebut mahkamah boleh atas permintaan pemohon mengenenepkan keputusan tersebut sebagai tidak sah disisi undang-undang berdasarkan kepada konsep atau prinsip keadilan asasi dengan izin *the concept of natural justice*. Di samping itu ada dibangkitkan juga bahawa kenapa diperlukan skrip diperiksa. Sememangnya apa yang diperuntukan ialah Pegawai Pelesen boleh dan bukan wajib memeriksa skrip iaitu kalau beliau ada apa-apa sebab bahawa pertunjukkan itu mungkin akan menimbulkan masalah dari isi kandungan, dari segi cara pertunjukannya maka dia boleh meminta untuk memeriksa skrip. Ini ialah untuk memastikan bahawa tidak adanya unsur-unsur lucah ataupun percakapan perkataan-perkataan lucah ataupun unsur-unsur yang boleh merosakan perpaduan kaum, tarian atau pertunjukan yang sumbang yang bertentangan dengan nilai moral orang ramai pada umumnya, maka ini mungkin diperlukan iaitu boleh meminta supaya diperiksa skrip itu. Di samping itu butir-butir pemohon dan penganjur.....(gangguan).

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Minta penjelasan.

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, saya difahamkan bahawa ini selalunya menimbulkan masalah kerana sekiranya skrip itu di dalam bahawa Mandarin ia memerlukan pertubuhan ini untuk menterjemahkan skrip ini dan ini memang membebankan NGO's.

Ketua Menteri:

Ya, tetapi Ahli Batu Lancang, saya sudah menyatakan bahawa kalau itu pertunjukan oleh NGO's bertujuan bukan untuk keuntungan maka kita kecualikan, tetapi sekiranya ada bantahan atau aduan bahawa sesuatu skrip itu mengandungi sesuatu yang tidak diinginkan maka Pegawai Pelesen boleh masuk untuk memeriksa, kita memerlukan *enabling clause* supaya untuk mencegah sekiranya berlakunya perkara-perkara yang tidak diinginkan dan isu untuk menterjemahkan skrip dari bahasa-bahasa lain selain tidak jadi isu yang masalah besar sebab mengikut pengetahuan Ahli Batu Lancang ini kadangkala diperlukan selama ini dalam tempoh berpuluh-puluh tahun apabila polis atau pihak yang berkenaan ada asas minta supaya skrip diterjemahkan ianya dibuat dengan cepat tidak jadi masalah. Oleh itu ini bukanlah satu *blanket requirement* kalau kita nyanyi lagu-lagu yang biasa tidak payah kita terjemahkan, cuma kalau ada asas untuk meminta supaya skrip itu diterjemahkan maka kita akan minta itu sahaja. Saya ingat Pegawai Pelesen Pejabat Daerah atau pegawai MPPP, MPSP tidak mempunyai begitu banyak masa untuk memeriksa setiap skrip dalam *in practice* tetapi kita mesti ada peruntukan di dalam undang-undang sekiranya perlu kita boleh minta supaya skrip itu disediakan untuk diperiksa. Itu sahaja.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Penjelasan. Memang saya faham penjelasan YAB. Ketua Menteri tetapi ini juga merupakan satu keadaan yang boleh disalahgunakan kerana memang ada peruntukan untuk meminta dan setahu saya selama ini mereka selalunya diminta untuk memberi skrip dan ini menjadikan satu beban yang besar kepada organisasi yang kecil maka saya harap sekiranya boleh dan katakan peruntukan ini adalah perlu bolehkah pihak-pihak penguatkuasa juga mengadakan atau melantikkan pegawai-pegawai yang boleh memahami berbagai bahasa supaya masalah ini boleh dielakkan.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, ini dari segi pentadbiran memang kita boleh untuk memperlicinkan proses. Selama ini mengikut Ahli Batu Lancang ianya diperlukan tetapi setahu saya bukan untuk semua dan apa yang mungkin kita boleh buat ialah dengan adanya komputer sekarang ini mungkin kita boleh mewujudkan satu sistem di mana kita boleh rujuk dengan senang lagu-lagu atau apa-apa skrip yang sudah pernah disemak dan didapati tidak bermasalah kita boleh mewujudkan satu sistem yang lebih berkesan iaitu dari aspek pentadbiran.

Satu itu yang telah dibangkitkan ialah masa yang diperlukan untuk memproses permohonan. Memang ini merupakan satu perkara atau isu yang *pragmatic* merupakan aspek praktikal di mana kita dalam ucapan saya sendiri pun saya telah membangkitkan isu ini bahawa memang merupakan hasrat kerajaan untuk mengurangkan *bureaucratic red tapes*, seberapa yang boleh. Oleh itu pihak kerajaan dalam merangka peraturan-peraturan dan garis panduan dan juga mewujudkan mekanisma akan mengambil kira perkara ini supaya permohonan dapat diproses dengan secepatnya dan tidaklah menjadi satu penghalang untuk pihak penganjur. Saya memang faham bahawa selama ini dalam berpuluh-puluh tahun dan memang ada ketika di mana kebenaran cuma diberi sehari sebelum pertunjukan itu atau acara itu diadakan dan ini memang menyulitkan pihak penganjur sebab mereka serba salah tidak tahu samada boleh atau akan diluluskan atau tidak dan ini juga akan menjadikan satu masalah dalam penjualan tiket sekiranya kebenaran tidak diberi lebih awal maka mereka tidak boleh menjual tiket maka ini satu isu yang memang di dalam perhatian pihak kerajaan.

Satu itu yang dibangkitkan lagi ialah mengenai perlunya tempoh peralihan *transitional period*, sememangnya enakmen yang sediaada masih berkuatkuasa sehingga enakmen baru diwartakan untuk berkuatkuasa pada satu tarikh yang akan ditentukan nanti. Oleh itu memang ada satu tempoh peralihan di mana enakmen lama masih terus berkuatkuasa dan selepas itu memang juga ada satu tempoh di mana merupakan tempoh peralihan dari segi pentadbiran di mana enakmen baru berkuatkuasa tetapi sistem pentadbiran masih di dalam proses untuk menyesuaikan diri dengan keadaan baru dan keperluan baru dan ini memang sesuatu yang akan diambil kira supaya kita mengurangkan masalah yang mungkin timbul di dalam proses peralihan.

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dato' Abdul Latiff bin Mirasa):

Adakah ini bermakna memberi ruang untuk berlakunya *abused* dengan izin, dari segi benda-benda seperti lesen dan seterusnya kerana itu penting kerana kita tidak mahu timbul masalah dari segi peralihan itu, timbul masalah lain pula.

Ketua Menteri:

Ya, saya ingat ini tidak mungkin menimbulkan isu *abused*. Cuma apa yang akan dilaksanakan oleh kerajaan ialah kita akan seberapa cepat yang mungkin menetapkan peraturan, garis panduan, mekanisma dan apabila semua ini dianggap dapat siap dalam satu tempoh yang tertentu kita akanewartakan supaya enakmen yang baru akan berlangsung dan sebelum itu memang enakmen yang lama masih berkuaskuasa ini dari segi pentadbiran kita memerlukan satu tempoh peralihan sebelum enakmen yang baru berkuatkuasa pada satu tarikh yang akan diwartakan.

Oleh itu di dalam tempoh ini memang saya akan mengarahkan supaya pihak pentadbiran mengaakan sesi penerangan dan penjelasan kepada operator mengikut daerah untuk menjelaskan kepada operator, kepada orang awam juga supaya mereka memahami enakmen ini, penjelasan boleh diberi.

Yang keduanya, kita akan mempertimbangkan kemungkinan akan mencetak dan mengedarkan satu risalah penerangan untuk semua pihak supaya orang awam pun dapat faham apa yang terkandung secara ringkasnya dan juga operator juga tahulah apakah tarikh-tarikh atau aspek-aspek yang mereka mesti mematuhi. Ini memang dari segi penerangan merupakan tanggungjawab pihak kerajaan *so that we can clarify and explained to the people*.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dato' Abdul Latiff bin Mirasa):

Bolehkah Dato' Speaker, kita mengenakan satu macam monutorium ataupun kita bekukan semua pengeluaran lesen hingga masalah ini selesai.

Ketua Menteri:

Iaitu pengeluaran lesen-lesen yang baru. Ini boleh dipertimbangkan kita akan menyemak keadaan dan kita akan membuat keputusan pentadbiran.

Dato' Speaker, memang melalui proses memberi penerangan dan publisiti, operator atau pihak penganjur mestilah mengambil peluang untuk cuba mematuhi syarat-syarat dan sekiranya tidak dapat mematuhi syarat-syarat memang tempat itu tidak sesuai atau jenis hiburan itu tidak sesuai mengikut enakmen yang baru dan mereka mestilah membuat penyediaan masing-masing. Saya ingin menegaskan sebagai kesimpulan bawa memang kita memerlukan enakmen yang baru ini untuk mencegah, untuk meningkatkan penguatkuasaan terhadap apa-apa yang dianggap tidak diingini tetapi apa juga undang-undang pun kita memerlukan penguatkuasaan yang berkesan dan di samping itu kita memerlukan kesedaran dan perasaan bertanggungjawab di semua pihak.

Saya mengambil contoh negara kita memang mempunyai Rang Undang-undang yang amat ketat terhadap pengedaran dadah di mana hukum mati dikenakan tetapi masih ada pengedar dadah. Oleh itu bukan sahaja enakmen dan penguatkuasanya akan mencegah kesemua ini tetapi kita memerlukan dan satu pendekatan yang menyeluruh, yang bersepadu di mana kita juga hendaklah meningkatkan kesedaran di kalangan rakyat kita khasnya orang muda supaya mereka jangan begitu terpengaruh oleh unsur-unsur yang tidak diingini. Apa yang perlu ialah kita meningkatkan ketahanan moral dalaman dan di dalam perkara ini memang aspek ibubapaan, peranan sekolah, peranan institusi keagamaan, semua penting dan bukanlah sahaja dari kita, seolah-oleh bergantung kepada Rang Undang-undang kepada enakmen, seolah-olah dengan adanya enakmen ini semua masalah akan selesai. Ini memang bukanlah realistik dan apa yang realistik ialah kita memerlukan satu pendekatan yang menyeluruh dan bersepadu untuk bersama-sama menangani gejala sosial. Dengan ini sekali lagi saya mengucapkan terima kasih dan juga ingin menegaskan di sini pihak pentadbiran akan berusaha sedaya upaya untuk memastikan bahawa peraturan-peraturan, garis panduan dan mekanisma yang akan diwujudkan itu seboleh-bolehnya membantu supaya tujuan enakmen ini dapat kita laksanakan. Ini saya ucapkan terima kasih.

Tuan Speaker:

Terima kasih. Masalah yang kita hadapi ialah Rang Undang-undang dibacakan bagi kali kedua. Ahli-ahli yang bersetuju katakan 'Ya' yang tidak bersetuju katakan 'Tidak'.

Ahli-ahli Dewan:

'Ya'

Tuan Speaker:

'Ya' sebulat suara.

Setiausaha:

Rang Undang-undang bernama Suatu Enakmen untuk membuat peruntukan bagi perlesenan dan pengawalseliaan hiburan dan tempat-tempat hiburan dan bagi perkara-perkara yang bersampingan dengannya.

Tuan Speaker:

Rang Undang-undang telah dibaca bagi kali yang kedua. Rang Undang-undang sekarang berada di dalam Jawatankuasa.

Setiausaha:

"Fasal 1"

Tuan Speaker:

"Fasal 1 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?"

Ahli-ahli Dewan:

"Ya"

Setiausaha:

"Fasal 2".

Ketua Menteri:

Yang Berhormat Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan supaya Fasal 2 dipinda dengan memotong Fasal Kecil (k) dan menomborkan semula Fasal Kecil (l) dan (m) sebagai Fasal Kecil (k) dan (l) masing-masing iaitu seperti di dalam kertas pemberitahuan yang telah dibentangkan atas meja Ahli-ahli Yang Berhormat. Seperti yang saya telah jelaskan di dalam ucapan saya semasa membentangkan Rang Undang-undang ini Kerajaan Negeri telah memutuskan bahawa Pesta Perdagangan, Pertanian atau Industri yang terdiri daripada pamiran, iklan atau jualan hasil atau bahan-bahan tidak perlu dikawalselia oleh Enakment ini. Oleh itu saya bercadang untuk mengeluarkan Fasal Kecil (k) supaya tujuan itu tercapai.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Dibuka untuk perbahasan jika ada. Masalah ialah satu cadangan telah dikemukakan oleh YAB Ketua Menteri bagi meminda Fasal 2 iaitu dengan memotong Sub-Fasal (k) dan menomborkan semula Sub-Fasal (l) dan (m) sebagai Sub-Fasal (k) dan (l) masing-masing sebagaimana yang telah dibentangkan di atas meja Ahli-ahli Yang Berhormat dipersetujui. Ahli-ahli yang bersetuju katakan 'Ya', yang tidak bersetuju katakan "Tidak".

Ahli-ahli Dewan:

"Ya"

Tuan Speaker:

"Ya" sebulat suara. Cadangan pindaan dipersetujui. Sub-Fasal (k) dipotong daripada Fasal 2 dan Sub-Fasal (l) dan (m) dinomborkan semula sebagai Sub-Fasal (k) dan (l).

Setiausaha:

"Fasal 3".

Tuan Speaker:

“Fasal 3 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 4”

Tuan Speaker:

“Fasal 4 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 5”

Tuan Speaker:

“Fasal 5 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

Fasal 6”

Tuan Speaker:

“Fasal 6 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 7”

Tuan Speaker:

“Fasal 7 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 8 “

Tuan Speaker:

“Fasal 8 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 9”

Tuan Speaker:

“Fasal 9 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 10”

Tuan Speaker:

“Fasal 10 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 11”

Tuan Speaker:

“Fasal 11 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 12”

Tuan Speaker:

“Fasal 12 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 13”

Tuan Speaker:

“Fasal 13 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 14”

Tuan Speaker:

“Fasal 14 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 15”

Tuan Speaker:

“Fasal 15 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 16”

Tuan Speaker:

“Fasal 16 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Setiausaha:

“Fasal 17”

Tuan Speaker:

“Fasal 17 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Tuan Speaker:

“Fasal 18 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 19”

Tuan Speaker:

“Fasal 19 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Tuan Speaker:

“Fasal 20 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 21”

Tuan Speaker:

“Fasal 21 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Setiausaha:

“Fasal 22”

Tuan Speaker:

“Fasal 22 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 23”

Tuan Speaker:

“Fasal 23 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 24”

Tuan Speaker:

“Fasal 24 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 25”

Tuan Speaker:

“Fasal 25 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 26”

Tuan Speaker:

“Fasal 26 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 27”

Tuan Speaker:

“Fasal 27 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 28”

Tuan Speaker:

“Fasal 28 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 29”

Tuan Speaker:

“Fasal 29 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 30”

Tuan Speaker:

“Fasal 30 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 31”

Tuan Speaker:

“Fasal 31 adakah menjadi sebahagian daripada Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 32”

Tuan Speaker:

“Fasal 32 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 33”

Tuan Speaker:

“Fasal 33 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Fasal 34”

Tuan Speaker:

“Fasal 34 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausah:

“Fasal 35”

Tuan Speaker:

“Fasal 35 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Tuan Speaker:

“Fasal 36 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Setiausaha:

“Rang Undang-undang bernama ‘Suatu Enakmen untuk membuat peruntukan bagi pelesenan dan pengawalseliaan hiburan dan tempat-tempat hiburan dan bagi perkara-perkara yang bersampingan dengannya”.

Tuan Speaker:

Tajuk penuh dan fasal yang mengundangkan adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Tuan Speaker:

Dewan bersidang semula.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon melaporkan bahawa Rang Undang-undang dan tempat-tempat hiburan tahun 1997 telah dipertimbangkan sefasal demi sefasal di dalam Jawatankuasa dan dipersetujui dengan pindaan. Saya mohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang ini dibacakan bagi kali yang ketiga serta diluluskan”.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Masalah yang kita hadapi sekarang ialah Rang Undang-undang dibacakan bagi kali yaang ketiga serta diluluskan. Ahli-ahli yang bersetuju katakan “Ya”, yang tidak bersetuju katakan “Tidak”.

Ahli-ahli Dewan:

“Ya”

Tuan Speaker:

“Ya” sebulat suara.

Setiausaha:

“Enakmen Hiburan dan Tempat-tempat Hiburan 1997. Maka inilah diperbuat undang-undang oleh Kuasa Undangan Negeri Pulau Pinang.”

Tuan Speaker:

“Rang Undang-undang telah dibacakan bagi kali yang ketiga serta diluluskan”.

Ahli-ahli Yang Berhormat Dewan ditangguhkan sehingga jam 11.40 pagi.

Dewan ditangguhkan pada jam 11.10 pagi.

Dewan bersidang semula pada jam 11.45 pagi.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan disambung semula.

Setiausaha:

Rang Undang-undang Pembekalan Air 1998.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya memohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang bernama Suatu Enakmen yang berhubungan dengan pembekalan air dalam Negeri Pulau Pinang dan untuk perkara-perkara berkaitan dengannya dibacakan bagi kali yang pertama.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Setiausaha:

Rang Undang-undang bernama Satu Enakment yang berhubungan dengan Pembekalan Air Dalam Negeri Pulau Pinang dan untuk perkara-perkara berkaitan dengannya.

Tuan Speaker:

Rang undang-undang telah dibacakan bagi kali yang pertama.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon kebenaran Dato' Speaker di bawah Peraturan Majlis Mesyuarat 118 untuk mencadangkan pergantungan Peraturan 59, Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat bagi membolehkan Rang Undang-undang ini dibawa dalam semua peringkatnya di dalam Mesyuarat ini.

Tuan Speaker:

Saya beri kebenaran.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan supaya perkara 59 Peraturan 59, Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat di gantung kuatkuasanya buat sementara bagi membolehkan Rang Undang-undang Pembekalan Air Tahun 1998 dibawa dalam semua peringkatnya di dalam mesyuarat ini juga.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Masalah ialah cadangan di bawa Peraturan Majlis Mesyuarat 118 untuk menggantung Peraturan 59, Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat bagi membolehkan Rang Undang-undang Pembekalan Air 1998 dibawa dalam semua peringkatnya di dalam mesyuarat ini dipersetujui. Ahli-ahli yang bersetuju katakan "Ya". Yang tidak bersetuju katakan "Tidak".

Ahli-ahli Dewan:

"Ya".

Tuan Speaker:

"Ya" sebulat suara.

Setiausaha:

Rang Undang-undang Pembekalan Air 1998 bacaan kali yang kedua.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang bernama suatu enakmen yang berhubungan dengan pembekalan air di dalam negeri Pulau Pinang dan untuk perkara-perkara berkaitan dengannya dibacakan bagi kali yang kedua. Dato' Speaker, Rang Undang-undang ini akan menggantikan enakmen Pihak Berkuasa Air tahun 1972 yang akan dimansuhkan apabila enakmen baru mulai berkuatkuasa pada satu tarikh yang akan ditetapkan oleh Kerajaan Negeri. Rang Undang-undang baru ini mengandungi peruntukan-peruntukan yang mempunyai dua tujuan utama: iaitu; Yang pertama, Pengwartaan dan Penguatkuasaan Kawasan Tadahan Air. Yang kedua, Pengwujudan Satu Sistem Perlesenan dan Kawalan Untuk Pengkorporatan Pihak Berkuasa Air.

Dato' Speaker, Rang Undang-undang ini memberi kuasa kepada Pihak Berkuasa Negeri mengistiharkan melalui perintah yang disiarkan dalam warta mana-mana kawasan sebagai kawasan tadahan atau *catchment area* bagi maksud memelihara atau melindungi sumber-sumber air di dalam sesuatu kawasan. Peruntukan ini amatlah perlu memandangkan selama ini Kerajaan Negeri tidak mempunyai kuasa yang nyata dengan izin *express power* untuk mengistiharkan sesuatu kawasan sebagai kawasan tadahan air. Oleh sebab Negeri Pulau Pinang mempunyai sumber air yang begitu terhad, adalah penting kawasan tadahan dipelihara bagi mengelak berlakunya sebarang kekurangan air pada musim kemarau seperti yang terjadi baru-baru ini di negeri-negeri lain. Enakmen Tahun 1972 hanya memberi kuasa kepada Pihak Berkuasa Negeri atas permintaan PBA untuk mengisytiharkan hanya tasik, sungai atau alor air dengan izin *water way* atau sebahagian daripadanya sebagai punca air yang ditetapkan dengan izin *prescribed source of water* bagi maksud enakmen yang sedia ada itu.

Enakmen yang sedia ada juga melarang mana-mana orang daripada menyekat atau menjalankan apa-apa kerja yang boleh mengganggu punca air yang ditetapkan tanpa mendapatkan kebenaran PBA terlebih dahulu. Sungguhpun PBA menggunakan kuasa tersebut untuk menetapkan punca air, namun ia didapati tidak mencukupi kerana ianya tidak mengawal kawasan tadahan air di luar punca air, seperti di bukit dan lereng-lereng bukit. Oleh itu kawasan tadahan seperti yang ditafsirkan dalam Fasa 2 dalam enakmen yang baru perlu juga dikawal oleh Kerajaan Negeri supaya air yang di tadah di kawasan tersebut boleh digunakan untuk

menyelenggara sistem pembekalan air di negeri ini. Perintah yang mengisytiharkan kawasan tadahan akan menetapkan had dan luasnya kawasan tadahan itu serta jenis aktiviti yang boleh dibenarkan dalam kawasan tersebut. Untuk mencegah sebarang pencemaran atau pengelodakan kawasan tadahan, Pihak Berkuasa Negeri diberi kuasa membuat peraturan untuk melarang atau mengawalselia aktiviti-aktiviti yang dijalankan dalam kawasan tadahan ini dan sesiapa yang disabitkan di bawah peraturan ini boleh dikenakan denda tidak melebihi RM100,000 atau dipenjarakan untuk tempoh tiga tahun atau kedua-duanya dan denda sebanyak RM5,000 tiap-tiap hari semasa kesalahan itu berterusan. Peruntukan mengenai punca air yang ditetapkan didapati masih perlu dan oleh itu dikekalkan di bawah Rang Undang-undang ini akan tetapi satu pindaan dicadangkan iaitu empangan dan air bawah tanah ditambah sebagai punca air yang boleh ditetapkan di bawah enakmen yang dicadangkan ini. Ini adalah kerana air bawah tanah merupakan satu punca air yang boleh diguna untuk menampung bekalan air di negeri ini seperti yang dilakukan di negeri Selangor ketika negeri itu menghadapi masalah kekurangan air baru-baru ini.

Dato' Speaker, seperti yang telah diumumkan oleh Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri dalam ucapannya, Kerajaan Negeri telah memutuskan untuk mengkorporatkan atau *corporatise* Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang. Objektif utama pengkorporatan ini ialah untuk mempertingkatkan kecekapan dan prestasi operasi PBA lagi dari 2 segi. Yang pertama, kedudukan dan pengurusan kewangan. Yang kedua, sistem dan syarat-syarat perkhidmatan bagi kakitangan. Dalam bentuknya sekarang iaitu sebagai sebuah badan berkanun, PBA tertakluk kepada prosedur dan peraturan kewangan kerajaan dan oleh itu agak sukar untuk mendapat pinjaman wang daripada institusi bank komersial untuk membiayai perbelanjaannya.

Konsep pengkorporatan melalui Rang Undang-undang ini membolehkan Pihak Berkuasa Air dijadikan sebuah syarikat yang dikorporatkan supaya mempunyai kedudukan kewangan yang lebih kukuh yang tidak akan bergantung hanya kepada dana Kerajaan Negeri atau kerajaan persekutuan untuk membiayai operasinya serta keperluan perbelanjaan pada masa hadapan. Di samping itu, Pihak Berkuasa Air akan dapat mempratikkan disiplin dan amalan komersial dalam pengurusan kewangan dan pentadbiran amnya. Dengan pengkorporatan satu sistem

ganjaran berasaskan produktiviti dengan izin *productivity link reward system* akan dapat diperkenalkan untuk memberi motivasi kepada Pihak Berkuasa Air yang sedia ada yang telah selama ini menunjukkan komitmen dan prestasi yang memuaskan supaya mereka dapat terus mempertingkatkan prestasi mereka lagi. Di bawah sistem yang sedia ada sekarang, kakitangan Pihak Berkuasa Air adalah tertakluk kepada skim gaji dan syarat-syarat perkhidmatan yang tidak setaraf dengan skim gaji yang terdapat di dalam sektor swasta khususnya bagi golongan *engineer, technician* dan juga pekerja-pekerja mahir. Dengan mempunyai kebebasan untuk mewujudkan skim gajinya sendiri dan dengan adanya fleksibiliti, maka Pihak Berkuasa Air selepas dikorporatkan tidak sahaja dapat mengekalkan kakitangan yang sedia ada dengan ganjaran yang lebih munasabah, tetapi dapat juga menarik pekerja profesional dan teknikal yang terbaik dalam pasaran untuk berkhidmat dengan Pihak Berkuasa Air.

Di samping itu, syarikat yang akan dikorporatkan itu bukan sahaja akan dapat mengisi kekosongan jawatan yang sedia wujud yang selama ini kebanyakan telah dibeku tetapi akan juga dapat mempunyai fleksibiliti untuk mewujudkan jawatan-jawatan yang baru yang diperlukan, tanpa tertakluk kepada sekatan oleh perkhidmatan awam. Untuk makluman Dewan ini, bilangan jawatan bagi Pihak Berkuasa Air telah terkongkong di paras 1,276 jawatan di mana hanya 897 jawatan dapat diisi setakat ini berbanding dengan 680 yang diisi pada tahun 1973 iaitu tahun PBA ditubuhkan. Sebagai perbandingan bilangan pelanggan Pihak Berkuasa Air telah meningkat dari 79,626 pelanggan tahun 1973 ke 302,099 pelanggan pada tahun ini, bahkan keperluan bekalan air juga telah meningkat dari 60.55 juta meter persegi pada tahun 1973 ke 248.93 juta meter persegi pada tahun ini iaitu peningkatan lebih daripada 4 kali ganda. Dari tahun 1973 sehingga sekarang, keperluan air telah meningkat lebihkurang 311% atau empat kali ganda seperti yang saya katakan tadi dan jumlah pelanggan meningkat lebihkurang 279% atau hampir juga empat kali ganda, tetapi jumlah kakitangan yang tidak termasuk kakitangan kontrak secara sambilan hanya meningkat lebihkurang 32%. Ini jelas menunjukkan bahawa keperluan Pihak Berkuasa Air dan beban kerja kakitangan Pihak Berkuasa Air telah banyak meningkat, tetapi bilangan kakitangan Pihak Berkuasa Air sebenarnya dikurangkan dari kemuncak sebanyak 1,164 orang pada tahun 1985 ke 897 orang pada tahun ini, tidak termasuk kakitangan kontrak. Oleh itu adalah nyata bahawa beban kerja telah banyak meningkat tetapi bilangan kakitangan telah menurun dalam PBA.

Dengan pengkorporatan yang mana PBA akan digantikan dengan sebuah syarikat yang diperbadankan dan didaftarkan dengan izin incorporated and registered di bawah Akta Syarikat 1965 sebagai syarikat pengganti, PBA tidak akan lagi terikat dengan prosidur dan peraturan tersebut serta juga skim gaji dan syarat perkhidmatan Kerajaan. Malah sebagai sebuah syarikat, ia hanya dikawal oleh "*Memorandum and Articles of Association*"nya.

Dato' Speaker, bagi membolehkan PBA dikorporatkan, Enakmen Pihak Berkuasa Air 1972 perlu dimansuhkan dan PBA direplikasikan dengan izin *replicated* oleh syarikat pengganti. Segala hak dan obligasi PBA serta aset dan liabilitinya(gangguan).

Ahli Kawasan Datok Keramat (Encik Lim Boo Chang):

Pada masa kini apakah yang dicadangkan ialah Rang Undang-undang Perbekalan, bukan pengkorporatan.

Ketua Menteri:

Saya tahu.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Encik Lim Boo Chang):

Banyak mengenai pengkorporatan telah diberikan.

Ketua Menteri:

Bukan, tetapi Rang Undang-undang ini sebenarnya mengandungi banyak bahan-bahan, bahagian-bahagian yang ada perkaitan dengan proses pengkorporatan dan Enakmen yang kedua iaitu Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang, syarikat pengganti ialah untuk tujuan yang khusus untuk mengujudkan syarikat pengganti tetapi sebelum kita boleh membuat demikian dengan Enakmen yang kedua, kita perlu membahaskan Enakmen yang pertama yang sedang saya bentangkan sekarang ini yang mengandungi bahagian-bahagian dan peruntukan-peruntukan yang akan membolehkan Enakmen yang kedua dibentangkan dan diluluskan. Oleh itu memang saya hendaklah menyentuh tentang isu pengkorporatan di sini.

Okay, segala hak dan obligasi PBA serta eset dan libialitinya yang tertentu akan dipindahkan kepada syarikat pengganti pada satu tarikh yang akan ditetapkan melalui Enakmen Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang (Syarikat Pengganti) Tahun 1998 yang akan dibentangkan selepas sahaja Rang Undang-undang Pembekalan Air 1998 dibahas dan diluluskan. Melalui kaedah ini, bentuk perundangan PBA ditukar daripada sebuah badan berkanun kepada sebuah syarikat yang diperbadankan di bawah Akta Syarikat 1965. Kerajaan Negeri Pulau Pinang melalui Setiausaha Kerajaan (Pemerbadanan) atau *State Secretary Incorporated* akan menjadi pemegang saham tunggal dalam syarikat itu *the only equity holder*, dengan izin. Di bawah Enakmen Pihak Berkuasa Air 1972 atau Enakmen 1972, PBA merupakan operator, pembekal dan pengawal selia. Walau bagaimanapun, selepas pengkorporatan, PBA akan menjadi sebuah syarikat persendirian dan oleh itu, fungsinya perlu diagihkan dan fungsinya sendiri perlu di kawal selia oleh pihak Kerajaan.

Dengan itu, satu perundangan baru, iaitu Rang Undang-undang Pembekalan Air ini perlu digubalkan untuk yang pertama, menubuhkan Pihak Berkuasa Pengawal Selian atau dengan izin *Regulatory Authority*. Yang kedua, melantik syarikat pengganti untuk mengendalikan pembekalan air di Negeri Pulau Pinang melalui lesen yang dikeluarkan di bawah Rang Undang-Undang ini. Yang ketiga, mengadakan peruntukan bagi semua perkara yang berhubung dengan bekalan air, termasuk hak, kewajipan dan obligasi syarikat pengganti sebagai syarikat pembekal air dan sebagai pemegang lesen dan penalti untuk apa-apa keingkaran atau pelanggaran kewajipan dan obligasi tersebut. Jika dibandingkan dengan Enakmen Pihak Berkuasa Air 1972, Enakmen Pembekalan Air yang dicadangkan ini lebih komprehensif kerana ianya bukan sahaja tertumpu kepada struktur pengurusan dan pentadbiran serta fungsi PBA sahaja, tetapi merangkumi secara menyeluruh perkara-perkara lain yang berkaitan dengan pembekalan air iaitu selain daripada perkara berkaitan dengan kawasan tadahan air, kita memperuntukan banyak lagi peruntukan yang lain untuk mengawalselia dan mengawal pembekalan air seperti yang saya akan huraikan nanti.

Dato' Speaker, dengan pengkorporatan, fungsi kawalselia PBA tidak lagi wajar dijalankan oleh badan yang dikorporatkan itu. Fungsi kawalselia akan dijalankan oleh Pejabat Pengawalselia yang tidak terlibat langsung dalam aspek operasi pembekalan air. Ia akan berfungsi sebagai "watch-dog" untuk melindungi kepentingan pengguna dan hendaklah bertanggungjawab kepada Kerajaan Negeri.

Oleh yang demikian, Rang Undang-undang ini memberikan kuasa kepada Kerajaan Negeri untuk melantik seorang pegawai awam menjadi Pengarah Bekalan Air dan mana-mana pegawai lain sebagaimana yang difikirkan perlu untuk menjalankan fungsi Pengarah di bawah Rang Undang-undang ini. Fungsi Pengarah di bawah Rang Undang-undang ini termasuklah, antara lain, mengeluarkan lesen pembekalan air, menggalakkan kecekapan dalam pembekalan air, melindungi kepentingan pengguna berkaitan dengan harga yang akan dikenakan untuk pembekalan air, keberterusan atau *continuity* pembekalan air, dan kualiti air dan perkhidmatan pembekalan air yang diberikan oleh pemegang lesen. Satu lagi fungsi Pengarah Bekalan Air ialah fungsi mengawalselia perkhidmatan pembekalan air oleh pemegang lesen yang melibatkan penentuan *standard* prestasi dan *standard* perkhidmatan serta pelaksanaan dan penguatkuasaannya melalui, di antara lain, penetapan syarat-syarat dalam lesen yang dikeluarkan. Pengarah Bekalan Air juga diberi kuasa penguatkuasaan di bawah Rang Undang-undang ini dan bagi maksud ini mempunyai kuasa untuk menyiasat, memeriksa dan menyita serta mengegedah mana-mana premis berhubung dengan mana-mana kesalahan yang dilakukan di bawah Enakmen yang dicadangkan ini.

Dato' Speaker, Rang Undang-undang ini menetapkan bahawa lesen diperlukan untuk mengendali sistem pembekalan air, mengadakan perkhidmatan pembekalan air, mengambil air daripada mana-mana sungai dan merawatnya dan membekal air kepada pengguna dan mengenakan caj. Lesen tersebut akan dikeluarkan oleh Pengarah Bekalan Air dengan kelulusan Kerajaan Negeri yang juga akan menetapkan tempoh dan *fee* untuk lesen tersebut. Lesen yang dikeluarkan hendaklah menyatakan kawasan pembekalan air, caj yang kena dibayar oleh pengguna, hak dan kewajipan pemegang lesen, dan mutu air minuman yang dibekalkan. Pengarah juga boleh mengenakan apa-apa syarat yang lain yang di perlu. Pelanggaran mana-mana syarat lesen boleh menyebabkan lesen digantung atau dibatalkan sekiranya pelanggaran ini tidak dipulihkan dalam masa yang ditetapkan. *Consequent* yang sama juga akan menghadapi pemegang lesen sekiranya dia ingkar membayar apa-apa bayaran yang kena dibayar kepada Kerajaan Negeri atau ia berhenti mengendali atau mengurus sistem pembekalan air mengikut terma dan syarat-syarat lesen atau peruntukan dalam Enakmen ini. Apabila sesuatu lesen itu dibatalkan, harta pemegang lesen akan dipindahkan, sistem pembekalan air akan diambilmilik oleh Pengarah Bekalan Air dan dia juga boleh membenarkan mana-mana pihak lain untuk mengendalikan sistem tersebut dengan kelulusan Kerajaan Negeri. Tiada pampasan akan dibayar kepada pemegang lesen untuk apa-apa kerugian disebabkan penggantungan atau pembatalan lesen tersebut.

Dato' Speaker, adalah menjadi suatu kesalahan untuk pemegang lesen membekalkan air di luar kawasan pembekalan airnya. Begitu juga bagi pemegang lesen yang, tanpa apa-apa alasan yang sah, gagal mematuhi apa-apa terma atau syarat lesen. Sebarang kesalahan yang dilakukan dan didapati berasas akan dikenakan denda tidak melebihi seratus ribu ringgit atau penjara tidak melebihi 3 tahun atau kedua-duanya dan selanjutnya denda tidak melebihi RM5,000.00 untuk setiap hari kesalahan itu berterusan.

Dato' Speaker, saya ingin menyatakan di sini bahawa walaupun di bawah Rang Undang-undang ini lebih daripada satu pemegang lesen mungkin boleh dilantik untuk menjalankan perkhidmatan pembekalan air kepada rakyat di negeri ini, namun Kerajaan Negeri tidak bercadang untuk melantik mana-mana pihak lain selain daripada syarikat pengganti kepada PBA sebagai pemegang lesen untuk menjalankan perkhidmatan tersebut.

Dato' Speaker, pemegang lesen berkewajipan untuk membekal air kepada semua pengguna dalam kawasan pembekalan airnya yang memohon untuk pembekalan air, atas terma-terma yang terkandung dalam perjanjian pembekalan air. Terma perjanjian itu hendaklah diluluskan oleh Pengarah Bekalan Air. Pemegang lesen juga wajib membekalkan air kepada mana-mana badan Kerajaan atau pihak berkuasa awam atas terma-terma yang ditetapkan oleh Kerajaan Negeri melalui Pengarah.

Seperti yang diamalkan sekarang, pemegang lesen juga dikehendaki membekalkan air kepada paip awam jika diminta berbuat demikian oleh Pegawai Daerah dan caj untuk membekal air hendaklah diluluskan oleh Kerajaan Negeri dan dimaklumkan dalam *Warta*. Pemegang lesen diberi kuasa di bawah Rang Undang-undang ini memotong, memberhentikan atau mengurangkan pembekalan air dalam keadaan berikut:-

Pertama, premis digunakan untuk perlakuan atau *commission* sesuatu kesalahan.

Kedua, untuk menjalankan pembaikan, penyenggaraan atau pengubahan pada sistem pembekalan air; atau

Ketiga kerosakan dalam sistem pembekalan air, kebakaran, kemarau yang berpanjangan.

Dato' Speaker, dalam keadaan yang di luar jangkaan, di mana air tidak mencukupi, pemegang lesen boleh dengan kelulusan Pengarah mengurangkan pembekalan air kepada pengguna dan pemegang lesen tidak akan bertanggungjawab untuk apa-apa kerugian disebabkan pengurangan itu. Kuasa ini agak sama dengan kuasa yang diberi kepada PBA di bawah Enakmen tahun 1972 kecuali di bawah Enakmen tersebut, budibicara untuk mengurangkan air terletak di atas PBA semata-mata. Dalam Enakmen baru, "*line of command*" dengan izin adalah jelas, iaitu Kerajaan Negeri melalui Pengarah Bekalan Air ke Syarikat Bekalan Air.

Satu peruntukan baru yang diperuntukkan dalam Rang Undang-undang ini ialah kuasa Kerajaan Negeri untuk bertindak dalam keadaan darurat, iaitu misalnya dalam keadaan kemarau berpanjangan, kerusuhan perindustrian, mogok sekat-masuk, atau lain-lain keadaan yang membangkitkan keadaan darurat. Dalam keadaan tersebut, Kerajaan Negeri akan mengambilalih operasi pembekalan air dan boleh melarang atau menyekat kegunaan air, menentukan had dan kualiti air, mengenakan surcay berkenaan dengan kegunaan air yang berlebihan dan lain-lain syarat yang difikirkan perlu. Rang Undang-undang ini memberi kekebalan atau dengan izin *immunity* daripada apa-apa tindakan mahkamah kepada Kerajaan Negeri, Pengarah dan pemegang lesen memotong, memberhenti dan mengurangkan air dalam keadaan-keadaan yang dinyatakan di atas.

Dato' Speaker, Rang Undang-undang ini menetapkan bahawa apa-apa caj yang akan dibayar oleh pengguna untuk pembekalan air atau apa-apa perkhidmatan lain yang diberi di bawah Rang Undang-undang ini akan ditetapkan oleh Kerajaan Negeri melalui pemberitahuan dalam *Warta*. Pemegang lesen juga boleh menghendakan pengguna membayar deposit yang amaunnya akan ditentukan oleh Pengarah, sebelum air boleh dibekalkan kepada mana-mana premis. Di samping itu, pengguna juga dikehendakan menjelaskan bayaran untuk pembekalan air atau perkhidmatan lain yang diberikan dalam masa 14 hari dari tarikh bil dikemukakan, jika tidak pemegang lesen boleh mendapat balik jumlah wang itu melalui tindakan sivil di mahkamah. Pemegang lesen juga berhak memotong pembekalan air kepada pengguna dalam keadaan tersebut. Peruntukan ini adalah sama dengan yang sedia ada dalam Enakmen 1972.

Dato' Speaker, Bahagian VII Rang Undang-undang ini dengan jelasnya menyenaraikan perbuatan yang menjadi kesalahan di bawah Rang Undang-undang ini. Kebanyakan daripada kesalahan yang dinyatakan di dalam Bahagian ini adalah sama dengan kesalahan yang ditetapkan di bawah Enakmen 1972, umpamanya kesalahan merosakkan mana-mana saluran, *reservoir*, sistem pam dan sebagainya, mengambil air atau melencong air daripada mana-mana sistem pembekalan air kecuali jika dibenarkan di bawah Akta Air tahun 1920 yang disemak pada tahun 1989, membuang sampah dan sebagainya dalam saluran air, mengganggu meter air dengan sebegitu cara sehingga menyebabkan meter itu menunjukkan bacaan yang salah, dan lain-lain lagi. Walau bagaimanapun, penalti yang dikenakan di bawah Enakmen yang sedia ada bagi kesalahan tersebut agak ringan, yang mana denda yang paling maksima dikenakan ialah sebanyak RM 1,000.00 untuk kesalahan mengganggu meter dan penjara selama 6 bulan untuk kesalahan mencemar saluran air. Penalti tersebut tidak lagi realistik dan tidak setimpal dengan kesalahan yang dilakukan. Air merupakan satu komoditi yang berharga, lebih-lebih lagi di Negeri Pulau Pinang di mana punca air agak terhad dan oleh itu, kawasan tadahan dan sumber air di dalam negeri ini perlu dilindungi daripada apa-apa perbuatan yang akan menjejaskan bekalan tersebut.

Oleh itu, berasaskan pertimbangan ini, Rang Undang-undang ini telah mengenakan penalti yang berat bagi kesalahan-kesalahan yang dinyatakan itu supaya ia dapat mencegah dengan secukupnya mana-mana orang daripada melakukan kesalahan tersebut. Penalti untuk merosakkan mana-mana sistem pembekalan air dan melencungkan sungai tanpa kebenaran, umpamanya ialah denda tidak melebihi RM 50,000.00 atau penjara selama dua tahun atau kedua-duanya dan denda sebanyak RM1,000.00 setiap hari kesalahan itu berterusan. Penalti untuk pencemaran saluran air membawa hukuman denda sebanyak RM100,000.00 atau lima tahun penjara atau kedua-duanya dan sekiranya kesalahan itu berterusan, denda tidak melebihi RM2,000.00 setiap hari kesalahan itu berterusan. Rang Undang-undang ini juga memberi kuasa kepada pemegang lesen memotong pembekalan air mana-mana premis atas pelanggaran mana-mana peruntukan Enakmen atau peraturan dengan syarat ia memberi notis sebelum berbuat demikian. Pemegang lesen juga tidak boleh memotong pembekalan itu melainkan jika pengguna gagal memulihkan pelanggaran itu dalam masa 21 hari dari tarikh penerimaan notis. Walaupun peruntukan yang sama terdapat di bawah Enakmen tahun 1972, peluang memulihkan pelanggaran dalam masa 21 hari tidak diberi kepada pengguna di seluruh Enakmen tersebut.

Dato' Speaker, satu lagi peruntukan baru yang terdapat dalam Rang Undang-undang ini ialah tentang kuasa Kerajaan Negeri mewartakan telaga tertentu yang dibina oleh Pengarah atau pemegang lesen bagi maksud pembekalan air di kawasan yang dinyatakan. Peruntukan itu juga melarang sesiapa mengusahakan telaga dalam lingkungan 1/2 kilometer dari telaga yang diwartakan melainkan dia mendapat lesen terlebih dahulu daripada Pengarah. Telaga yang menghasilkan kurang daripada 5,000 liter sehari yang digunakan untuk maksud domestik dikecualikan daripada peruntukan ini. Walau bagaimanapun, mana-mana orang yang ingin mengusahakan telaga yang menghasilkan lebih daripada 5,000 liter perlulah mendapatkan lesen terlebih dahulu daripada Pengarah.

Rang Undang-undang ini juga memberi kuasa kepada Kerajaan Negeri untuk membuat peraturan bagi melaksanakan peruntukan-peruntukan Enakmen ini dengan lebih baik. Perkara-perkara yang mana peraturan boleh dibuat adalah seperti yang dinyatakan dalam Fasal 63 Rang Undang-undang ini. Ianya termasuk menetapkan fungsi dan tugas Pengarah dan pegawai lain yang dilantik di bawah Seksyen 8, mengawalselia pembekalan air untuk maksud domestik, perdagangan dan maksud-maksud lain iaitu tafsiran "maksud domestik" di bawah Fasal 2 agak sama dengan tafsiran di dalam Enakmen 1972, menetapkan jenis kesalahan yang boleh dikompakan, selain daripada kesalahan yang boleh dikompakan di bawah Fasal 71, menetapkan kelayakan minima yang perlu dimiliki oleh seseorang sebelum dia boleh dibenarkan mengendali, menyelenggara atau mengurus sistem pembekalan air, dan sebagainya.

Dato' Speaker, akhir sekali, Rang Undang-undang ini memansuhkan Enakmen Pihak Berkuasa Air 1972 dan sekaligus membubarkan Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang dan diganti oleh sebuah syarikat pengganti yang merupakan syarikat yang dikorporatkan. Walau bagaimanapun, adalah dicadangkan semua kaedah dan peraturan yang berkuatkuasa pada permulaan Enakmen yang dicadangkan ini yang tidak tak konsisten dengannya akan terus berkuatkuasa sehingga ia dibatalkan dan digantikan dengan peraturan yang dibuat di bawah Enakmen ini. Kerajaan Negeri juga mencadangkan bahawa apa-apa hak, hakmilik, kepentingan, keistimewaan, obligasi atau liabiliti yang diperolehi atau ditanggung di bawah Enakmen termansuh itu tidak terjejas oleh pemansuhan itu. Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan.

Tuan Speaker:

Di buka untuk perbahasan, dijemput Ahli Y.B. Jawi.

Ahli Kawasan Jawi (Puan Tan Cheng Liang):

Terima kasih, Dato' Speaker, saya bangun untuk mengambil bahagian atas Enakmen Air 1998 yang baru dibentangkan oleh Y.A.B. Ketua Menteri. Y.B. Dato' Speaker, untuk tujuan melindungi sumber-sumber air dan untuk mencegah pencemaran lodakan kawasan tadahan dan juga banjir akibat pembangunan yang tidak teratur, terkawal ikut syarat dan di Negeri Pulau Pinang juga sering kita dapati di lereng-lereng bukit, tebusan dengan sukahatinya, jadi saya amat gembira bila melihat Enakmen ini dibentangkan. Cuma ada beberapa isu yang ingin saya bangkitkan iaitu bila kawasan tadahan air yang telah dikenalpastikan, diwartakan seperti dicetak di dalam Rang Undang-undang Enakmen 4, Bahagian 2 yang keempat itu Pihak Berkuasa boleh mewartakan mana-mana kawasan. Dalam hal ini saya ingin menyeru supaya lebih berhati-hati dan adil berkenaan dengan kawasan tadahan kerana kita dapati ada kesilapan yang dibuat oleh pihak kerajaan dahulu didapati tanah rata juga di wartakan sebagai tanah bukit dan tiada pembangunan boleh dijalankan, kita dapati selepas kita wartakan kawasan tadahan bahawa pembangunan memang susah sekali boleh kata tiada pembangunan langsung kerana sekiranya hendak tanam sayur, hendak tanam mana-mana tanamapun dari segi kawalan racun, dari segi baja kita kena kawal kerana ia akan mencemar kawasan tadahan air itu, dan kita dapati bila pihak TNB telah diswastakan mereka masih pakai peruntukan peraturan kerajaan masa mereka mengambilalih tanah untuk pembangunan atau menaikkan *rentis* mereka dan pampasan yang dibayar oleh pihak TNB cuma 30% daripada harga pasaran ini telah menimbulkan banyak masalah kepada pihak tuan tanah, menimbulkan aduan, rayuan dan dapati bila pihak TNB ini bila mereka mengambilalih tanah dengan sukahati dia potong, sekeping tanah dia suka potong dari tengah potong dari kiri dan dari kanan tidak beratur ikut perjalanan *rentis* dan kos mereka, bukan hendak menjaga kewajiban dan kebajikan tuan tanah itu, jadi dari segi pampasan, bila pihak PBA telah dikorporatkan, supaya PBA membayar pampasan dan *inquire the land* dan bayar penuh kepada tuan tanah dan lagi satu juga saya minta pihak PBA sebelum wartakan, boleh umumkan.

Di dalam hal ini saya ingin menyeru supaya lebih berhati-hati dan adil berkenaan dengan kawasan tadahan kerana bahawa kita dapati juga ada kesilapan yang dibuat oleh pihak kerajaan dahulu dapati bahawa tanah rata juga di warta sebagai tanah bukit dan tiada pembangunan boleh dijalankan, kita dapati selepas kita dah wartakan kawasan tadahan bahawa pembangunan memang begitu susah sekali boleh kata tiada pembangunan langsung kerana sekiranya hendak tanam sayur, hendak tanam mana-mana tanamapun dari segi kawalan untuk racun, baja inipun dari segi baja kita kena kawal kerana ia akan mencemar kawasan tadahan air itu, dan kita dapati juga bahawa bila pihak TNB telah diswastakan mereka masih pakai peruntukan peraturan kerajaan masa mereka mengambil tanah untuk pembangunan atau menaikkan *rentis* mereka dan pampasan yang dibayar oleh pihak TNB cuma 30% daripada harga pasaran dan ini telah menimbulkan banyak masalah kepada pihak tuan tanah khususnya dan telah menimbulkan aduan dan rayuan dan kita dapati bila pihak TNB ini bila mereka mengambil alih tanah dengan sukahati dia potong sekeping tanah dia suka potong dari tengah potong dari kiri dan dari kanan tidak beratur ikut perjalanan *rentis* mereka dan kos mereka dan bukan hendak menjaga kewajiban dan kebajikan tuan tanah itu, jadi kita dari segi pampasan kita kena bila pihak PBA telah dikorporatkan, seru supaya PBA membayar pampasan dan *inquire the land* dan bayar penuh kepada tuan tanah dan lagi satu juga saya minta pihak PBA sebelum wartakan, boleh umumkan.

Tuan Speaker:

Penjelasan

Ahli Kawasan Sungai Dua (Encik Jasmin bin Mohamed):

Penjelasan selain daripada pampasan tanah yang diambil untuk kerja-kerja PBA adakan PBA kena bayar juga pampasan kepada mereka-mereka yang terlibat. Kalau paip PBA pecah air itu kadang-kadang melimpah masuk kampung orang dan menyebabkan banjir kilat semalam ini apabila berlaku kebocoran di Jalan Siram PBA di Sungai Dua ditutup akhirnya air itu keluar melalui saluran kecil dan melimpah menyebabkan 4 rumah dan air naik atas katil. Jadi adakah, masalahnya pampasan boleh dibayar dalam kes-kes seperti ini.

saya selalu bayar lebih bil dia RM15.00 saya selalu bayar RM50.00 yang assest itu untuk dijadikan kredik untuk potong-potong yang lain dan bil yang ke dua ketiga bila dia sampai satu bulan dia *negative value* RM2.89 tidak bayar, lepas dia potong kredik, RM2.89 dan saya telah terlupa hendak bayar dan dia telah potong bekalan air saya. Wakil rakyat pun kena RM2.89 potong tetapi walhal dalam PBA kita ada cagaran kalau ini kutip interest pun sudah berapa kita tidak kira macam ini. Jadi kita minta supaya pihak PBA dalam hal ini kita kena prihatin kepada pengguna kita, dan fasal yang ke 47 bahawa menyatakan dengan sengaja atau dengan cuainya merosakkan saluran atau paip-paip air, saluran pembekalan air.

Saya di sini ingin membangkitkan satu pengalaman saya, Y.B. Dato' Speaker, musim kemarau yang baru-baru ini berlaku ada seorang petani kerana dia tidak dapat bekalan air jadi dia ingin korek telaga untuk dapat air untuk tanaman dia, jadi tiba-tiba dia putus bekalan elektrik dan kena bayar denda, jadi saya ingin, kerana denda di sini 50 ribu dan penjara 2 tahun hukuman dia, dan bukan kita suka hendak pecahkan saluran tetapi bila kita tidak tahu di mana saluran itu, *the layout of* paip kita tidak ada kita nampak dari atas tanah semua nampak tanah sahaja, tidak tahu di bawah itu ada paip ada kabel kita tidak tahu jadi untuk pasal ini saya minta sebelum kita laksanakan kita kena bekalkan pelan-pelan saluran, *the mapping* saya rasa Dato' Dr. Hilmi sudah ada *mapping* untuk paip saluran untuk TNB kabel jadi ini boleh dikemukakan untuk seluruh kawasan Negeri Pulau Pinang, tiap-tiap kampung mesti ada, tidak boleh cuma kawasan yang besar sahaja, atau bandar-bandar sahaja dikampung-kampung mesti sediakan juga.

Dan untuk fasal 48 Y.B. Dato' Speaker berkenaan dengan mengganggu satu meter kita saya rasa di sini banyak wakil rakyat telah bangkit dalam Dewan ini satu tahun dahulu berkenaan dengan meter TNB yang juga kita dituduh bahawa pengguna kita telah *temper* tetapi kita dapati kita bukan pakar dalam teknikal siapa hendak ganggu meter ini, meter ini diletak di luar rumah dan sini kita dapati bila didapati mengganggu satu meter di denda 50 ribu, *fifteen* dan penjara 2 tahun saya

rasa bila ada pengguna bila dituduh boleh buat apa macam mana kita hendak mempertahankan diri kerana meter ini dibekal oleh pihak PBA dan diletak diluar sekiranya ada orang lain sengaja hendak cari masalah pergi rosakkan meter atau ada kemalangan macam meter TNB itu dia boleh dirosakkan oleh kilat pun boleh, atau bila sudah lama dia rosak, tetapi bila rosak kita disalahkan bahawa kita telah mengganggu meter jadi kita harap, PBA dapat satu mekanisma yang cukup bagus bahawa tidak dapat di tuduh atau ada menimbulkan mana-mana kekeliruan.

Y.B. Dato' Speaker, berkenaan dengan juga air daripada pili bomba, air daripada pili bomba dan paip tegak, kalau di sini juga fasal 50 sebut bahawa sekira kita ambil air daripada pili bomba untuk tujuan selain daripada kebakaran boleh juga di denda 10 ribu atau dipenjara 1 tahun. Baru-baru ini di Negeri Selangor, ada kes bahawa seorang ahli parlimen memang tolong penduduk-penduduk mengguna air daripada pili bomba kerana tidak ada air di kawasan ini, jadi kalau inipun salah saya tidak tahu bagaimana hendak buat kerana hendak minum pun sudah tidak ada hendak selamatkan orang yang hendak mati untuk tujuan kebakaran. Jadi saya harap fasal 50 ini juga kita kena bagi sedikit kelonggaran, sekiranya tidak ada airlah musim kemarau, air tidak ada kita boleh gunakan daripada pili bomba atau paip tegak.

Y.B. Dato' Speaker, saya rasa ada di dalam enakmen ini ada banyak panalti jadi kita kena ada satu mewujudkan satu biro, satu tempat untuk buat rayuan kita kena ada sediakan kerana kalau ada di dalam seksyen fasal 71 dia cuma kata fasal 49, 50, 52 dan 53 sahaja, panalti ini boleh di kompaunkan tetapi yang lain memang tidak sebut jadi kita minta pihak berkuasa negeri supaya dapat satu saluran sekiranya berlakunya kesilapan dapat mengeluarkan rayuan mereka. Dan saya disini ingin mencadangkan supaya kita belajarlah macam Singapura, kerana Pulau Singapura ini adalah kawasan yang kecil tetapi mereka ada sistem menangkap air, 2 bulan dahulu kita ada musim kemarau dan bila kita ada *cloud siding* menyemai benih air kalau dia hujan kalau dia tidak turun di bawah kawasan tadahan duit 100,000 kita buang sahaja macam ini dan kita perlukan kawasan, kita perlukan air hujan dia turun di mana-mana

tempatpun bukan di kawasan tadahan air kalau kita boleh belajar macam Singapura, mereka ada saluran yang tertentu daripada bangunan-bangunan, perumahan daripada saluran itu masuk ke tangki masuk ke parit, masuk ke kolam besar yang disimpan di bawah tanah dan lepas itu di pam ke dalam loji untuk diproseskan kita juga kena ada sistem macam ini dan yang ke dua adalah kita kena patut meneruskan pendidikan menjimatkan air, jangan kita cuma buat pendidikan menjimatkan air masa kemarau lepas sekarang kita telah ada banyak air kita lupa. Jadi saya minta supaya kita teruskan, saya minta juga memandangkan kita sekarang menghadapi kegawatan ekonomi lepas PBA di korporatkan ini yang termustahak sekali kita tahu kita hendak jaga pekerja-perkerja, kebajikan pekerja PBA tetapi kita juga kena jaga kepentingan orang awam, ini juga mustahak, jadi saya minta supaya *charge* air ini jangan naik. Jangan naikan *charge* air dan Y.B. Dato' Speaker, memandangkan Pengarah Bekalan Air yang akan dilantik akan memegang kuasa yang begitu banyak saya memohon supaya kerajaan boleh melantik seorang pegawai awam yang bersih cekap amanah dan adil untuk menguruskan tanggungjawab yang begitu berat sekali, jadi dengan ini saya ucapkan ribuan terima kasih dan memohon menyokong.

Tuan Speaker:

Terima kasih dan dijemput Kebun Bunga dahulu. Ahli dari kawasan Kebun Bunga.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Dr. Teng Hock Nan):

Dato' Speaker, saya bangun untuk mengambil bahagian dalam perbahasan Rang Undang-undang Perbekalan Air tahun 1998, ingin saya mengambil kesempatan ini untuk menyatakan bahawa saya menyokong Rang Undang-undang Bekalan Air ini, walau bagaimanapun ingin saya menarik perhatian dewan yang mulia ini dan juga Kerajaan Negeri terhadap beberapa perkara yang saya anggap penting juga tindakan untuk tindakan Kerajaan Negeri sewajarnya. Banyak topik yang ingin saya sentuh telah disentuh oleh Y.B. daripada Jawi, tetapi saya ingin ulang

sekali lagi untuk perhatian Kerajaan Negeri selepas undang-undang ini dikuatkuasakan adalah penting untuk memastikan bahawa terdapat pentadbiran yang berkesan serta penggunaan tenaga manusia secara optimum di dalam perbadanan yang dikorporatkan itu lebih mustahak lagi mestilah dipastikan bahawa perkhidmatan yang berkesan disediakan kepada pengguna daripada beberapa aspek. Pertama Kerajaan Negeri mestilah memastikan bahawa terdapat simpanan air yang mencukupi di sepanjang masa ini, bererti bahawa kawasan tadahan air mesti dilindungi dan tindakan tegas mesti diambil terhadap mereka yang menjalan kan kerja-kerja ladang secara haram yang mencero bohi hutan simpanan kawasan tadahan air seperti disebut oleh Y.B. Jawi juga. Dengan izin *it a better late then never* kita telah lihat bahawa banyak hutan-hutan *clear*, dan pokok-pokok telah ditebang di Bukit Bendera ataupun di Seberang Perai. Saya haraplah kegiatan-kegiatan ini dikawal dengan seboleh-bolehnya dan kawasan tadahan air dilindungi, juga empangan-empangan yang mencukupi harus dibina di tempat-tempat yang strategi untuk menyimpan air dari Sungai Muda di mana merupakan 70% air daripada jumlah yang di gunakan oleh negeri ini datangnya daripada Sungai Muda itu, seterusnya Kerajaan Negeri mestilah memastikan bahawa air dibekalkan tanpa gangguan yang bererti bahawa paip-paip yang usang perlulah digantikan dengan seberapa segera yang boleh kejadian paip pecah hendaklah dikurangkan kebocoran serta pembaziran air, paip-paip pecah hendaklah dikawal supaya tidak melebihi 10% sungguhpun pembaziran air yang berlaku kini di sebabkan kebocoran ianya hanya 20% sahaja, satu angka yang sangat rendah kalau dibanding negeri-negeri yang lain yang mana pembaziran mungkin sampai tahap 40% kini di negeri kita pembekalan air tidak begitu memuaskan apabila sampai musim kemarau. Rumah-rumah ditempat yang tinggi tidak dapat bekalan air misalnya di kawasan saya di puncak Mount Erskine, Mount Erskine ataupun di kawasan Ladang Hong Seng sampainya musim kemarau penduduk-penduduk di kawasan ini tidak dapat bekalan air kerana air tidak cukup. Selepas *coperativesation* ini dan selepas kita luluskan rang undang-undang ini saya harapkan kejadian-kejadian seperti ini tidak jadi lagi.

Yang ke tiga Kerajaan Negeri mestilah memastikan bahawa bekalan air hendaklah bersih, hendaklah suci dan tidak tercemar, kejadian-kejadian air yang tercemar dan air berlumpur hendaklah tidak berlaku lagi bagi melindungi kesihatan-kesihatan para pengguna. Kini terdapat air-air daripada paip adalah berwarna-warni adapun penuh dengan lumpur. ini akan menjahanamkan kesihatan para pengguna. Yang ke empat Dato' Speaker, kebocoran paip apabila kita mengorek jalan seperti yang di sebut oleh Y.B. Jawi juga. Selepas pengkorportise air baru-baru ini kita perlu mengadakan satu petak paip di bawah tanah ataupun *under grown* paip *mapping* yang lengkap dan kemas supaya sesiapa yang ingin mengorek jalan di tepi-jalan untuk utiliti-utiliti bocorkan paip yang mana inilah satu sebab putus bekalan air, semalam pun ada kejadian seperti ini, saya harapkan kita meluluskan rang undang-undang ini selepas kit mengkorporatise pihak Berkuasa Air ini saya mengadakan satu *map* satu peta yang lengkap yang kemas supaya kita tahu di bawah mana paip air, di mana kita ada talian TNB di mana kita ada talian Telekom supaya kita apabila kita mengorek kita tidak menjahanam talian ini. Kerajaan Negeri mestilah memastikan bahawa kadar yang dikenakan ke atas pengguna tidak dinaikkan untuk tempoh 3 tahun yang pertama selepas bekalan air di korporatisekan kadar yang kini dikenakan ialah 22 sen untuk satu ribu liter air bagi 20,000 liter yang pertama ini bermakna 100,000 leter, 20 sen untuk 20,000 liter yang pertama selepas itu jika kadar perlu dinaikkan bayaran hendaklah dikenakan hanya untuk pengguna-pengguna daripada bukan pengguna rumahtangga walaupun kita tahu bahawa kita hanya boleh naik kepada para peniaga sahaja, kita janganlah naik untuk penggunaan rumahtangga. Saya sebut 3 tahun kerana saya yakin kegawatan ekonomi akan mengambil masa 3 tahun untuk dipulihkan kita tidak mahu kerajaan ataupun agensi-agensi kerajaan dijadikan sebagai agen inflansi ataupun agen untuk menaikkan harga sahaja. Untuk menangani masalah kegawatan ekonomi dan keluar daripada keadaan ini kita perlu mengawal kadar inflansi di satu tahap yang boleh diterima yang boleh yang tidak membebankan rakyat jelata, saya tidak tahu sampai mana tahap kejayaannya pihak Kerajaan Negeri menandatangani masalah inflansi ini, kalau kita pergi beli barang di market di pasar-pasar tertentu

kita dapat ikan kembung sekarang satu kati daripada RM1.20 kini RM2.50 satu kati. Satu kilo RM5.00, Y.B. dari Bagan Jermal pergi marketkah, baru-baru RM2.50 satu kati, bukan satu kilo, chai sim satu kati sekarang RM2.50..

Tuan Speaker:

Penjelasan

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dato' Dr. Sak Cheng Lum):

Sekarang pihak kerajaan tidak menggalakkan pakai kati semua diwajibkan pakai kilo.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Dr. Teng Hock Nan):

Memang kita gunakan kilo secara rasmi, akan tetapi di bawah akar umbi masih kita gunakan satu kati, satu tahlil, berapa tahlil, memang satu kati di market sekarang RM2.50 satu. Mesti ada beli, telur satu biji yang kecil sekarang 20 sen yang dahulu, yang kecil 20 sen dahulu 12 sen sahaja ini bermakna kita kadar inflansi tidak terkawal dan kita tidak mahu Kerajaan Negeri ataupun agensi-agensi kerajaan sebagai satu agen untuk menjadikan menaikkan inflansi ini dan menjadikan satu bebanan rakyat jelata. Dato' Speaker, selepas pengkorporatan baru berfungsi seperti di nyatakan oleh Y.B. Jawi, pengarahnya akan diberi kuasa yang begitu besar, begitu luas, mesti teliti semasa melantik pengarah yang akan diberikan kuasa yang begitu luas, pada masa yang sama Pengarah berkenaan hendaklah menjalankan fungsi serta tugasnya dengan berhati-hati, Kerajaan Negeri hendaklah *monitor* dengan rapi supaya Pengarah tidak salah gunakan kuasanya, tidak salah guna, yang itu penting. Satu contoh, amalan yang nampaknya tidak adil ialah bayaran yang dikenakan oleh *Indah Water Consortium* ataupun IWK ke atas pemaju yang membina tangki najis mereka sendiri. IWK bolehlah mengenakan bayaran sumbangan ke atas pemaju yang menyambung projek mereka ke paip pembetulan IWK. Tetapi mengapakah pemaju yang membina tangki

najis mereka sendiri dan menyerahkannya kepada IWK juga dipaksa membayar sumbangan kepada IWK. Kalau projek itu bersambung ke pembetungan IWK, mungkin bayaran sumbangan itu memang adil, kalau tidak ada sambungan kepada paip-paip IWK, kalau pemaju itu membina tangki itu sendiri dan tidak masuk kepada paip besar IWK, IWK pun dikenakan caj itu juga dan IWK pun dikenakan syarat-syarat untuk tanah-tanah yang tertentu untuk diserahkan sebagai tempat tangki najis itu. Ini pada pandangan saya tidak adil, kalau pemaju itu sudah sediakan tangki najis sendiri, sudah serahkan tanah kepada IWK, mengapa pemaju itu lagi dikenakan caj, itu dua kali dan tidak adil.

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Encik Lim Boo Chang):

Yang Berhormat Dato' Speaker, memandangkan kemelesetan ekonomi yang dihadapi oleh semua pada tahap ini dan rayuan yang dibuat oleh Yang Berhormat Kawasan Kebun Bunga kepada agensi-agensi Kerajaan supaya tidak menaikkan harga, bolehkah saya menjemput Ahli Kawasan Kebun Bunga untuk buat satu perjanjian tempoh masa tiga tahun jangan naikan cukai pintu, tidak akan menaikkan cukai pintu.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Dr. Teng Hock Nan):

Terima kasih kepada Y.B. Datok Keramat. Bagi cukai pintu, bagi Majlis bila-bilapun kita tidak naikan. Kalau kedudukan ekonomi di Majlis kita kukuh dan nampaknya masih kukuh kita tidak akan naikan, sebaliknya kalau boleh kita hendak turunkan lagi banyak cukai pintu telah diturunkan untuk tahun ini, banyak telah diturunkan.

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Lee Hack Teik):

Ahli Kawasan, Kebun Bunga, bolehkah kita mencadangkan di dalam Dewan iaitu lebih baik selepas *corporatise* PBA 10 tahun tidak boleh naik harga, itu lebih baik sebab air itu percuma dari Kedah, lebih baik 10 tahun tidak *charge*.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya ingat Ahli Pengkalan Kota salah faham. Sebab air yang yang didapati dari Sungai Muda memang percuma tetapi itu air yang belum dirawat, *untreated water* dan bukan percuma. Saya harap Ahli Pengkalan Kota juga faham bahawa proses merawat air memerlukan pembinaan loji dan juga penggunaan bahan-bahan kimia, ini semua melibatkan kos. Selain daripada itu, paip-paip yang hendak diganti, kita kena bina empangan untuk simpan air, *reservoir*, tangki, semua ini memerlukan kos. Saya berharap Ahli Pengkalan Kota memang akan faham tentang kos yang terlibat. Bukan semua percuma. Akan tetapi Kerajaan Negeri Barisan Nasional di mana Ahli Pengkalan Kota dan Ahli Jawi juga salah seorang anggota Barisan, memang prihatin terhadap kebajikan orang ramai dan setakat ini caj air di Negeri Pulau Pinang yang terendah sekali di seluruh negara dan kita tidak bercadang menaikannya sewenang-wenang, dan tetapnya bukan untuk keuntungan. Saya sudah mengatakan bahawa kita tidak akan membebankan rakyat jelata seberapa banyak yang boleh. Itu yang sangat kita prihatin tetapi kita mesti tahu juga bahawa memang dana diperlukan untuk meningkatkan lagi bekalan air dan sistem bekalan air, itu amatlah penting. Oleh itu saya harap bahawa semua rakyat dan juga Ahli Yang Berhormat dapat memahami kedudukan ini. Saya akan memberi penjelasan sekiranya perlu.

Tuan Speaker:

Saya hendak beri balik kepada Ahli Kawasan Kebun Bunga.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Dr. Teng Hock Nan):

Saya ingat tidak payahlah. Saya ingat 10 tahun itu masa yang sangat panjang dan pada masa kegawatan ekonomi sekarang, kita merayu kepada Kerajaan supaya pada masa yang sulit, kalau bolehlah, kalau kos merawati air tidak begitu tinggi, pada masa kegawatan ekonomi sekarang, kalau boleh untuk kegunaan rumah-tangga, kadar air tidak naiklah bagi tempoh kegawatan ekonomi. Kalau selepas 2 tahun, atau 3 tahun, kita boleh pulih ekonomi, kita boleh pelan-pelan naiklah, jangan cepat-capat naik.

Dato' Speaker, tadi saya sebut tentang ketidakadilan IWK ini. Saya haraplah bahawa selepas undang-undang ini berkuatkuasa, amalan yang tidak saksama seperti yang dijalankan oleh IWK ini tidak dilakukan. Akhir sekali, selepas bekalan air dikorporatkan, adalah penting untuk Kerajaan Negeri memastikan Pulau Pinang terus menjadi salah sebuah negeri yang paling cekap di dalam pembekalan air yang bersih lagi murah dan membekalkan air yang bermutu dengan kos dengan kos yang paling rendah kepada pengguna-pengguna. Jika tidak, pada pandangan saya, *exercise* pengkorporatan ini tidak bermakna dan akan sia-sia sahaja. Yang Berhormat Dato' Speaker, saya mohon menyokong Rang Undang-undang Pembekalan Air Tahun 1998. Sekian, terima kasih.

Tuan Speaker:

Yang Berhormat, Dewan ditangguhkan sehingga jam 2.30 petang.

Dewan ditangguhkan pada jam 1.00 tengahari.

Dewan Di sambung semula pada jam 2.40 petang

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan disambung semula dengan perbahasan, dan dijemput Ahli dari Telok Kumbar.

Ahli Kawasan Telok Kumbar (Tuan Syed Amerruddin bin Dato' Haji Syed Ahmad)

Terima kasih. Yang berhormat Dato' Speaker kerana sudi membenarkan saya mengambil bahagian dalam perbahasan Rang Undang-undang Bekalan Air. Jadi di sini saya rasa , saya hendak cakap tentang dua perkara secara umum. Yang pertama, *catchment area* atau tadahan air di kawasan pertanian untuk kegunaan pertanian dan satu lagi tadahan air untuk kegunaan minuman. Sebelum saya melanjutkan dalam perbahasan saya hari ini, yang pertama, saya ada dua, tiga perkara yang saya ingin bangkitkan seterusnya. Yang Pertama ialah tentang penguatkuasaan. Setelah lihat dalam Rang Undang-undang ini, memang telahpun di *explain* oleh Yang Amat Berhormat Tan Sri Ketua Menteri tentang *penalty* atau Undang-undang diambil sekiranya kita melanggar undang-undang yang disebut ialah sebanyak RM100,000 atau lebih tetapi mengikut Akta ini disebutkan hendaklah kita memberi notis dulu, yang saya risau sekali Dato' Speaker, kerana kebanyakan penguatkuasaan kita memang begitu *slack* sekali atau begitu lembab mungkin kerana tidak cukup orang atau kerana kita tidak begitu peka atau prihatin tentang mustahaknya tentang kawasan tadahan air atau lain-lain perkara. Selalunya di Pulau Pinang *problem started* daripada penguatkuasa. Sebut apa benda pun penguatkuasa kita memang *way behind*. Memang begitu lembab, malap sekali, dan ini hendaklah kita perbetulkan dahulu. Sekiranya kita adakan undang-undang, tetapi kalau kita tidak dapat menguatkuasakan undang-undang ini kearah menangkap atau memberi saman, *penalty* kepada yang menyalahgunakan undang-undang maka kita tidak dapat selesaikan perkara ini. Sebab itulah saya mengambil berat tentang penguatkuasa dulu. Di dalam ini disebut juga Pengarah boleh juga arah kepada polis, *authorised police investigate* tetapi ini adalah di bawah *criminal procedure code*. Jadi saya tidak tahu samada kawasan tadahan ini terlibat dengan Alam Sekitar yang menguatkuasa, MPPP, MPSP atau PBA sendiri. Kita kena *zero-in to one department* kepada satu Jabatan yang akan bertanggungjawab untuk menguatkuasakan tentang penyalahgunaan undang-undang. Kalau kita harap pada polis, polis selalunya makan masa, dia memerlukan *evident*, contohnya kalau *pollution* yang berlaku disaluran aliran air yang memberi kita minuman maka polis selalunya dia hendak kena tangkap *right-handed* tengah orang hendak buang sampah ke tengah kilang hendak buang dia punya *waste product* kepada sungai atau yang lain-lain lagi baru polis mengambil tindakan mengikut *criminal code*.

Selain dari itu cuma kita hanya beri notis, selepas notis itu mungkin akan dibawa ke Mahkamah oleh pihak yang telah menyalahkan undang-undang, maka kita akan prosedur pergi balik, pergi balik dan *last* sekali tidak guna sistem yang boleh kalau air kosong tidak ada di dalam, dia kena pam tempat lain, tidak ada sungai dalam itu, dia memang mengharap semata-matanya kawasan tadahan air di mana kalau air mengalir daripada bukit terus dihimpun di dalam empangan itu. Untuk makluman tuan-tuan semua dan juga Dato' Speaker, saya dapati tanah-tanah di atas pada *damp* itu kebanyakan kepunyaan hakmilik sendiri, yang saya risau, kalau hakmilik sendiri yang duduk di atas kawasan tadahan air, dan kalau undang-undang kita tidak perketatkan dengan menguatkuasakan disegi menentukan bahan tanaman apa yang harus ditanam, kita takut nanti yang punya hak tanah ini dia akan tukar daripada tanaman durian. Satu hari dia hendak buat tanaman *short term* buat tanaman sayur-sayuran. Bila kita mula tanam sayur kita akan guna *fertilize* atau baja-baja yang selalunya dicampur dengan bahan-bahan kimia. Hasil daripada situ akan mengalir turun kepada kawasan tadahan air dan digunakan untuk kita minum. Perkara-perkara ini sebelum terjadi, saya rasa Kerajaan Negeri harus memikir tentang penguatkuasaan di mana yang harus kita lakukan adakah kita hendak biar berlaku seperti di Air Itam di mana empangan di Air Itam di atasnya semua tanam sayur. Kita tengok empangan di Air Itam kalau kita pergi di Telok Bahang mungkin satu hari dia akan tanam sayur juga di sana. Jadi perkara-perkara ini seperti yang dinyatakan di sini mungkin kita boleh ambil satu action yang segera supaya kita dapat memberhentikan perkara-perkara ini berlaku di kawasan tadahan air khas untuk minuman. Di dalam *offend* atau *penalty* yang dikenakan dalam 426(2) di kenakan RM100,000, RM100,000 ataupun dia kata sini 3 tahun penjara '*not accede than three years*'. Jadi saya cadangkan kalau boleh kerana kita kena serious. Berkenaan *water supply is the most important*, dan dengan izin yang paling mustahaknya kegunaan human being, manusia dan juga binatang. Maka kita kena serious perkara ini jadi saya cadangkan kalau boleh denda itu hendaklah ditetapkan tidak boleh *negotiate* atau dipernaikkan lagi supaya orang akan tidak buat perkara ini lagi. Selepas itu jika dilakukan tiga kali saya cadangkan benda yang berlaku 3 kali maka hendaklah kita ada *the right to seal* atau menutup kawasan itu terus digunakan apa yang sedang mereka guna ketika itu.

Satu lagi selain daripada *vegetable* yang ditanam di kawasan tadahan air untuk minum, saya juga dimaklumkan di Sungai Muda dimana kita gunakan air untuk minum tetapi kita ada satu kawasan ternakan khinzir dimana buangan najis khinzir itu tidak ada pembetungan untuk menapis segala kekotoran itu masuk ke sungai. Segala najis-najis khinzir masuk terus dalam sungai dan sungai itu kita pam untuk di minum walaupun kita akan proses melalui loji-loji. Saya tidak tahu samada dari segi hukum Islam bagaimana kita telah minum air yang bercampur dengan air khinzir. Kedua walaupun nampak bersih tetapi kena juga kelihatan suci air itu supaya dapat kita minum untuk kegunaan semua bangsa dan agama. Perkara ini masih belum diperbuatkan apa-apa sebelum untuk menghentikan apa-apa yang berlaku kerana buangan najis khinzir ini, bukan saya hendak katalah, bau satu hal, kekotorannya memang teruk sekali, tambahan pula dicampur dengan air minuman.

Saya belum cakap tentang tadahan air kawasan pertanian lagi tetapi setakat minuman dulu, minuman memang sudah nampak sangat, jadi undang-undang ini kalau boleh esok atau minggu depan kita *try to select in notice* perkara-perkara yang berlaku. Beri notis dulu, adakah Kerajaan Negeri sanggup bagi notis pada orang yang mencemarkan air untuk minuman. Jadi saya minta kerjasama daripada Kerajaan Negeri untuk melihat perkara ini supaya jangan berlaku lagi. Satu lagi ialah tentang pembinaan di kawasan saliran air untuk tadahan air di kawasan pertanian. Yang lepas-lepas sudah berlaku. Saya hendak bagi satu contoh. Di kawasan saya di mana saluran air, sungai lalu pecah dua saluran, siapa beri kebenaran saya tidak tahu, tetapi bangunan yang didirikan dicelah-celah sungai itu ditutup sungai itu dijadikan satu projek perumahan. Jadi projek perumahan sebelah hujung sungai sikit jadi projek, tengah-tengah jadi sungai mati. Jadi perkara ini hendaklah kita juga mengambil pandangan yang serius supaya apa yang berlaku di kawasan saya tidak berlaku di kawasan yang lain. Jadi inilah satu sebab yang saya hendak bangkitkan juga di sini. Kalaulah perkara ini berlaku kita juga kena memainkan peranan, sebagai undang-undang yang kita akan luluskan pada hari ini, kita kena buat satu penguatkuasa yang begitu keras sekali untuk memastikan perkara ini tidak akan berlaku lagi. Baru ini dalam ucapan membahaskan usul ucapan TYT saya juga bangkit tentang *water source* untuk tadahan air kawasan pertanian iaitu *water source* daripada *waterfall* yang *divert* untuk kegunaan menyiram pokok-pokok di perusahaan permainan golf di belakang Tabung Haji. Jadi saya minta juga kalau boleh Kerajaan Negeri tengok perkara ini dan kalau masih berlaku kena

tengoklah akta ini digunakan dulu untuk sesiapa yang melanggar undang-undang. Satu lagi tentang *pollution* melibatkan kilang-kilang yang mana setengah kilang membuang dia punya *waste* sehingga sungai itu bertukar menjadi *colour*, contoh di kawasan Sungai Ara, Syarikat *Paper Union* sendiri, bukan saya hendak bohong, siapa lalu nampak airnya bertukar macam mana. Jadi masih dalam keadaan itu juga, saya harap Kerajaan Negeri ambil tindakan. Seterusnya saman hantar notis mengikut Rang Undang-undang yang akan luluskan tidak lama lagi dan perkara-perkara ini yang saya bangkit diminta Kerajaan Negeri mengambil perhatian.

Seperti yang disebutkan oleh Ahli JAWI tentang pampasan yang akan diberi jika PBA mengambil tanah orang, saya setuju dan sokong dan meminta Kerajaan Negeri sebelum PBA melaksanakan satu projek di kawasan tanah orang itu kita *discuss* dulu, kita bincang dulu kalau pergi ambil juga, bayarlah harga mengikut *market price* dengan kita gunakan *land code* daripada *land code* di bawah *section 4 (ROW)*, maka tuan tanah itu akan rugi. Tambah-tambah lagi di Pulau Pinang tanah memang begitu sedikit, kawasan yang ada tanah pun, tanahnya tidak begitu besar, kebanyakan orang yang ada tanah, 2 ekar, 3 ekar, 4 ekar maka kalau kita ambil tanah itu mengikut Tenaga Nasional maka kita tidak ubah perangai seperti Tenaga Nasional. Tenaga Nasional Pusat punya. Kita mahu tunjuk yang lain-lain negeri ini memang prihatin kepada rakyat-rakyat.

Selain dari itu, saya ingin ucap tahniah pada PBA walaupun semalam jadi kekacauan sedikit, tetapi pelaksanaan untuk hendak kekalkan air kepada penduduk, masa yang begitu cepat sekali, tahniah, ada kebaikan juga. Kita telefon *on the spot and the next day*, tengok mereka sudah hantar air ini kebaikan PBA. Itu saja saya hendak cakap Tuan Pengerusi. Selain daripada itu satu lagi, sebelum punca air dan rintihan air paip. *Normally* air paip yang kita lulus untuk penggunaan kawasan rumah, kawasan projek rumah, kadang-kadang bila paip besar itu di tepi jalan, kita tarik paip kecil itu hendak sambung masuk ke dalam kampung, kadang-kadang ada *monsoon drain* kecil punya, kadang paip itu dia lintas kawasan *monsoon drain*, bila hujan lebat sangkut semua sampah sarap, semua mesti sangkut. Jadi saya minta jadi kalau PBA dapat memperuntukkan sedikit untuk kita betul yang mana rintangan paip melalui *monsoon drain* supaya kita dapat mengurangkan banjir di kawasan yang selalu melibatkan banjir. Setakat ini yang saya hendak sebut hari ini dan sekali lagi saya hendak minta kerjasama Kerajaan Negeri tengok tentang *pollution* yang kita selalu melaung-laungkan tetapi selalu juga

tutup mata sebelah, kita tak peduli. Cadangan saya yang akhir sekali hendak minta sekali lagi supaya Kerajaan Negeri tengok tentang penguatkuasaan, kalau kita tidak boleh penguatkuasaan untuk melaksanakan Rang Undang-undang ini maka Rang Undang-undang ini hanya di buku, tinggal buku tetapi tidak ada apa yang dikatakan orang bahawa kita tidak boleh laksanakan Rang Undang-undang yang kita sendiri buat undang-undang. Saya ingin menyokong Rang Undang-undang tersebut. Sekian, terima kasih.

Tuan Speaker:

Saya jemput Yang Berhormat Batu Lancang.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, saya bangun untuk mengambil bahagian dalam perbahasan dalam Rang Undang-Undang yang dihadapi oleh dewan sekarang. Pihak pembangkang berpendapat bahawa pembentangan Rang Undang-Undang adalah perlu kerana ini adalah untuk memastikan bahawa sumber-sumber air terutamanya bekalan air dan kawasan tadahan air. Walau bagaimanapun Dato' Speaker, saya berpendapat selain daripada undang-undang ini yang *specifically* yang mengatakan untuk perlindungan ataupun memberi kuasa kepada Kerajaan Negeri untukewartakan kawasa-kawasan tadahan air. Saya berpendapat Kerajaan Negeri juga perlu mengadakan beberapa langkah supaya boleh memastikan sumber air tidak terputus ataupun terjejas apabila pada masa musim kemarau.

Dato' Speaker, Yang Berhormat Ketua Menteri sendiri pada bulan April tahun ini dalam satu kenyataan. Beliau berkata bahawa kekurangan air yang berlaku baru-baru ini di beberapa negeri termasuk Negeri Pulau Pinang mungkin berkaitan dengan pembangunan yang begitu cepat. Beliau juga berkata mungkin dalam beberapa bulan yang akan datang apabila musim hujan, kita pula akan menghadapi masalah banjir. Dan beliau berkata ini mungkin kerana pembangunan yang begitu pesat telah mendatangkan kesan kepada sumber-sumber air dan juga ke atas Alam Sekitar kita. Saya berpendapat bahawa kekurangan air, walaupun berkaitan dengan pembangunan tetapi bukan pembangunan yang begitu pesat, pembangunan yang kurang terkawal seperti yang dikatakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang lain yang menyatakan kita mengkurang ataupun kita melembab disegi penguatkuasaan. Sehingga walaupun kita mempunyai undang-undang tetapi kerana tidak dikuatkuasakan. Oleh sebab itu beberapa tempat telah dibanyak pokok telah ditebang dan mendatangkan kesan *negatif*.

Dato' Speaker, menurut Dr. Chye Ngai Weng dari Universiti Sains dalam satu kertas kerja beliau yang bertajuk '*Digression of highland areas in Malaysia. Impact on water resources*' yang dibentangkan di dalam satu *National Conference* pada Disember tahun lalu, beliau berkata bahawa dengan izin, *Impact of hue development* dia mengatakan bahawa pembangunan di kawasan-kawasan bukit lereng akan mendatangkan beberapa kesan. Dengan izin dia kata '*Destruction of water catchment climax modifications increase soil erosion lost of top soil, increase incident of land slight rock for and much slight, increased of current of down stream flooding, increased sedimentation and pollution of water source. Digression on air and water quality, dispersion of water supply*' dengan lain kata perlindungan pada kawasan-kawasan tadahan air tidak cukup lagi, kita mesti mengawal ataupun melindungi kawasan lereng bukit ataupun di tempat-tempat tinggi. Dr. Chye juga mengatakan dalam kertas kerja ini bahawa pembangunan di lereng bukit akan meningkatkan kehilangan tanah dan ini menyebabkan pencemaran kepada sumber-sumber air seperti di sungai dan dia juga akan menyebabkan sungai menjadi cetek dan oleh sebab itu menyebabkan senang berlakunya banjir-banjir. Beliau juga berkata dalam kertas kerja beliau, pembangunan di lereng-lereng bukit menyebabkan, mengakibatkan, dengan izin '*land-slide*' pada tahun 1995 dengan izin, '*During the 1995 heavy rain which course a major flood in Penang, the JKR discover the total of sixty land slide in an around the Penang hill area alone. In other incident for example in other estate in Air Hitam on 21st Oktober 1996 a rock fall damage four houses. A week later the same estate suffer another stuck of Rockwell and endangering the Resident lives. As a result he was reported that 49 residents have to be re-located then slight at Jalan Tun Sardon a also command.*' Ini menunjukkan bahawa akan sistem eko-sistem di Pulau Pinang khas di Bukit Bendera sudah menjadi lembab dan kita perlu memberi perhatian.

Dan beliau terus mengatakan *mud slide and a mud flows are common phenomena in new housing estate located at foothills especially when construction works are on hill land above existing settlement is due to the exposed land surface during the initial phrases of earthworks. Several area in Penang in which mud flows are common are the Paya Terubong area downstream of the Majestic Heights project the Sungai Area housing area and the Bukit Gambir area.* Maka ini kita merasa hairan ataupun ada NGO-NGO Alam sekitar juga merasa hairan mengapa Kerajaan Negeri baru-baru ini yang katakan membenarkan pembangunan di atas paras tinggi 75 meter yang dulu walaupun dibantah oleh seperti *Friends of Penang Hill* ...(gangguan).

Ketua Menteri:

Dato' Speaker minta penjelasan. Memang pembangunan di lereng bukit merupakan satu isu yang penting yang telah sedang dan akan terus diberi perhatian oleh pihak Kerajaan Negeri tetapi apa yang di bangkitkan oleh Ahli dari Batu Lancang ialah di luar, sebenarnya isu ini adalah di luar kawasan tadahan air yang tidak berkaitan dengan kawasan tadahan air dan saya minta supaya kalau boleh menumpukan kepada perbincangan mengenai tajuk pembekalan air kerana kalau di luar tadahan air maka ianya tidak akan menjejaskan bekalan air tetapi ianya mungkin menimbulkan masalah pencemaran, hakisan bukit dan sebagainya, masalah lain berkaitan dengan banjir, tetapi tidak berkaitan dengan bekalan air. Saya ingat ini dua isu yang berlainan dan apa yang kita bahaskan di sini ialah mengenai tadahan air dan pembekalan air. Sekiranya kita boleh menumpu kepada perbincangan itu lebih elok sebab isu ini sebenarnya dibangkitkan oleh ahli Batu Lancang dalam perbincangan ucapan T.Y.T. Yang di-Pertua Negeri.

Tuan Speaker:

Ya, Yang Berhormat.

Ketua Menteri:

Kita menjadi lebih fokus lagi supaya kita bincangkan isu yang tepat dengan Rang Undang-undang ini dan saya tidak mengetepikan bahawa isu ini tidak penting, isu ini memang penting, memang penting dan sedang diambil perhatian dan akan terus diambil perhatian lebih.

Tuan Speaker:

Yang Berhormat.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker,

Tuan Speaker:

Yang Berhormat, biarlah perkara itu ada kena mengena dengan Rang Undang-undang yang sedang kita bahaskan.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, sekiranya YAB Ketua Menteri ada mendengar ucapan saya lebih berhati-hati memang beliau akan mendapati bahawa pembangunan ini juga kesan pembangunan di lereng-lereng di kawasan lereng bukit akan juga mendatangkan kesan kepada bekalan air dan bukan sahaja di kawasan tadahan air sahaja kerana seperti yang ditunjukkan pembangunan-pembangunan ini akan menyebabkan kekurangan sumber air dan sekiranya sumber air bukan sahaja di *water catchment area* dan(gangguan).

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, sebab kalau sumber air itu bukan di kawasan tadahan air maka ianya tidak akan disalurkan untuk dirawati dalam loji air untuk kegunaan manusia *domestic* dan juga perindustrian maka dia tidak bersangkutan dengan isu pembekalan air itu yang saya ingin memberi penjelasan kepada Ahli Batu Lancang, bukan saya hendak mengeneipkan isu yang lain, sebab isu yang lain mengenai lereng bukit dan sebagainya ialah hakisan, pencemaran dan juga banjir yang mungkin berlaku kerana pembangunan yang tidak terkawal dan saya setuju bahawa ini memang isu tetapi isu sekarang yang kita bahaskan ialah mengenai pembekalan air dan isu yang berkenaan ialah kawasan tadahan air dan punca air yang akan digunakan untuk dirawati dan kita tidak ambil air dari sewenang-wenang kita mesti ambil air daripada tadahan air dan juga punca-punca air seperti sungai dan sebagainya.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, sekiranya kita lihat dari segi perspektif yang lebih luas kita akan mendapati bahawa pembangunan, sekiranya terlalu menebang pokok ataupun hutan maka dia akan menyebabkan perubahan-perubahan dari segi hujan, *pattern* hujan dan juga *pattern*, *climax pattern* dan itu akan terus mendatangkan kesan kepada sumber air. Maka tidak boleh katakan ini tidak berkaitan langsung tetapi dia perlu dilihat dari perspektif yang lebih luas dan saya juga terus bimbang dengan penguatkuasaan. Masalah penguatkuasaan kerana seperti yang ditunjukkan oleh Ahli Yang Berhormat Telok Kumbar, negeri Pulau Pinang, mungkin di lain-lain negeri juga lembab dari segi penguatkuasaan. Ada undang-undang

tetapi tidak boleh menguatkuasakan. Kadang-kadang tidak cukup kakitangan, kadang-kadang tidak ada teknologi yang perlu dan bila pembangunan, pembangunan di lereng-lereng bukit juga siapa yang sebenarnya akan ditanggungjawabkan pergi ke sana untuk pergi ke sana dan semakkan samada dia dicerobohi atau tidak? Siapa yang akan buat kerja itu. Dato' Speaker, saya berpendapat adalah penting pihak PBA mengadakan wakil di dalam Jawatankuasa yang akan meluluskan pembangunan-pembangunan di lereng-lereng bukit akan mendatangkan kesan dan tidak boleh mengatakan kerana itu tidak termasuk kawasan tadahan air maka PBA tidak perlu. Saya berpendapat PBA perlu di dalam Jawatankuasa itu. Dato' Speaker,(gangguan).

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, untuk makluman Ahli Batu Lancang dan Dewan Yang Mulia ini memang dalam segala permohonan untuk tukar syarat misalnya dari pertanian ke pembangunan ataupun dalam pembangunan lereng bukit, permohonan ini dan butir-butirnya diedarkan kepada beberapa jabatan yang berkenaan termasuklah Pihak Berkuasa Air dan juga JPS, kedua-dua ini dan pihak Kerajaan Negeri memang mengambil berat terhadap ulasan yang dikemukakan oleh kedua-dua Jabatan ini.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, saya hendak membangkit di sini mungkin menyeru Kerajaan Negeri supaya menimbang semula tentang perancangan pembangunan di Bukit Bendera kerana difahamkan bahawa Bukit Bendera merupakan satu kawasan tadahan air yang penting untuk Pulau, pihak Pulau ini maka ada pandangan bahawa sekiranya ada apa-apa pembangunan dia memang akan mendatangkan kesan dan susah untuk dikawal. Maka saya harap Kerajaan Negeri akan mengambil cadangan *Friends of the earth* supaya menjadikan Bukit Bendera sebagai satu *public park* untuk semua orang dan tidak mengadakan apa-apa pembangunan lagi. Saya juga harap Kerajaan Negeri akan mengambil perhatian tentang cadangan ataupun pendapat Pengarah, bekas Pengarah PBA bahawa untuk memastikan satu pembekalan, bekalan air yang tidak terjejas kita perlu mengadakan satu sistem *maintenance* yang baik dan juga satu sistem *distribution*.

Dato' Speaker, saya merasa bahawa Pulau Pinang memang bertuah kerana mempunyai banyak anak-anak Pulau Pinang yang pakar dalam banyak bidang seperti yang Dato' Kam-U Tee dan juga Dr. Chang Hai Weng dan saya berpendapat bahawa masalah bekalan air ini begitu penting sekali, ia merupakan satu keperluan asas seharian. Saya harap mungkin Kerajaan Negeri boleh menubuhkan satu jawatankuasa urusan air di dalam negeri supaya boleh mengenali semua pakar-pakar yang kita memang sudah ada di dalam negeri ini untuk urusan memberi pandangan pakar kepada Kerajaan Negeri.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, penjelasan kepada Ahli Batu Lancang bahawa memang Dato' Kam-U Tee, bekas Pengurus besar PBA yang mempunyai kepakaran yang dikenali seluruh dunia selama ini sedang bertugas sebagai pakar runding kepada PBA secara umum, amnya dan juga secara spesifik untuk projek-projek yang tertentu dan memang kepakaran beliau sering dirujuk dan digunakan oleh pihak PBA.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, walau bagaimanapun saya harap Kerajaan Negeri akan meningkatkan kualiti air dan sumber air, seperti yang dikatakan dalam Pulau Pinang ke arah 21, sekarang hanya dua tahun lagi kita akan memasuki ke abad yang baru tetapi nampaknya banyak strategi yang dikatakan di dalam buku ini belum dibuat lagi. Saya harap YAB. Ketua Menteri dan Kerajaan Negeri bekerja lebih kuat lagi. Sekian, terima kasih.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya ucapkan terima kasih kepada Ahli Batu Lancang kerana merujuk kepada Buku Perancangan Strategik Pembangunan Pulau Pinang yang ditetapkan oleh Kerajaan Negeri pada tahun 1992 dan memang kita sering merujuk kepada buku dan memang ada banyak projek lagi yang belum selesai dilaksanakan tetapi kita akan terus berusaha untuk melaksanakan mengikut cadangan-cadangan plan itu yang merupakan hasil daripada perundingan, *consultation* dengan banyak pakar dan juga dengan pertubuhan-pertubuhan yang mewakili banyak pihak termasuk juga Persatuan Pengguna Pulau Pinang.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, sekian, saya memohon menyokong, terima kasih.

Tuan Speaker:

Ada hendak menggulung, Yang Berhormat? Ada lagi yang hendak mengambil bahagian?

Ahli Kawasan Sungai Bakap (Encik Lai Chew Hock):

Dato' Speaker, saya bangun untuk mengambil dalam perbahasan Rang Undang-undang Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang 1998.

Tuan Speaker:

Tidak apa, ringkas, secara ringkas.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, mungkin dia hendak ucap dalam Rang Undang-undang yang kedua!

Tuan Speaker:

Barangkali yang kedua! Rang Undang-undang yang kedua, syarikat pengganti, okay.

Ahli Kawasan Sungai Bakap (Encik Lai Chew Hock):

Ya, boleh juga.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya ucapkan terima kasih kepada semua Ahli yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Rang Undang-undang ini. Saya menghargai komen-komen yang telah diberi mengenai beberapa perkara. Adalah dinyatakan bahawa kita mestiewartakan kawasan tadahan air kerana enakmen yang sedia ada ini yang sejak tahun 1973

mempunyai satu kelemahan yang amat ketara iaitu ianya tidak memberikuasa dan peruntukan yang secukup-cukupnya untukewartakan dan mengawal kawasan tadahan air. Dengan adanya Rang Undang-undang ini maka Kerajaan Negeri melalui Pengarah Bekalan Air dan juga pejabatnya akan dapat mengawal banyak aspek yang berkaitan dengan punca air dan juga berkaitan dengan kawasan tadahan air. Oleh itu saya ingin menegaskan bahawa selepas diwartakan memang kita akan terus tegas dan adil dalam penguatkuasaan dan saya berharap janganlah seperti di mana penguatkuasaan dijalankan atas banyak perkara, ahli politik dan termasuk juga ADUN samada dari pembangkang ataupun pihak kerajaan sering merayu bagi pihak mereka yang melanggar syarat-syarat atau peraturan supaya kita longgar dan kita maafkan dan tidak ambil tindakan. Memang kita bersedia untuk bertimbang rasa terutamanya bagi mereka yang tidak sengaja melakukan sesuatu tetapi denda dan peruntukan untuk membanteras kesalahan seumpama ini tetap harus diadakan dalam Rang Undang-undang dalam enakmen supaya tindakan boleh diambil dan juga *penalty* yang maksimum tetapi atas budi bicara pihak mahkamah dan juga pihak yang membuat tangkapan untuk menerapkan atau mencadangkan apakah *penalty* yang sewajarnya setimpal dengan kesalahan dan dengan *scale* kesalahan itu, memang dalam perkara ini kita akan menjadi, kita akan mengamalkan satu pendekatan yang munasabah *reasonable approach*.

Di samping itu memang ada dibangkitkan juga samada tanah yang diwartakan sebagai tanah kawasan tadahan air akan diberi pampasan. Saya ingat ini satu isu yang serupa dengan tanah di mana kita wartakan sebagai rezab bukit, *hill reserve* di dalam, di bawah Akta *Land Conservation Act*, memang kita tidak memberi pampasan kerana kawasan itu penting untuk tadahan air dan sekiranya kita hendak memberi pampasan kepada semua memanglah tidak jadi. Tetapi apabila mereka, pemilik atau tuan punya tanah yang berkenaan memang sekarang mereka tahu bahawa mereka memiliki tanah di dalam kawasan tadahan air cuma tidak diwartakan sahaja. Dato' Speaker, me ngenai isu.....(gangguan).

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ali Kawasan Telok Kumbar (Tuan Syed Amerruddin bin Dato Haji Syed Ahmad):

Kepastian daripada YAB. tentang penguatkuasaan. Adakah ini ditugaskan oleh Jabatan PBA ataupun yang saya khuatiri takut sekejap lagi boleh jadi masalah khasnya di kawasan tadahan air, punca air daripada bukit itu. PBA tolak, ini kerja Alam Sekitar, Alam Sekitar tolak ke PBA, kawan ini tolak pergi ke sana dan akhir sekali segi menguatkan kuasa dari segi undang-undang tidak siapa laksanakan juga. Contohnya saya sebutkan ternakan khinzir di Kampong Selamat. Siapa harus kita tugaskan untuk menguatkuasakan. Itulah Dato' Speaker.

Ahli Kawasan Jawi (Puan Tan Cheng Liang):

Dato' Speaker, tadi saya juga ada sentuh berkenaan dengan, sekiranya kawasan ini adalah kawasan tadahan air dan di mana tuan tanah pun telah sedia maklum dan tahu sekiranya berlaku bila pihak Kerajaan ingin mewortakan dan tuan tanah dengan pengetahuan ini cepat-cepat menjualkan tanah ini kepada pembeli yang tidak tahu jadi apakah berlaku kerana memang pembeli yang tidak diberitahu mereka akan bayarkan duit untuk tanah itu tetapi lepas itu didapati bahawa tidak boleh buat pembangunan dan itu juga soalan yang saya bangkitkan dan bagaimana kita hendak menolong.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, ini sesuatu yang kita tidak boleh buat apa-apa sebab kalau ada orang yang mencuri barang cepat-cepat jual barang itu kepada Ahli Jawi, Ahli Jawi tidak tahu beli barang itu, maka adalah jadi isu. Sebab itu memang ini satu kes yang sebenarnya kita tidak boleh mengambil kira sebab ini akan mengakibatkan ramai tuan tanah berbuat demikian, kalau kita okay, pembeli itu akan diberi pampasan, tidak ada peruntukan. Pampasan hanya akan diberi sekiranya tanah diambil alih di bawah Akta Pengambilan Tanah. Itu jelas, undang-undang adalah jelas. Memang Ahli Jawi sangat bersimpati dengan orang yang tidak tahu. Tetapi *ignorance of law doesn't make a person less guilty*, ini satu prinsip yang jelas. Ahli Jawi memang seorang yang sangat bertimbangrasa tetapi terlalu bertimbangrasa sebab kita tidak boleh mencegah kesemuanya dan membantu semua.

Ahli Kawasan Jawi (Puan Tan Cheng Liang):

Ya, saya tahu. Tadi saya ada cadang sekiranya macam ini bolehkah kita mempamerkan dan menyiarkan mana-mana kawasan tadahan supaya orang awam diberitahu.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, pengwartaan atau *gazetting* adalah satu cara penyiaran yang sangat *formal* dan mengikut lunas undang-undang akan diedarkan dan dipamerkan, seseorang kena tahu apa yang diwartakan *that's the meaning of gazetting* iaitu memaklumkan kepada orang awam. Kita boleh juga memberi maklumat dan sesiapa yang ingin tahu mana tanah terletak dalam kawasan tadahan atau tidak boleh merujuk kepada Pengarah Bekalan Air dan pejabatnya, kita akan memberi maklumat. Okay Dato' Speaker,.....(gangguan).

Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Lim Chien Aun):

Dato' Speaker, saya hendak tanya kepada YAB. Tan Sri atas kegunaan tanah, betul, saya pun mengalu-alukan Rang Undang-undang ini, sebab ini satu Rang Undang-undang yang baru, sekarang ramai orang yang sedang menggunakan kawasan akan dicadang jadi kawasan tadahan air. Contohnya ada sekarang ramai orang yang gunakan telaga di banyak kawasan dan kalau mengikut Rang Undang-undang ini bila diluluskan mungkin banyak orang mesti jadi, sekarang tidak salah, tetapi lepas Akta itu jadi salah dan saya harap, mungkin saya hendak cadang kalau Kerajaan Negeri memberi satu masa *Amnesty*, *Amnesty Period* untuk orang-orang yang terlibat pada masa ini untuk memastikan selepas Akta itu diluluskan orang ini tidak jadi mangsa, kalau jadi mangsa mungkin jadi satu isu dan satu isu yang besar. Terima kasih.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, memang seperti mana-mana Akta yang diluluskan kita ada satu tempoh sebelum Akta ini berkuatkuasa dan tempoh itu memang merupakan tempoh peralihan, itu yang pertama. Yang kedua ialah di dalam, di bawah enakmen ini memang orang yang bersalah akan diberi notis dan diberi masa untuk membaikpulih sekiranya dia sudah bersalah, dia diberi satu peluang, oleh itu ini tidak akan menjadi masalah.

Mengenai telaga yang sedia ada, sekiranya telaga itu digunakan untuk tujuan domestik iaitu kurang daripada 5,000 liter sehari maka tidak dikenakan keperluan lesen, lesen tidak diperlukan. Tetapi sekiranya telaga itu melebihi 5,000 sehari maka satu lesen diperlukan. Ini adalah untuk mengawal air bawah tanah supaya telaga juga akan dikorek atau diadakan secara lebih teratur dan bukan di merata-rata tempat sebab ini bukan sahaja akan mengakibatkan kekurangan air bawah tanah tetapi ia mungkin mengakibatkan runtuh tanah kerana kalau air terlalu banyak dipam dari bawah tanah dengan tidak secara terkawal maka ianya juga mempunyai kesan-kesan yang tertentu. Oleh itu kita mencadangkan dalam enakmen ini satu jenis kawalan untuk telaga juga.

Dato' Speaker, saya dengan ini mengucapkan terima kasih kepada semua yang telah mengambil bahagian dan saya memberi jaminan bahawa pihak kerajaan akan terus berhati-hati dalam melaksanakan projek ini yang saya ingin tegaskan di sini ialah di bawah Akta Enakmen yang baru kita akan terus membekalkan air kepada semua kawasan terutamanya kawasan luarbandar di mana PBA merupakan salah satu daripada syarikat, bukan syarikat badan pembekal air yang terkenal dengan mutu bekalan ke luarbandar di mana kita mencapai peratusan lebih daripada 98% yang tinggi sekali di negara kita ini. Dengan ini saya ucapkan terima kasih sekali lagi.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat perbahasa telahpun selesai. Masalah yang kita hadapi ialah Rang Undang-undang dibacakan bagi kali yang kedua. Ahli-ahli yang bersetuju katakan 'Ya', yang tidak bersetuju katakan 'Tidak'.

Ahli-ahli Dewan:

'Ya'.

Tuan Speaker:

'Ya', sebulat suara.

Setiausaha:

Rang Undang-undang bernama Suatu Enakmen yang berhubungan dengan pembekalan air dalam Negeri Pulau Pinang dan untuk perkara-perkara berkaitan dengannya.

Tuan Speaker:

Rang Undang-undang telah dibaca kali yang kedua. Rang Undang-undang sekarang berada dalam Jawatankuasa.

Setiausaha:

“Fasal 1.”

Tuan Speaker:

“Fasal 1 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

‘Ya’.

Setiausaha:

“Fasal 2.”

Tuan Speaker:

“Fasal 2 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

‘Ya’.

Setiausaha:

“Fasal 3.”

Tuan Speaker:

“Fasal 3 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

‘Ya’.

Setiausaha:

“Fasal 4.”

Tuan Speaker:

“Fasal 4 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

‘Ya’.

Setiausaha:

“Fasal 5.”

Tuan Speaker:

“Fasal 5 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

‘Ya’.

Setiausaha:

“Fasal 6.”

Tuan Speaker:

“Fasal 6 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

‘Ya’.

Setiausaha:

“Fasal 7.”

Tuan Speaker:

“Fasal 7 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

‘Ya’.

Setiausaha:

“Fasal 8 hingga 10.”

Tuan Speaker:

“Fasal 8 hingga 10 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

‘Ya’.

Setiausaha:

“Fasal 11 hingga 14.”

Tuan Speaker:

“Fasal 11 hingga 14 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

‘Ya’.

Setiausaha:

“Fasal 15 hingga 16.”

Tuan Speaker:

“Fasal 15 hingga 16 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

‘Ya’.

Setiausaha:

“Fasal 17 hingga 20.”

Tuan Speaker:

“Fasal 17 hingga 20 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

‘Ya’.

Setiausaha:

Fasal 21 hingga 25.”

Tuan Speaker:

“Fasal 21 hingga 25 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

‘Ya’.

Setiausaha:

“Fasal 26.”

Tuan Speaker:

“Fasal 26 hingga 30 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

‘Ya’.

Setiausaha:

“Fasal 31 hingga 34.”

Tuan Speaker:

“Fasal 31 hingga 34 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

‘Ya’.

Setiausaha:

“Fasal 35 hingga 39.”

Tuan Speaker:

“Fasal 40 hingga 43 adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

‘Ya’.

Setiausaha:

“Fasal 44 hingga 46.”

Setiausaha:

““Fasal 47 hingga 50.”

Tuan Speaker:

““Fasal 47 hingga 50, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Setiausaha:

“Fasal 51 hingga 55.”

Tuan Speaker:

“Fasal 51 hingga 55, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Setiausaha:

“Fasal 56 hingga 59.”

Tuan Speaker:

“Fasal 56 hingga 59, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Setiausaha:

“Fasal 60 hingga 65.”

Tuan Speaker:

“Fasal 60 hingga 65, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Setiausaha:

“Fasal 66 hingga 70.”

Tuan Speaker:

“Fasal 66 hingga 70, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Setiausaha:

“Fasal 71 hingga 75.”

Tuan Speaker:

“Fasal 71 hingga 75, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Setiausaha:

Jadual.

Tuan Speaker:

Jadual, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Setiausaha:

“Rang Undang-undang bernama Suatu Enakmen yang berhubungan dengan perbekalan air dalam Negeri Pulau Pinang dan untuk perkara-perkara berkaitan dengannya.”

Tuan Speaker:

“Tajuk penuh dan Fasal yang mengundangkan, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Tuan Speaker:

Dewan bersidang semula.

Ketua Menteri:

“Dato’ Speaker, saya mohon melaporkan bahawa Rang Undang-undang Pembekalan Air tahun 1998 telah dipertimbangkan Fasal demi Fasal di dalam Jawatankuasa dan dipersetujui tanpa pindaan. Saya mohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang sekarang dibacakan bagi kali yang ketiga serta diluluskan.”

Timbalan Ketua Menteri:

Dato’ Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

“Masalah yang kita hadapi sekarang ialah Rang Undang-undang dibacakan bagi kali yang ketiga serta diluluskan. Ahli-ahli yang bersetuju katakan “Ya,” yang tidak bersetuju katakan “Tidak.”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Tuan Speaker:

“Ya” sebulat suara.

Setiausaha:

“Enakmen Pembekalan Air 1998 maka dengan ini adalah diperbuat undang-undang oleh kuasa Perundangan Negeri Pulau Pinang.”

Tuan Speaker:

Rang Undang-undang telah dibacakan bagi kali yang ketiga serta diluluskan.

Setiausaha:

“Rang Undang-undang Pihak Berkuasa Air (Syarikat Pengganti) 1998.”

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang bernama Suatu Enakmen untuk mengadakan peruntukan bagi perletakhkan harta hak-hak dan liabiliti Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang berhubung dengan perkhidmatan bekalan air pada suatu syarikat untuk membuat pengaturan kewangan bagi syarikat itu bagi mengadakan peruntukan bagi perkara-perkara yang berhubung dengan kakitangan dan bagi perkara-perkara lain yang berkaitan dengannya dibacakan bagi kali yang pertama.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Setiausaha:

"Rang Undang-undang bernama Suatu Enakmen untuk mengadakan peruntukan bagi perletakhkan harta hak-hak dan liabiliti-liabiliti Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang berhubung dengan perkhidmatan pembekalan air pada suatu syarikat untuk membuat pengaturan kewangan bagi syarikat itu untuk mengadakan peruntukan bagi perkara-perkara yang berhubung dengan kakitangan dan bagi perkara-perkara lain yang berkaitan dengannya."

Tuan Speaker:

Rang Undang-undang telah dibacakan bagi kali yang pertama.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon kebenaran Dato' Speaker di bawah Peraturan Majlis Mesyuarat 118 untuk mencadangkan penggantungan Peraturan 59, Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat bagi membolehkan Rang Undang-undang ini dibawa dalam semua peringkatnya di dalam mesyuarat ini.

Tuan Speaker:

"Saya beri kebenaran."

Ketua Menteri:

“Dato’ Speaker, saya mohon mencadangkan supaya Peraturan 59, Peraturan-peraturan digantung kuatkuasanya buat sementara bagi membolehkan Rang Undang-undang Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang (Syarikat Pengganti) 1998 dibawa dalam semua peringkatnya di dalam mesyuarat ini juga.”

Timbalan Ketua Menteri:

Dato’ Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

“Masalah ialah cadangan di bawah Peraturan Majlis Mesyuarat 118, untuk menggantung Peraturan 59, Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat bagi membolehkan Rang Undang-undang Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang (Syarikat Pengganti) 1998 dibawa dalam semua peringkatnya di dalam mesyuarat ini dipersetujui. Ahli-ahli yang bersetuju, katakan “Ya,” yang tidak bersetuju katakan “Tidak.”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Tuan Speaker:

“Ya” sebulat suara.

Setiausaha:

“Rang Undang-undang Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang Syarikat Pengganti 1998 bacaan kali yang kedua.”

Ketua Menteri:

“Dato’ Speaker, saya mohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang bernama Suatu Enakmen untuk mengadakan peruntukan bagi perletakhakan harta-harta, hak-hak dan liabiliti-liabiliti Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang berhubung dengan perkhidmatan pembekalan air pada suatu

syarikat untuk membuat pengaturan kewangan bagi syarikat itu bagi mengadakan peruntukan bagi perkara-perkara yang berhubung dengan kakitangan dan bagi perkara-perkara lain yang berkaitan dengannya dibacakan bagi kali yang kedua.”

Dato' Speaker, Rang Undang-undang ini bertujuan untuk meletakkan harta, hak dan liabiliti Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang atau PBA kepada Syarikat Pengganti PBA. Seperti yang dijelaskan dalam ucapan saya semasa membentangkan Rang Undang-undang Pembekalan Air Tahun 1998 dalam Dewan ini pada pagi ini, apabila sahaja Enakmen Pihak Berkuasa Air Tahun 1972 dimansuhkan, iaitu pada tarikh Rang Undang-undang tersebut mulai berkuatkuasa maka suatu syarikat yang dikenali sebagai Syarikat Pengganti atau *Successor Company* di bawah Rang Undang-undang ini hendaklah dan akan diperbadankan di bawah Akta Syarikat 1965 untuk mengambilalih harta, hak dan liabiliti PBA serta tugas dan fungsinya di bawah Enakmen yang akan dimansuhkan itu kecuali fungsi kawalselia yang akan ditanggung oleh Pengarah Bekalan Air mengikut Enakmen Pembekalan Air tahun 1998. Pemindahan harta, hak dan liabiliti PBA kepada Syarikat Pengganti ini perlu dibuat melalui proses perundangan dan inilah sebab utama mengapa Rang Undang-undang ini perlu digubalkan.

Dato' Speaker, Rang Undang-undang ini memperuntukkan di bawah Fasal 3 bahawa segala hartaalih atau *moveable property*, hak dalam tindakan, *chooses in action*, hak atau liabiliti PBA hendaklah diletakkan kepada Syarikat Pengganti pada tarikh yang akan ditetapkan oleh Pihak Berkuasa Negeri melalui satu perintah yang disiarkan dalam Warta. Pihak Berkuasa Negeri juga hendaklah meletakkan nama (Syarikat Pengganti) dalam Perintah tersebut. Rang Undang-undang ini di bawah Fasal 4 juga menetapkan bahawa pada tarikh yang sama iaitu tarikh perletakhakan segala harta tidakalih, *immovable property*, dari PBA yang dipersetujui hendaklah berpindah dan terletak hak kepada Kerajaan Negeri tanpa apa-apa juga pemindahhakan, penyerahhakan atau pemindahmilikan. Selepas itu Kerajaan Negeri boleh melalui Perintah yang disiarkan dalam Warta, menetapkan satu tarikh dan pada tarikh itu, harta takalih seperti yang ditetapkan oleh Kerajaan Negeri dalam perintah itu akan berpindah milik dan terletakhak kepada Syarikat Pengganti. Mekanisma ini diperuntukkan kerana Kerajaan Negeri berpendapat bahawa bukan semua hak harta takalih PBA sepatutnya dipindah milikan kepada Syarikat Pengganti. Hanya

harta takalih iaitu *immovable property* yang ditetapkan dalam perintah itu akan dipindahmilikkan, manakala harta takalih yang tidak ditetapkan dalam perintah akan terus dipegang oleh Kerajaan Negeri dan jikalau perlu hanya dipajakkan kepada syarikat pengganti tersebut. Berhubungan dengan ini Kerajaan Negeri berpendapat bahawa harta yang berkepentingan kepada negeri dan orang awam seperti empangan, *reservoir*, logi rawatan dan harta-harta lain yang berkaitan dengan air iaitu *water related assets*, tidak akan dipindahmilik tetapi akan hanya dipajakkan kepada (Syarikat Pengganti). Selain daripada pemindahan milik harta alih dan takalih, segala *proceedings* undang-undang berkaitan harta-harta tersebut yang belum selesai pada tarikh perletakhakan boleh pada dan selepas tarikh itu diteruskan oleh atau terhadap (Syarikat Pengganti). Begitu juga dengan apa-apa perjanjian, *instrument* atau peraturan berhubung dengan harta tersebut yang mana PBA merupakan satu pihak ianya hendaklah selepas tarikh perletakhakan mempunyai kesan seolah-olah Syarikat Pengganti telah menjadi suatu pihak kepada perjanjian *instrument* atau peraturan itu.

Dato' Speaker, mengikut enakmen yang dicadangkan ini, ekuiti (Syarikat Pengganti) akan dipunyai keseluruhannya oleh Kerajaan Negeri melalui Setiausaha Kerajaan Negeri Pemerbadanan atau *State Secretary Incorporated*. Rang Undang-undang ini memperuntukkan bahawa (Syarikat Pengganti) akan sebagai balasan bagi perletakhakan harta, hak dan liabiliti PBA padanya menguntukkan ataupun *allot* dengan izin *security* ataupun *share* kepada Setiausaha Kerajaan Negeri Pemerbadanan dari semasa ke semasa. Sebagai pemegang saham yang tunggal, Kerajaan Negeri boleh melupuskan apa-apa syer yang diterbitkan atau yang diuntukkan oleh (Syarikat Pengganti) kepadanya dan Kerajaan Negeri boleh pada bila-bila masa memperolehi syer syarikat pengganti atau mana-mana subsidiarinya serta melupuskan syer-syer tersebut. Peruntukan ini tidak bermakna yang Kerajaan Negeri akan menswastakan PBA kepada suatu syarikat untuk keuntungan syarikat itu atau keuntungan perseorangan. Apa yang akan dilaksanakan ialah cuma pengkorporatan PBA dan bukan penswastaan PBA.

Walau bagaimanapun, peruntukan ini iaitu peruntukan di mana Kerajaan Negeri boleh melupuskan *share* kepada sesiapa, membenarkan Syarikat Pengganti PBA disenaraikan di Bursa Saham Kuala Lumpur pada satu ketika yang sesuai, mungkin selepas pemulihan ekonomi negara. Saham atau *share* syarikat ini akan diuntukkan, *alloted*, kepada pekerja-

pekerja syarikat ini, kepada orang awam di seluruh Malaysia mengikut sistem KLSE dan juga kepada para pengguna air di Negeri Pulau Pinang atas syarat-syarat biasa yang dikenakan oleh Suruhanjaya *Security* termasuk juga memelihara kepentingan Bumiputera. Walau bagaimanapun, Kerajaan Negeri melalui Setiausaha Kerajaan Pemerbadanan atau *State Secretary Incorporated* akan tetap dan terus memegang syer majoriti dalam syarikat tersebut, walaupun sebahagian daripadanya mungkin dapat diuntukkan untuk orang awam, untuk pengguna air dan untuk pekerja syarikat apabila dapat disenaraikan nanti dalam KLSE. Ini adalah satu kemungkinan yang wujud pada masa hadapan. Tetapi hasrat Kerajaan Negeri bukanlah untuk menswastakan kepada syarikat swasta atau perseorangan untuk keuntungan mereka seolah-olah secara prinsipnya.

Dato' Speaker, Rang Undang-undang ini dibawah Fasal 8 memperuntukkan bahawa nilai aset atau hak atau amaun liabiliti PBA yang terletak pada Syarikat Pengganti hendaklah dikira sebagai nilai atau amaun yang diberikan kepada aset, hak atau liabiliti itu bagi maksud akaun syarikat itu. Ia juga memperuntukkan bahawa sebelum Syarikat Pengganti itu terhenti daripada dipunyai keseluruhan oleh Kerajaan Negeri, Syarikat boleh dikehendakkan meremitkan sejumlah daripada untung direalisasikan yang terkumpul iaitu *accumulated realised profits* kepada sesuatu rezab *statutory* yang boleh digunakan olehnya untuk menerbitkan syer bonus.

Satu aspek penting pengkorporatan PBA ialah tentang kakitangan PBA. Apakah yang akan terjadi kepada kakitangan PBA apabila PBA dikorporatkan. Rang Undang-undang ini dibawah Fasal 9 memperuntukkan bahawa Syarikat Pengganti hendaklah menyetujui terima atau *accept* dengan izin untuk mengambilalih pekerja pada tarikh perletakhakan tiap-tiap anggota untuk mengambil kerja pada tarikh perletakhakan tiap-tiap anggota kakitangan PBA yang telah memilih dengan izin, *opted*, untuk berkhidmat dengan syarikat itu. Terma-terma dan syarat-syarat perkhidmatan yang ditawarkan kepada kakitangan ini hendaklah tidak kurang baiknya daripada terma-terma iaitu *no less favorable terms*, dengan izin dan syarat-syarat perkhidmatannya yang kepadanya mereka berhak sebelum tarikh perletakhakan itu. Mengikut Pekeliling Jabatan Perkhidmatan Awam berhubung dengan peraturan terhadap pekerja-pekerja jabatan Kerajaan, atau badan berkanun yang dikorporatkan, pekerja-pekerja jabatan atau badan tersebut yang telah

memilih untuk bekerja dengan syarikat pengganti tidak boleh diberhentikan kerja, dengan izin *retrench*, dalam tempoh lima tahun selepas pengkorporatan melainkan di atas alasan disiplin. Pada dasarnya semua pegawai dan kakitangan PBA akan diberi *option* untuk bekerja dengan (Syarikat Pengganti). Mereka yang telah memilih untuk bekerja dengan (Syarikat Pengganti) ataupun badan korporat itu akan ditawarkan dua skim iaitu Skim A dan Skim B. Jika mereka memilih Skim A, mereka akan bekerja dengan Syarikat itu mengikut skim SSB iaitu skim yang terpakai kepada kakitangan Kerajaan. Bagi mereka yang memilih skim B, pekerja-pekerja ini akan bekerja dengan badan tersebut mengikut skim perkhidmatan syarikat itu. Bagi pegawai dan kakitangan yang tidak memilih *option* yang ditawarkan, mereka akan dipersarakan dari perkhidmatan. Kerajaan Negeri akan menubuhkan Jabatan Pengawalselia di bawah Enakmen Pembekalan Air tahun 1998 itu. Mana-mana pegawai atau kakitangan PBA yang diambil berkhidmat dalam jabatan ini akan ditawarkan satu skim khas bagi mengganti-rugi ataupun *compensate* mereka kerana tidak dapat menikmati faedah daripada skim saraan Syarikat Pengganti tersebut.

Akhir sekali, Rang Undang-undang ini memberi kuasa kepada Pihak Berkuasa Negeri untuk membuat apa-apa pengubahsuaian kepada mana-mana peruntukan Enakmen ini sebagaimana didapati perlu untuk menghapuskan apa-apa kesukaran atau *anomaly* berikutan daripada pemansuhan PBA tetapi kuasa ini hanya boleh dijalankan dalam tempoh 3 tahun daripada tarikh PBA dibubarkan. Dato' Speaker saya mohon mencadangkan.

Timbalan Ketua Menteri:

Saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Dibuka untuk perbahasan. Dijemput Ahli Batu Lancang.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, saya bangun untuk mengambil bahagian dalam perbahasan dalam Rang Undang-undang yang sedang dihadapi oleh Dewan ini. Dato' Speaker, sekiranya pengkorporatan PBA ini akan mendatangkan

faedah kepada semua rakyat di Negeri Pulau Pinang ini, maka saya akan menyokong. Tetapi yang saya bimbangkan ialah, walaupun YAB. Ketua Menteri telah mengatakan bahawa ianya tidak akan diswastakan pada masa akan datang, tetapi saya tidak tahu bahawa adakah beliau boleh memberi satu jaminan bahawa ianya tidak akan diswastakan sepanjang masa akan datang. Yang saya bimbang ialah pada masa sekarang Kerajaan Negeri akan membelanjakan untuk melengkapi apa-apa yang perlu atau infrastruktur PBA dalam *corporatisation* sekarang dan selepas itu diswastakan kepada individu untuk membuat keuntungan untuk kepentingan individu sahaja. Oleh sebab itu, saya ingin menegaskan di sini bahawa kita telah mengalami penswastan TNB dan penswastan IWK yang memang telah membebankan rakyat kerana *surcharge* telah ditingkatkan tetapi kualiti perkhidmatan tidak diperbaiki.

Maka saya ingin mendapatkan satu jaminan daripada YAB Ketua Menteri kalau boleh, pengkorporatan ini pada akhir-akhirnya tidak akan diswastakan dan diberikan kepada beberapa orang yang akan mendapat keuntungan. Kerajaan Negeri mengatakan bahawa kita semua mesti berkorban kerana sekarang kegawatan ekonomi. Tetapi sekiranya susah sama dipikul senang tidak dapat dinikmati oleh semua, ini tidak adillah. Saya bercadang kalau boleh, sekiranya pada akhir-akhirnya ini Syarikat Pengganti PBA ini akan diswastakan, saya mencadangkan bahawa ianya tidak diswastakan kepada beberapa orang *individual* tetapi rakyat Pulau Pinang menjadi *share holder* kepada syarikat ini. Dan juga mungkin boleh memberi saham-saham kepada pertubuhan-pertubuhan tempatan seperti Persatuan Pengguna Pulau Pinang, Yayasan Bina Ilmu, Aliran, Koperasi Guru-guru, ... (gangguan).

Tuan Speaker:

Yayasan Restu.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Itu saya tidak tahulah, kalau boleh beri sedikit kepada DAP.... (ketawa). Itu gurau sahaja. Ini untuk badan-badan yang tidak berorientasi keuntungan supaya mereka boleh dapat faedah dari penswastan ini dan juga semua yang boleh mewakili rakyat di Pulau Pinang kerana kita bukan selalu menswastakan agensi-agensi yang boleh mendatangkan keuntungan kepada beberapa orang. Tetapi sekiranya boleh dapat keuntungan rakyat semua boleh menikmatinya.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Dato' Haji Ahmad bin Saad):

Penjelasan, boleh? Kalau macam itu kenapa tidak beri *share* kepada pengguna sebab pengguna yang beri keuntungan kepada PBA. Kenapa hendak beri banyak-banyak ini secara tabur-tabur. Pengguna yang beri keuntungan kepada PBA, bagi kepada pengguna lebih baik.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng)

Ya, memang saya setuju, tetapi mungkin pengguna susah sedikit kerana ada begitu banyak pengguna. Sekiranya boleh individu pengguna pun mesti menjadi *share-holder* sekiranya PBA diswastakan, saya memang bersetuju.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya ingat saya telah menjelaskan di dalam ucapan saya tadi, bahawa peruntukan yang terkandung dalam Rang Undang-undang ini membolehkan bahawa *share* ini diuntukkan kepada orang awam dan pengguna air di Negeri Pulau Pinang atas syarat-syarat biasa yang dikenakan oleh Suruhanjaya *Security*. Ini saya wujudkan sebagai satu kemungkinan pada masa hadapan dan itu memang merupakan satu kemungkin dan juga merupakan hasrat kerajaan sekiranya boleh disenaraikan apabila ekonomi yang gawat pulih nanti, maka ini juga akan mendatangkan faedah kepada para pengguna selain daripada orang awam mengikut syarat-syarat *Security Commision* ini. Tetapi ini mungkin ini cuma satu kemungkinan sahaja dan di sini saya boleh mengatakan bahawa Kerajaan Negeri memang tidak berhasrat untuk menswastakan di dalam bentuk di mana IWK diswastakan ataupun perkhidmatan pembetungan diswastakan. Tetapi TNB memang dikorporatkan kerana majoriti *sharenya* dipegang oleh Kerajaan Pusat. Tetapi masalah caj TNB yang tinggi bukan kerana ianya dikorporatkan tetapi kerana caj dari IPP, *Independent Power Producers* yang amat tinggi dan bukanlah kerana TNB itu sendiri. Sebab itu saya ingat kita hendaklah membezakan daripada isu-isu ini, dan kita tidak boleh menggabungkan semua perkara di dalam satu *basket*, seolah-olah, *you cannot lump everything together in the same basket*. Pendekatannya tidak sama, falsafahnya tidak sama.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, saya setuju dengan pendekatan tidak sama, maka saya berharap apa yang dibuat oleh Kerajaan Negeri akan berbeza daripada IWK, berbeza daripada TNB. Walau bagaimanapun, Dato' Speaker, bekalan air adalah merupakan tanggungjawab kerajaan, samada ia dikorporatkan ataupun diswastakan, ia merupakan tanggungjawab kerajaan. Kerajaan tidak boleh mengelakkan tanggungjawabnya kerana ia mesti menjaga kepentingan pengguna dan rakyat Pulau Pinang terlebih dahulu daripada keuntungan. Dato' Speaker, sekian, saya mohon menyokong, terima kasih.

Tuan Speaker:

Ya, Ahli dari Sungai Bakap.

Ahli Kawasan Sungai Bakap (Encik Lai Chiew Hock):

Yang Berhormat Dato' Speaker, saya bangun untuk menganbil bahagian Perbahasan Rang Undang-undang Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang Syarikat Pengganti 1998. Saya yakin selepas PBA dikorporatkan akan memanfaatkan rakyat dan Negeri Pulau Pinang. Dato' Speaker, saya ingin membuat beberapa cadangan. Pertama, selepas PBA dikorporatkan, PBA hendaklah mengutamakan kualiti air dan kualiti perkhidmatan. Rakyat tidak mahu lagi melihat air kekuning, rakyat mahu air yang cukup bersih dan bermutu tinggi. Rakyat sudah banyak kali mengalami kekurangan air dan berharap masalah ini dapat dihapuskan sama sekali.

Kedua, caj air hendaklah dikekalkan seperti sekarang. Rakyat sudah menghadapi masalah kegawatan ekonomi, janganlah bebaskan mereka lagi. Kalau boleh, turunkan harga air sebagai membalas jasa rakyat. Yang ketiga, hendaklah menjamin semua kakitangan PBA dikekalkan, jangan buang kerja. Perkhidmatan mereka hendaklah dipertingkatkan dan menjaga kebajikan supaya mereka dapat berkhidmat dalam suasana yang gembira dan penuh rela.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Dato' Haji Ahmad bin Saad):

Penjelasan.

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Dato' Haji Ahmad bin Saad):

Sebab Yang Berhormat kata tadi jangan buang kakitangan. Kalau kakitangan tidak bagus, tidak buat kerja, tidak boleh buangkah?" Sebab tanpa korporat pun, ada kakitangan yang dibuang sebab tidak datang kerja, menipu, rasuah dan sebagainya. Bagaimana?"

Tuan Speaker:

Tindakan disiplin barangkali.

Ahli Kawasan Sungai Bakap (Encik Lai Chiew Hock):

Memang kita hendakkan pekerja berdisiplin juga. Yang keempat, selepas korporat, PBA hendaklah mengutamakan perkhidmatan bukan mengutamakan keuntungan. Hendaklah menambah tempat-tempat tahan air dan merancang jangka panjang supaya menjamin rakyat Pulau Pinang menikmati air yang bersih, sihat dan selamat diminum. Sekian, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Siapa lagi yang ingin?" Ya, silakan.

Ahli Kawasan Air Itam (Encik Lye Siew Weng):

Saya bangun sekali lagi untuk menyertai perbahasan usul dan undang-undang Pihak Berkuasa Air (Syarikat Pengganti) 1998. Yang seperti biasa, saya ingin mengucapkan tahniah kepada PBA, tahniah bukan kerana dia akan *dicorporatised*, tahniah kerana dia telah berjaya memperolehi keuntungan sebanyak RM43 juta pada tahun yang lepas. Pencapaian ini menunjukkan bahawa PBA bukan sahaja tidak membebankan Kerajaan Negeri Pulau Pinang, malah telah mendapat pendapatan yang banyak yang boleh dikatakan lumayan kepada Kerajaan Negeri Pulau Pinang.

Dato' Speaker, saya juga ingin mengucapkan tahniah dan syabas kepada PBA sekali lagi kerana Pulau Pinang tidak mengalami krisis air seperti yang menimpa negeri-negeri yang lain. Saya berharap jikalau PBA berjaya dikorporatkan, ia seharusnya memberi galakan walaupun ada dua skim SSB, Skim A dan Skim B dan Skim C untuk orang yang tidak mahu kerja, bukan hendak buang. Itu C mati memberi galakan kepada pekerja-pekerja PBA supaya meningkatkan prestasi serta produktiviti demi memanfaatkan rakyat jelata dengan menawarkan air yang bersih, air yang selamat untuk diminum demi meningkatkan taraf hidup serta kesihatan rakyat negeri. Kedua, saya harap selepas pengkorporatan, kepimpinan akan mempunyai sikap yang pro-aktif serta dinamis. Jangan menunggu sehingga berlakunya krisis, baru hendak bertindak. Jangan sampai masa berlaku krisis, baru seperti yang dikatakan oleh Yang Berhormat Telok Kumbar hendak berdolakdalik, tolak menolak atau menolak tanggungjawabnya kepada pihak-pihak yang lain.

Dato' Speaker, saya mendapati beberapa soalan yang saya ingin bentangkan kepada Dewan Yang Mulia petang ini berkenaan dengan syarikat pengganti yang akan mengambilalih PBA. Saya ingin tahu termasuk semua rakyat jelata di Pulau Pinang, apakah jenis pertubuhan syarikat bagi syarikat pengganti yang dicadangkan? Ia akan ditubuhkan mengikut Akta Syarikat 1995. Soalannya ialah adakah ia sebuah *limited by guarantee* oleh Kerajaan Negeri atau syarikat berhad yang akan memegang, yang akan mengeluarkan syer-syer kepada pemegang saham. Jikalau syer-syer kepada pemegang saham, saya harapkan pastikan tiada tolak ansur seratus peratus kepada pengguna air di Pulau Pinang ini.

Dato' Speaker, adakah bayaran kepada Lembaga Pengarah sama seperti yang dahulu? Saya tidak tahu berapakah *allowance* yang mereka dapat. Perkara ini tidak disebut dalam Rang Undang-undang yang berkenaan. Saya berpendapat PBA harus meletakkan kepentingan rakyat dihadapan segolongan atau segelintir Ahli Lembaga yang akan menjadi Ahli Lembaga Syarikat penggantian. Pendapatan berlebihan haruslah atau haraplah dimasukkan ke dalam Kumpulan Wang Disatukan Negeri supaya duit itu mendapat jaminan dan tidak diguna dengan sewenang-wenangnya. Adakah sebarang dividen akan dibayar kepada pemegang saham? Mengikut Seksyen 10(1) yang memberikan kuasa kepada Pihak Berkuasa Negeri untuk campur tangan jika berlaku apa-apa kesukaran berkaitan dengan perlaksanaan enakmen ini. Adakah ia termasuk kuasa bagi Pihak Berkuasa Negeri untuk campurtangan dalam penetapan kadar caj air yang baru.

Dato' Speaker, adakah Kerajaan masih mempunyai kuasa penuh dalam menentukan kadar caj air? Apakah mekanisme kawalan Pihak Berkuasa Negeri dalam hal ehwal berkenaan dengan kadar caj?

Dato' Speaker, mengenai implikasi kewangan, warta Kerajaan telah menyatakan bahawa Rang Undang-undang ini akan melibatkan Kerajaan Negeri dalam perbelanjaan wang tambahan yang amuannya tidak dapat ditentukan sekarang. Bolehkah Kerajaan Negeri terangkan apakah yang dimaksudkan oleh perbelanjaan wang tambahan tersebut dan kenapa amuannya tidak dapat ditentukan sekarang, patut sedikit *transparent*. Ini jangan jadi satu cek kosong. Memandangkan PBA pada masa kini mampu membawa keuntungan kepada Kerajaan Negeri, tindakan meletakkan PBA kepada syarikat pengganti telah menyebabkan Kerajaan Negeri terpaksa menanggung perbelanjaan tambahan. Saya bukan hendak tuduh kepada Yang Amat Berhormat Ketua Menteri Pulau Pinang, tetapi satu kenyataan di dalam surat khabar bahawa Yang Amat Berhormat Ketua Menteri telah mengumumkan kadar air akan dinaikkan, bukan saya tuduh terus kepada Yang Amat Berhormat. Ini satu kenyataan yang dibuat di surat khabar tempatan. Saya berpendapat bahawa Kerajaan Negeri seharusnya mengkaji perkara ini dengan teliti. Adakah kita benar-benar perlu memperletakkan PBA kepada sebuah syarikat pengganti.

Dato' Speaker, apakah faedah yang akan dinikmati oleh rakyat di Negeri Pulau Pinang selepas pengkorporatan PBA. Kerajaan seharusnya mengemukakan kesemua implikasi kewangan yang akan berlaku serta sebarang kontrak yang akan ditandatangani dengan syarikat pengganti tersebut sebelum pengkorporatan PBA dilaksanakan. Di sini saya ingin menyatakan beberapa cadangan supaya dapat dijadikan satu rujukan atau satu pengawalan sediaan kepada pihak PBA. Cadangan yang pertama ialah pembinaan kilang atau bangunan industri harus dilarang sama sekali sungguhpun sekiranya kilang tertentu walaupun yang sedia ada, saya hendak *mention* di sini. Sungguhpun sekiranya kilang tertentu mengatakan ia telah menjalankan langkah-langkah pencegahan yang mencukupi, ini yang dijanji oleh pihak kilang yang sedia ada. Dia akan membuat semua pencegahan yang boleh seperti yang saya kata di bawah sebab jikalau kilang tertentu secara kebetulannya mengalirkan air buangan ke dalam empangan, ia akan mengakibatkan tragedi. Satu kes telah berlaku di mana Empangan Sempang di Melaka terpaksa membebaskan air takungan yang telah dicemari oleh sisa pembuangan bahan kimia.

Tuan Speaker:

Ini nampak tidak berapa ada kaitan dengan Rang Undang-undang.

Ahli Kawasan Air Itam (Encik Lye Siew Weng):

Okay, ini satu cadangan. Tidak berapa berkaitan, saya sebut saya boleh tarik balik. Ini patut dicakap di dalam Rang Undang-undang yang tadi tetapi saya tidak ada *chance* hendak cakap. Saya ingin cakap di sini. Satu tahun dua kali sahaja. Okay.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya minta penjelasan sebab Ahli Kawasan Air Itam tadi kata kita mesti mengharamkan pembinaan semua kilang. Saya keliru.

Ahli Kawasan Air Itam (Encik Lye Siew Weng):

No, no, bukan. Jangan buat kekeliruan sebab ini sudah ditarik keluar, tarik balik seperti yang diarahkan oleh Dato' Speaker. Ini saya tidak sentuh, yang tadi cadangan saya kata tarik balik. Tidak pakai untuk keselamatan Barisan Nasional, okay.

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dato' Abdul Latiff bin Mirasa):

Atau untuk keselamatan Ahli dari Air Itam?

Ahli Kawasan Air Itam (Encik Lye Siew Weng):

Okay, Dato' Speaker, saya bersedia untuk menyokong usul pengkorporatan PBA dengan syarat ia akan membawa manfaat kepada rakyat. Saya berharap Kerajaan Negeri jangan jadikan pengkorporatan PBA sebagai satu isu untuk menaikkan kadar bayaran air memandangkan PBA mempunyai kapasiti untuk membawa keuntungan kepada Kerajaan Negeri, saya tidak nampak sebarang alasan bagi PBA untuk menaikkan kadar bayaran air. Sekian, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Saya jemput Ahli dari Seberang Jaya.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dato' Abdul Latiff bin Mirasa):

Assalamualaikum dan Selamat Petang. Saya juga bangun turut untuk menyokong Rang Undang-undang Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang (Syarikat Pengganti) 1998.

Dato' Speaker dan rakan-rakan yang dikasihi sekalian. Saya akan bercakap pendek sahaja kerana kita fikirkan benda ini begitu penting dan kita rasa kita faham semua tetapi rakan-rakan saya minta kalau boleh biarlah kita cakap sampai pukul 10.00 malam kerana yang kita ada aktiviti hanya pukul 11.00 sahaja jadi terus sampai pukul 10.00 kerana ada setengah yang mengatakan perkara ini begitu penting pula, setuju?

Tuan Speaker:

Aktiviti apa itu?

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dato' Abdul Latiff bin Mirasa):

Bola. Dato' Speaker, saya pertama kali mengucapkan tahniah kepada Kerajaan Negeri Pulau Pinang kerana selama ini kita tahu beberapa cadangan-cadangan telah dikemukakan kepada Kerajaan Negeri untuk menswastakan Pihak Berkuasa Air tetapi nampaknya Kerajaan Negeri begitu matang dan faham tentang kemahuan rakyat dan faham tentang sensitiviti rakyat dan dengan itu, Kerajaan Negeri mengambil satu langkah yang bijak iaitu pengkorporatkan PBA dan seterusnya untuk mengambil langkah untuk disenaraikan dalam papan pertama di BSKL, papan pertama saya rasa di BSKL kerana melihat kepada keuntungan yang hebat, RM43 juta pada tahun lepas tetapi tidak tahulah tahun hadapan mungkin turun tinggal RM3 juta sahaja. Ini terpulanglah kepada kebijaksanaan pihak syarikat yang akan kita syarikatkan nanti. Tetapi yang pentingnya di dalam soal ini ialah dalam soal kita bercakap tentang mengkorporatkan PBA ini, tiga perkara yang dianggap penting ialah pertama cekap. Kita memilih kerana pengurusan kewangan yang lebih cekap, harapan kita. Yang kedua, kita mengharap dari segi pengurusan sumber manusia yang lebih cekap.

Cekap di sini bermaknanya kita merasakan sudah sampai masanya Kerajaan Negeri juga mengambil peranan untuk mengadakan syarikat di bawah Kerajaan Negeri. Kita ada Badan-badan Berkanun tetapi nampaknya kita belum sampai ke tahap di mana kita ada anak syarikat, anak syarikat kita sendiri walaupun Kerajaan Negeri telah membuat beberapa pengswastan tetapi yang kita ada hanya beberapa syarikat melalui PDC kita mengadakan ekuitinya, 20%, 30% dan tidak tahulah berapa peratus yang mungkin ada majoriti tetapi kebanyakannya ialah minoriti iaitu kita memegang ekuiti dari sudut minoriti melalui PDC, beberapa pengswastan yang telah dijalankan. Tetapi kali ini, Kerajaan Negeri lebih berani di mana merasakan bahawa sampai masanya Kerajaan Negeri memegang majoriti yang lebih untuk menentukan bahawa kita melatih rakyat kita sendiri menjalankan satu syarikat yang benar dan memang akan memberi keuntungan yang besar.

Seperti yang diketahui, saya rasa beri syarikat ini kepada mana-mana pihak sahaja dengan ada pegawai-pegawai yang agak sederhana, boleh mendatangkan keuntungan kerana kita melihat air dipakai oleh semua orang. Jadi hendak berniaga yang penting ialah pasaran dan pasaran tidak ada masalah kerana semua orang, semua manusia di Pulau Pinang menjadi pasaran kita. Yang pentingnya sekarang ialah kecukupan syarikat ini. Yang kedua ialah kebajikan. Tidak guna kalau kita menukar PBA setelah kita meluluskan Rang Undang-undang yang pertama tadi di mana kita menguatkan berbagai-bagai tindakan usaha kita, tiba-tiba bila tukar kepada syarikat, maka soal kebajikan dijadikan soal yang kedua kerana kejayaan kita selama ini ialah kerana kita memberi peluang, kita memberi banyak kebajikan kepada rakyat dan air merupakan soal utama. Kita bangga dengan Kerajaan Negeri Pulau Pinang kita selama ini kerana sepertimana yang tuan-tuan tahu, dia merupakan caj yang terendah. Purata kepada domestik ialah 30 sen dan purata kepada perdagangan ialah 52 sen. Satu seribu liter ini purata tetapi kita bandingkan dengan negeri-negeri lain, kalau dari segi domestiknya, semua negeri hampir lebih daripada Pulau Pinang. Yang terdekat ialah Kelantan yang saya rasa ada lebih kurang 31 sen puratanya dan kalau kita lihat pula dari segi caj purata perdagangannya, kita yang agak begitu rendah sekali dan sebab inilah umpamanya kita dapati pelabur-pelabur merasakan Pulau Pinang masih lagi murah dan sesuai untuk mereka melaburkan pelaburan mereka dan seperti yang diketahui, jika kita bercakap mengenai teknologi tinggi pada masa hadapan, air merupakan

sumber yang utama dalam teknologi tinggi. Jadi saya rasa Pulau Pinang harus terus usaha ini bukan sahaja seperti rakan-rakan kita mengatakan kita mesti pertahankan tiga tahun. Saya rasa Kerajaan Negeri Pulau Pinang dengan pengkorporatannya dapat mengekalkan caj airnya dan bukan itu sahaja mempengaruhi negeri lain untuk menurunkan caj airnya di seluruh Malaysia.

Jadi ini patut dijadikan contoh sebab kita dapati dengan kecekapan kita menjalankan pengurusan yang baik, kita boleh menurunkan sebenarnya caj kita. Tetapi walau bagaimanapun, seperti yang diketahui untuk menjimatkan air dan menentukan bahawa air digunakan dengan baik, maka perlu juga dinaikkan cajnya kerana kita mengelakkan orang menggunakan air yang lebih. Itu terpulanglah kepada pihak syarikat untuk mengimbangkannya di antara membuat kebajikan kepada rakyat dan untuk menentukan supaya air tidak digunakan dengan banyak oleh mana-mana pihak samada dari sudut domestik atau dari sudut syarikat. Yang saya khuatir Dato' Speaker ialah kalau lihat kepada statistik kita, di bahagian Pulau, kita ada 135, 703 pengguna dan kalau saya lihat kepada statistik yang ada di MPPP, katanya *household* di Pulau ialah 140,000 bermakna kita ada lebih kurang 5,000 yang belum ada air. Tidak tahu sebab apa, mungkin kerana Ahli Telok Bahang kurang cekap kerana Balik Pulau mungkin kurang air sedikit dan banyak rumah belum ada air. Tidak? Jadi yang pentingnya masih ada lagi rumah-rumah yang belum ada bekalan air tetapi jikalau kita lihat di Seberang pula, lebih kurang *household*nya 170,000. Kita tidak tahu angkanya, agaknya lebih kurang 170,000 yang ada bekalan air lebih kurang 128,000 dan kita lihat dari segi ini, saya tidak tahu dari segi perangkaan yang kita guna bahawa selama ini kita ada 98% seperti yang diterangkan oleh Yang Amat Berhormat tadi, rakyat Pulau Pinang sudah ada air tetapi kita jangka. Saya rasa di sebelah Seberang, banyak lagi rumah-rumah yang belum dipasang dengan paip air dan selama ini PBA telah menggunakan berbagai strategi. Yang pertama, mengadakan peruntukan RM1,000.00 pinjaman tanpa faedah kepada rumah-rumah yang kurang mampu ini untuk diteruskan dengan air. Yang kedua, kita banyak setingan-setingan di Negeri Pulau Pinang. Yang kita masukkan air walaupun tanpa kebenaran tuan tanah dengan mereka menandatangani satu perjanjian supaya kalau ada masalah mereka menanggung sendiri. Jadi ini semua harus diteruskan. Jadi inilah yang dianggapkan walaupun telah disyarikatkan dan syarikat ini sudah tentu hendak menjaga keuntungan juga

tetapi soal kebajikan rakyat di mana keseluruhan rakyat mesti tentukan ada air akhirnya, kita mesti selesaikan bab ini. Ini merupakan faktor utama supaya kita tidak mahu apabila kita heboh dengan keuntungan RM43 juta sedangkan masih ada lagi ramai dan banyak rumah-rumah yang tidak ada bekalan air. Itu yang pertama.

Yang kedua, dari segi kebajikan ialah kualiti air. Seperti yang kita termaklum, 70% air kita datang daripada Sungai Kuala Muda yang dibawa dari Seberang. 30% air kita datang dari Pulau dan memang jikalau kita bandingkan kedua-dua air ini sebenarnya kalau jangkaan kita di Pulau oleh kerana saluran airnya baik oleh kerana air bukit, maka airnya lebih berkualiti. Kualitinya lebih baik. Sebab itu umpamanya kita dapati air yang datang dari bukit yang tanpa ada masalah-masalah pencemaran, kualitinya lebih baik kalau kita bandingkan dengan air yang datang dari sana dengan melalui berbagai-bagai ruang dan tempat saluran air, akhirnya baru sampai di Loji Penapisan dan kemudian dari Loji baru sampai ke sini dan ini semua menimbulkan masalah pencemaran dan kualiti air. Sebab itu, kualiti air ini penting dan kita harus melihat supaya dipertingkat lagi kualiti air dan kita rasa satu masa dahulu Pulau Pinang memang terkenal dengan air yang bersih tetapi baru-baru ini kita nampak beberapa masalah yang timbul dan seolah-olah tercemar tentang reputasi kita, tentang Pulau yang mempunyai air yang bersih. Jadi tidak tahulah saya kalau kita banding. Saya sempat melawat sebuah negeri di *Bulgaria*, kalau kita pergi negeri itu dia ada banyak air-air *mineral water*, dengan izin air galian. Umpamanya dalam sepuluh batu ada sebuah tempat. Sepuluh batu lagi ada sebuah tempat dan sebuah tempat itu ada hospital yang hanya mengubat orang dengan air.

Dato' Speaker, ini baik daripada *Viagra* lagi. Bermaknanya mungkin air di Pulau Pinang lebih baik daripada ubat-ubat yang lain. Jadi ini kita belum tahu sebenarnya. Ini Yang Amat Berhormat terperanjat ini mungkin sebab apa, air bukit ini sebenarnya dia mempunyai banyak faedah dan inilah perlunya kita melihat balik kualiti air kita dan kita harus mengkaji tentang apakah kepentingan air ini dan kita harap ianya akan menjadi satu benda yang baik kepada Pulau Pinang.

Yang ketiga, soal untung. Soal kebajikan kita faham. Yang ketiga soal untung. Memang syarikat ini saya rasa hendak menjadi sebuah syarikat yang membawa keuntungan yang besar seperti hendak disenaraikan di papan pertama di BSKL itu kerana hendak mencari

keuntungan yang besar tetapi kita jangan lupa bahawa dalam kita membuat syarikat ini, keuntungan itu mesti turun ke bawah dan mesti dapat dirasakan oleh semua pihak. Satu dari segi syernya. Memang semua orang hendak. Kitapun hendak juga, jadi jikalau hendak diberi, memang boleh bagi. Saya ingat di Pulau Pinang sekarang ada 264,536 buah. Tidak boleh bagikah satu rumah satu syer? Bolehkah? Sokong? Tetapi kita serahkanlah kepada kebijaksanaan. Orang yang ada dua rumah untung. Bermaknanya orang Islam untunglah boleh buat empat rumah.

Jadi yang penting ialah kita mesti sedar walaupun untung, niatnya untung, tujuannya keuntungan, memang akhirnya kita bagi segala-gala kepada syarikat dengan memindahkan segala-gala dengan tanpa menggunakan wang yang banyak, sudah tentu kita hendak syarikat ini mendapat keuntungan yang besar tetapi keuntungan ini mesti dirasakan oleh berbagai pihak. Yang pertama, kita tidak mahu syarikat ini hanya merupakan syarikat mutlak di mana hanya seorang sahaja yang begitu kuat kuasanya hinggalah boleh menimbulkan penyalahgunaan kuasa. *Absolute power corrupt absolutely*. Bermakna jikalau kita abaikan dari segi pengurusan syarikat yang timbul ialah mereka memfardikan syarikat ini kepada golongan-golongan tertentu sahaja. Kalau syarikat umpamanya belanja RM100 juta setahun dari segi pengendalian, dari segi pembinaan, dari segi segala-galanya, melesenkan banyak benda, kita mest pastikan bahawa ramai orang, ramai syarikat-syarikat kecil di Pulau Pinang boleh mendapat faedah. Kita tidak mahu apa yang berlaku dalam banyak pengswastan. Umpamanya pengswastan itu baik tetapi pelaksanaannya bermasalah. Pengkorporatan baik tetapi pelaksanaannya bermasalah, umpamanya apa yang berlaku di PBSB sekarang. Kita sedih sekarang ini oleh kerana strateginya ialah untuk membahagikan beberapa bahagian kepada syarikat-syarikat besar, bermakna kerja pekerja kena diberhentikan. Sebab itu 700 pekerja hendak diminta berhenti. Memang mereka dapat wang yang banyak. Setengah itu kata mereka berhenti dapat RM50,000.00 tetapi setengah kata kalau saya tunggu lagi setahun, saya masih lagi boleh kerja tetapi kena berhenti sekarang kerana kalau tidak ambil sekarang, kalau tunggu tahun hadapan, tidak ada apa. Jadi seolah-olah pekerja yang bekerja selama 20 ke 30 tahun terpaksa memilih pilihan kita kerana tidak ada pilihan yang lain dan kalau mereka dibuat pilihan sekarang, semasa zaman kegawatan ekonomi, mereka tidak hendak berhenti, mereka hendak kerja.

Setahun yang lalu, mereka mungkin hendak memilih ambil RM50,000.00 kerana memikirkan ambil RM50,000.00 sudah ada kerja lain. Sekarang ambil RM50,000.00 tidak ada kerja lain. Jadi saya rasa ini soal keuntungan ini hendaklah difikirkan. Walaupun kita hendak *down sizing*, kita hendak kurangkan pekerja, hendak dapat lebih kecekapan tetapi jangan lupa kebanyakan kebajikan pekerja-pekerja mesti dijaga. Memandangkan kerana keadaan kegawatan ekonomi, mungkin syarikat yang kita hendak mengkorporatkan ini mesti dapat menanggung pekerja-pekerja sampai satu masa nanti. Kemudian baru dibuat pilihan. Tidak macam sekarang, macam PPSB sekarang.

Ahli Kawasan Penanti (Tuan Haji Daud bin Taha):

Penjelasan.

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Penanti (Tuan Haji Daud bin Taha):

Dato' Speaker, kalau kita hendak menitikberatkan kebajikan, apakah syarikat ini boleh buka anak-anak syarikat yang lain misalnya ada syarikat yang *supply* paip, ada syarikat yang *supply chlorine*, ada syarikat yang *supply whatever*. Jadi ada berbagai-bagai syarikat boleh ditubuhkan. Apakah pandangan Ahli Seberang Jaya?

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dato' Abdul Latiff bin Mirasa):

Jawapannya Yang Amat Berhormat akan berilah tetapi yang pentingnya ialah itu memang satu cadangan yang baik. Memang berlaku, sekarangpun sudah ada. Memang ada banyak syarikat yang membuat hubungan perniagaan dengan PBA dan saya rasa benda ini akan diteruskan. Bukan PBA umpamanya membuat segala-galanya dan bukan PBA membeli segala-galanya. Saya rasa syarikat juga bergantung kepada syarikat lain. Sebab itu saya kata tadi jangan difaraidkan. Faraid ini hanya memberi kepada suku sakat sahaja, rakan-rakan yang dekat sahaja. Bermaknanya ini yang kita tidak mahu dalam kita mengkorporatkan syarikat ini.

Sebab itu saya rasa untung itu penting tetapi bagaimana nak menjaga keuntungan ini turun ke bawah, akhirnya syarikat pengkorporatan ini ada keuntungan besar tapi dapat dirasakan oleh syarikat-syarikat yang lain yang bersama melibat dengan perniagaan air di Pulau Pinang ini. Jadi bila kita sudah buat syarikat orang yang sudah 15 tahun berniaga dengan pihak PBA, sudah 10 tahun berniaga tiba-tiba sahaja perniagaan mereka tidak ada lagi oleh kerana syarikat sudah jadi besar, maknanya orang yang besar sahaja boleh berniaga. Orang yang kecil tidak boleh berniaga. Jadi ini masalah, tambahan pula dalam keadaan kegawatan ekonomi kita mesti hati-hati sebenarnya kita mesti banyakkkan lagi syarikat-syarikat di bawah yang boleh berniaga dengan syarikat PBA ini oleh kerana kita dapati ianya mempunyai satu sumber perniagaan yang paling mudah, maknanya ia boleh menubuhkan seperti kata Y.B. dari Penanti tadi beberapa perniagaan-perniagaan yang berkaitan yang lain makna *you can have may be* dengan izin *twenty subsidiary* dengan berbagai-bagai bentuk perniagaan. Memang akan berlaku kalau kita senaraikan dipapan pertama di BSKL akan berlaku beberapa *subsidiary* anak-anak syarikatnya dan dengan ini ramai lagi boleh berniaga tetapi jangan sampai mengambilalih peniaga-peniaga kecil yang ada meniaga sekarang.

Jadi ini masalahnya. Maknanya kebajikan pengguna mesti jaga di bawah dari segi cajnya, peniaga yang biasanya berniaga dan mesti kita banyakkkan lagi peniaga-peniaga dan saya rasa dalam keadaan sekarang orang hendak mencari perniagaan yang paling selamat dan paling selamat berniaga dengan kerajaan, berniaga dengan syarikat yang membawa keuntungan yang boleh memberi balik wang kepada mereka kalau berniaga dengan syarikat-syarikat swasta yang ada masalah mereka pun ada masalah. Jadi sebab itu saya rasa masanya tiba dalam saat yang begitu genting sekarang di mana syarikat PBA ini banyak boleh membantu syarikat-syarikat Pulau Pinang yang lain.

Saya rasa, itu saja yang saya hendak cakap, Dato' Speaker, yang pentingnya kita harap syarikat ini akan mempunyai daya inovatifnya kerana saya rasa orang yang hendak menjaga syarikat ini akan diberi peluang yang istimewa maknanya *you are the chosen few* dengan izin maknanya tidak susah hendak cari satu perniagaan yang memang sangat-sangat menguntungkan. Jadi tahniah kepada bekas PBA, bekas Pengerusi PBA, kerana PBA hendak pergi syarikat jadi pengerusi kepada syarikat

(ketawa). Jadi maknanya akan pergi kepada pengerusi syarikat sebabnya kalau ini....(ketawa) bekas orang rasanya.....(ketawa) maknanya daripada PBA akan pergi kepada syarikat, pegawai-pegawai pun kita ucapkan tahniah kepada PBA mereka akan pergi kepada syarikat sekarang dan kita harap dengan adanya syarikat akan membawa nilai, nilai perniagaan, nilai peniaga baru, dan kita harap nilai inilah yang akan dibawa mempengaruhi pegawai-pegawai kerajaan yang lain bahawa kita faham, bahawa nilai dalam perniagaan ini lain sikit daripada nilai kerajaan memang itu satu kenyataan tetapi kita harap syarikat ini dapat mempengaruhi pegawai-pegawai kerajaan yang lain. Syarikat ini akan menjadi satu tempat latihan kepada pegawai-pegawai kerajaan di Pulau Pinang supaya pegawai kerajaan yang lain dapat belajar tentang bagaimana hendak berniaga, bagaimana hendak menguruskan perniagaan dengan lebih cekap lagi. Jadi ini peluang kepada Kerajaan Negeri Pulau Pinang, peluang kepada Pegawai-pegawai Kerajaan Negeri Pulau Pinang untuk terlibat dalam berbagai-bagai bidang perniagaan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Dato' Haji Ahmad Lin Saad)

Apa sebab bila PBA hendak habis. Hendak disyarikatkan cuma perkara yang kejayaan PBA, bekas Guru Besar dia Dato' Kam-U Tee dan Pengurus Besar sekarang Dato' Yu Wai Chin. Akauntan dan beberapa pegawai yang telah lama berkhidmat dan sekarang ini sudah masuk taraf pencen. Sudah pencen, jadi kita patut juga bagi rakamkan terima kasih, Mr. Tan pengurus komputer yang telah menjelajah banyak negara memberi sumbangan. memberi seminar mengajar mereka dan sekarang telah *retire*..... (ketawa) rekod-rekod sebab orang tidak mahu cakap, tidak ada siapa cakap pun, kalau boleh saya minta itulah.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dato' Abdul Latiff b. Mirasa):

Saya sokong apa yang dikatakan oleh Ahli Kawasan Permatang Pasir kerana memang benar. Tapi terima kasih tidak cukup, dia mesti diterjemahkan dalam bentuk apa, berupa wang ringgit (ketawa), jadi.....(gangguan).

Ahli Kawasan Sungai Acheh (Dato' Abdul Rashid bin Abdullah):

Sambung sampai mati.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dato' Abdul Latiff bin Mirasa):

Sambung sampai mati. Jadi kita rasa bila syarikat ini dikorporatkan sudah tentu, yang pentingnya ialah apa yang kita faham tentang kejayaan ini sebab itu orang, orang semua orang berminat dengan syarikat, hendak melamar syarikat ini, kerana syarikat ini, PBA sebenarnya satu-satunya di Malaysia ini yang memberi banyak keuntungan dan ini satu rekod sebenarnya di Malaysia ini saya rasa diantara satu badan yang paling berkesan menjalankan urusannya dan membawa keuntungan yang besar kepada ialah PBA. Ini satu hakikat yang kita patut ucapkan tahniah pada semua Pengerusi, Lembaga Pengarah dan pegawai-pegawainya yang telah begitu berjaya membawa kita hingga kita nanti akan membawa keuntungan lebih besar lepas ini. Jadi dengan itu, Dato' Speaker saya menyokong dan kita mengucapkan selamat kepada syarikat baru ini dan mudah-mudahan ia akan memberi satu kenikmatan kepada seluruh rakyat Pulau Pinang dan kita harap dia akan menjadi contoh kepada seluruh negeri-negeri di Malaysia bahawa Pulau Pinang mempunyai satu sebuah syarikat yang dapat menjalankan urusan pentadbiran airnya yang paling cekap. Sekian, terima kasih.

Tuan Speaker :

Dijemput Y.B. untuk menggulung.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya ucapkan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian di dalam perbahasan mengenai Rang Undang-undang ini. Saya ingin memberi beberapa penjelasan kepada beberapa isu yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat.

Yang pertamanya, syarikat pengganti yang akan ditubuh, dikorporatkan di bawah Akta Syarikat Tahun 1965 merupakan sebuah syarikat berhad *remitted company* dan ia pada mulanya akan dipegang ekuitinya 100% oleh Setiausaha Kerajaan Negeri *Incorporated - State Secretary Incorporated* dan seperti yang saya huraikan tadi, ada kemungkinan bukan semestinya, nanti saya akan jelas, ianya dapat disenaraikan dalam Bursa Saham Kuala Lumpur pada satu ketika yang akan datang sekiranya ekonomi pulih. Dan sekiranya syarikat ini terus menunjukkan prestasi kewangan yang kukuh dan baik.

Walau bagaimanapun, opsyen untuk disenaraikan bukanlah keutamaan *it is not a priority* cuma sekiranya listing akan menguntungkan rakyat dan akan membawa masuk lebih banyak modal dan membuka lebih banyak kemungkinan untuk PBA yang akan disyarikat, dikorporatkan itu meningkatkan lagi keupayaannya, meningkatkan mutu perkhidmatannya, maka kita akan mempertimbangkan untuk memohon supaya disenaraikan, tetapi ianya bukanlah keutamaan *it is not a priority*. Keutamaannya tetap perkhidmatan dan bekalan yang bermutu kepada pengguna dan rakyat jelata di Negeri Pulau Pinang. Itulah keutamaan dan saya ingin menegaskan disini.

Yang kedua mengikut Seksyen 44 dalam Rang Undang-undang ini, Rang Undang-undang yang kita luluskan tadi Enakmen Perbekalan Air, Kerajaan Negeri mempunyai kuasa untuk menetapkan caj melalui pemberitahuan dalam warta iaitu caj akan ditetapkan dan dipersetujui oleh Kerajaan Negeri dan bukan oleh syarikat pengganti secara sewenang-wenang kerana semua ini dikawal dalam enakman, dikawal dalam enakmen. Oleh itu kita tidak perlu merasa bimbang bahawa syarikat ini akan menjadi seekor kuda liar *we not become a wild horse* dan akan terlepas dengan begitu sahaja.

Isu yang ketiga mengenai nota penjelasan dalam enakmen yang mengenai implikasi kewangan dimana disebut Rang Undang-undang ini akan melibatkan Kerajaan Negeri dalam perbelanjaan wang tambahan yang amaunnya tidak dapat ditentukan sekarang. Nampaknya ada apa-apa yang tersembunyi sebenarnya tidak, ini adalah kerana apabila syarikat ini dikorporatkan dan syernya akan diuntukkan kepada Kerajaan Negeri di bawah *State Secretary Incorporated* kemungkinan sebahagian daripada

pinjamannya akan laibilitiya kena dibayar oleh Kerajaan Negeri supaya mendapatkan syer sebagai satu cara untuk melepaskan syarikat ini kepada beberapa tanggungan kepada Kerajaan Pusat misalnya. Oleh itu kita tidak dapat menetapkan apakah amaun perbelanjaan wang tambahan yang mungkin ditanggung oleh Kerajaan Negeri supaya mendapatkan syer *in exchange for the total 100%, 100% equity*. Kemungkinan ini akan berlaku dan amaunnya masih belum dapat ditetapkan. Sebab ianya bergantung kepada beberapa perkara dan juga kepada liabiliti dan juga baki pinjaman yang belum dibayar pada ketika ianya disyarikatkan. Oleh itu kita menyebut di dalam kertas ataupun warta mengenai enakmen ini bahawa mungkin akan menanggung kos yang tertentu tetapi tidak dapat ditetapkan bukan kerana kita hendak menyembunyikan apa-apa *we are hiding anything*, okay, Saya memberi jaminan kepada Ahli Air Itamlah, kita Kerajaan yang tulus dan juga terbuka.

Isu yang keempat mengenai keuntungan. Memang benar bahawa hasil Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang kian meningkat kerana penambahan bilangan pelanggan dan juga penambahan penggunaan air yang meningkat begitu pesat dalam khasnya dalam 10 tahun kebelakangan ini. Hasil sudah meningkat dari RM85 juta pada tahun 93 hingga ke RM118 juta pada tahun sudah, tahun 97, tetapi perbelanjaan juga tetap meningkat. Ini perbelanjaan operasi, *operation cost*, ianya meningkat daripada hampir-hampir RM49 juta pada tahun 93 hinggalah ke RM73 juta pada tahun 97. Ini ialah untuk emolumen untuk kos elektrik iaitu bayaran kepada TNB, kos untuk bahan kimia, kos untuk penyelenggaraan *maintenance*, kos untuk pentadbiran, kos untuk membayar balik pinjaman, faedah pinjaman *the interest of loans* dan juga kos untuk susutan nilai ataupun *depreciation* dan ianya mencatat RM73 juta pada tahun sudah. Ini mengakibatkan, menghasilkan keuntungan sebanyak RM36.6 juta pada tahun 93 dan meningkat ke RM45 juta kepada tahun 97 keuntungan. Jumlah keuntungan dalam 5 tahun kebelakangan ini iaitu sejak tahun 93 hingga tahun 97 ialah lebihkurang RM208 juta.

Saya kata lebihkurang kerana akaun untuk tahun 97 belum siap diaudit. Memang ini merupakan satu keuntungan yang besar mata kita pun sudah buka begitu baik prestasinya tapi inilah sebelah cerita sahaja. Sebelah lagi saya hendak ceritakan iaitu apa yang telah ditolak daripada hasil yang mendatangkan keuntungan itu ialah perbelanjaan operasi tidak

termasuk perbelanjaan modal *capital expenditure* perbelanjaan modal dalam 5 tahun kebelakangan ini berjumlah 291 juta ringgit *two hundred and ninety one millions* dan ini dibiayai oleh sumber luar iaitu daripada pinjaman Kerajaan Pusat sebanyak RM99 juta melalui pinjaman. Baki RM192 juta di-tanggung oleh PBA sendiri daripada sumber dalam iaitu daripada keuntungan. Di samping itu PBA perlu membayar balik bayaran balik pinjaman iaitu bahagian pokok pinjaman yang diperolehi daripada Kerajaan Pusat dan bayaran ini berjumlah RM28 juta dalam lima tahun kebelakangan ini. Kalau kita campur kedua-dua ini maka ianya merupakan tanggungan oleh PBA untuk perbelanjaan modal yang dibiayai oleh sumber dalam dan bayaran balik pinjaman bahagian pokok sebanyak RM221 juta. Berbanding dengan keuntungan RM208 juta.

Oleh itu apabila kita menceritakan keuntungan kita tidak sedar bahawa sebenarnya ada perbelanjaan modal dan ada juga bayaran balik pinjaman. Apakah projek-projek yang dibiayai melalui perbelanjaan modal ini? Projek Empangan Teluk Bahang ianya dibayar oleh pinjaman daripada Kerajaan Pusat tetapi kita hendak balik, bayar balik dan sebagai amalan bayaran itu dibuat oleh PBA dahulu selepas itu baru saja dituntut daripada Kerajaan Pusat dan ini sering mengambil masa sekurangnya beberapa bulan. *So you have a time lag* untuk projek yang besar seperti Empangan Teluk Bahang. Tetapi selain daripada itu, beberapa projek besar yang telah siap dilaksanakan dalam tempoh 5 tahun ini. Misalnya sesalur besi *sub-marine* 44 inci 2 sesalur *two mains sub-marine*, RM45.6 juta. Tiga projek sesalur yang besar di Seberang Perai dan Pulau Pinang sebanyak RM12.7 juta dan juga projek-projek sesalur di banyak tempat, paip yang ada yang besar, ada yang kecil kecil itu 4 inci, besar itu 54 inci berjumlah RM26.8 juta iaitu untuk *piping* sahaja, kita belanjakan RM85 juta dalam tempoh lima tahun kebelakangan ini.

Untuk stesyen pam dan juga projek-projek pam ditempat-tempat yang tertentu RM22 juta. Selanjutnya projek perbelanjaan untuk loji berbagai loji dan jentera iaitu *plan and machinery* berjumlah lebih daripada RM18 juta. Untuk membeli berbagai jenis meter untuk dipakai dalam loji untuk *consumer*, untuk pengguna berjumlah RM11.5 juta. Pembelian tanah pengambilalihan tanah untuk membina stesyen pam yang tertentu untuk paip dan saluran dan sebagainya RM5.6 juta. Berbagai

jenis perbelanjaan dan ini semua berjumlah yang seperti yang saya katakan RM291 juta dan bayaran pinjaman balik RM28 juta. Oleh itu keadaan kewangan PBA bukanlah sekukuh yang dianggap oleh orang ramai kalau kita hanya memandang kepada keuntungan tetapi kita tidak nampak yang lain.

Yang kedua, PBA memang mempunyai *fix deposit* yang terkumpul dari tahun-tahun yang lepas RM139 juta tetapi yang antara ini RM37 juta merupakan deposit oleh pengguna *refundable* yang dipegang, kita tidak boleh belanjakan sebab itu deposit. RM28 juta merupakan liabiliti semasa yang kena dibayar balik. Ini sudah berjumlah RM65 juta yang baki RM74 juta kalau kita mengikut perbelanjaan modal yang dibelanjakan melalui sumber dalaman lebihkurang RM190 juta ini memang merupakan RM40 juta pada hitung panjangnya *on the average* setiap tahun maka RM74 juta cuma cukup untuk membayar perbelanjaan modal dalam sumber dalaman kurang daripada dua tahun. Sebab itu saya mendedahkan statistik ini semua bukanlah untuk mengatakan apa-apa tetapi ini *the real picture*, gambaran yang sebenar di mana kita memang tahu bahawa kita ada keuntungan tetapi kita ada perbelanjaan modal. Oleh itu saya ingin menegaskan di sini bahawa apa yang akan ditegaskan ialah semua keuntungan akan digunakan bertujuan baik untuk mempertingkatkan lagi taraf dan mutu perkhidmatan sekiranya ada keuntungan, sebab ianya akan dibelanjakan untuk kemudahan-kemudahan dan ini amatlah penting.

Point yang keenam mengenai kualiti air memang akan diberi keutamaan tetapi di sini saya ingin membetulkan satu maklumat dari Ahli Seberang Jaya bekalan air di Negeri Pulau Pinang 80% berpunca daripada Sungai Muda. 15% dari Empangan Mengkuang yang mendapat air daripada Sungai Kulim cuma 5% daripada punca-punca yang lain termasuk Empangan Air Itam, sebenar Air Itam lebih kurang 2%, 2% untuk keseluruhan negeri. 2% sahaja dan punca-punca yang lain macam Bukit Panchor, macam campur semua 5%. Oleh itu sumber air daripada bahagian Pulau tidak lebih daripada 4% sebenarnya sekarang dulu memang berlainan 20 tahun dahulu lain sebab amaun permintaan *demand for water* memang rendah 20 tahun dahulu, 25 tahun dahulu. Oleh itu apa yang kita hendak tegaskan di sini ialah memang kebajikan pengguna dan rakyat tetap akan diutamakan. Kita juga akan mengambil kira syarikat-

syarikat pembekal yang sediada yang kecil-kecil, yang sudah membekal bahan-bahan ataupun alat-alatan kepada PBA sekarang, juga akan diambil perhatian supaya mereka tidak diketepikan. Dan kakitangan memang akan dijaga oleh kerana kebaikan-kebaikan pengkorporatan telah saya jelaskan dan tadi Ahli Seberang Jaya pun sudah jelaskan, saya ingat tidak payah saya ulangkan lagi untuk Ahli Air Itam kalau hendak kita baca *hansard* untuk memahami apakah sebabnya dan salah satu sebabnya ialah selepas dikorporatkan sebagai satu syarikat walaupun dipegang ekuiti 100% oleh *State Secretary Incorporated* syarikat ini boleh mengambil pinjaman daripada sektor swasta tetapi atas kaedah faedah yang munasabah dan ini akan menambahkan punca kewangan untuk PBA supaya menjalankan projek-projek modal ataupun *capital project*. Dengan penjelasan seumpama ini saya ingin sekali lagi mengucapkan terima kasih kepada semua ahli Dewan, dan saya berharap bahawa penjelasan yang diberi oleh saya adalah terang dan meminta supaya Ahli Dewan Undangan Yang Berhormat semua dan membantu Kerajaan untuk memberi penerangan kepada rakyat.

Tuan Speaker :

Penjelasan.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dato' Abdul Latiff bin Mirasa):

Dalam proses pengkorporatan masalahnya ialah masalah dari segi pemberian perniagaan kepada syarikat-syarikat. Adakah proses sekarang iaitu menggunakan sistem tender di mana pihak Pegawai Kerajaan sendiri melibatkan diri untuk menentukannya akan diteruskan atau akan berlaku perubahan.

Ketua Menteri :

Saya ingat proses tender ini didapati menguntungkan PBA kerana kita akan dapat memilih yang terbaik dengan harga yang munasabah dan saya tak nampak ada sebabnya ini tidak diteruskan.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dato' Abdul Latiff bin Mirasa):

Dari segi penggunaan macam syarikat, setiausaha yang memiliki syer dalam itu dengan urusan syarikat. Adakah prosesnya terus Kerajaan Negeri yang akan menentukan melalui PBA? Sekarang PBA ini maknanya *State Secretary*, Pegawai Kewangan Negeri, adakah proses itu akan berjalan seperti biasa ataupun akan berlaku perubahan?

Ketua Menteri :

Ini satu hal pentadbiran negeri dan juga kita akan tetapkan nanti, kita kena, sebab dia ada *memorandum of association* dan sebagainya memang sebagai syarikat dia memang ada peraturan syarikat tetapi apa yang penting ialah segala-gala akan diawasi oleh Pengarah Bekalan Air dan memang akan diawasi oleh *State Secretary*, Setiausaha Kerajaan Negeri kerana ia akan dipegang oleh *State Secretary Incorporated*.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dato' Abdul Latiff bin Mirasa):

Mungkin dalam soal itu, mungkin satu lagi cara ialah mungkin memikirkan dari segi *golden share*, dimana-mana kita kena masukkan unsur itu untuk menentukan bahawa bila-bila masa umpamanya kerajaan boleh *in force*, dengan izin. Apa kehendaknya?.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, selagi semua syer 100% dipegang oleh *State Secretary Incorporated* (SSI) kita tidak perlu *golden share* tetapi apabila syarikat ini disenaraikan kalau ada peluangnya, sekiranya boleh maka lebih kurang 20 hingga 25% akan menjadikan syer kepada *general public* dan mungkin 5% kepada kakitangan atau dia memang ada bentuknya, tetapi pada setiap masa kita akan memastikan bahawa Kerajaan Negeri melalui SSI melebihi daripada 50% itu satunya dan di samping itu *golden share* supaya kita dapat mengawal dengan ketat, dengan tepat apa yang terjadi sebab PBA memang merupakan satu-satunya aset yang tunggal Negeri Pulau Pinang, untuk rakyat di Pulau Pinang dan oleh itu kita amat sedar akan tanggungjawabnya dan kita tidak dengan sewenang-wenang membiarkan menjadi seekor kuda liar. Dengan ini, Dato' Speaker, saya ingin mengucapkan terima kasih sekali lagi.

Tuan Speaker:

Masalah yang kita hadapi ialah Rang Undang-undang dibacakan bagi kali yang kedua. Ahli-ahli yang bersetuju, katakan 'Ya.', yang tidak bersetuju katakan "Tidak."

Ahli-ahli Dewan:

"Ya."

Tuan Speaker:

"Ya," sebulat suara.

Setiausaha:

Rang Undang-undang bernama Suatu Enakmen yang mengadakan peruntukan bagi perletakhakkan harta, hak-hak dan liabiliti-liabiliti Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang berhubungan dengan perkhidmatan pembekalan air pada suatu syarikat, untuk membuat pengaturan kewangan bagi syarikat itu, untuk mengadakan peruntukan bagi perkara-perkara yang berhubungan dengan kakitangan bagi perkara-perkara lain yang berkaitan dengannya.

Tuan Speaker:

Rang Undang-undang telah dibaca kali yang kedua. Rang Undang-undang sekarang berada dalam Jawatankuasa.

Setiausaha:

"Fasal 1."

Tuan Speaker:

"Fasal 1" adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Dewan:

"Ya."

Setiausaha:

“Fasal 2.”

Tuan Speaker:

“Fasal 2” adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Setiausaha:

“Fasal 3.”

Tuan Speaker:

“Fasal 3” adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Setiausaha:

“Fasal 4.”

Tuan Speaker:

“Fasal 4” adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Setiausaha:

“Fasal 5.”

Tuan Speaker:

“Fasal 5” adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Setiausaha:

“Fasal 6.”

Tuan Speaker:

“Fasal 6” adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Setiausaha:

“Fasal 7.”

Tuan Speaker:

“Fasal 7” adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Setiausaha:

“Fasal 8.”

Tuan Speaker:

“Fasal 8” adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Setiausaha:

“Fasal 9.”

Tuan Speaker:

“Fasal 9” adalah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Setiausaha:

“Fasal 10.”

Tuan Speaker:

“Fasal 10” adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Setiausaha:

Rang Undang-undang bernama Suatu Enakmen untuk mengadakan peruntukan bagi peletakhakkan harta, hak-hak dan liabiliti-liabiliti Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang berhubung dengan perkhidmatan pembekalan air pada suatu syarikat, untuk membuat pengaturan kewangan bagi syarikat itu, untuk mengadakan peruntukan bagi perkara-perkara yang berhubungan dengan kakitangan dan bagi perkara-perkara lain yang berkaitan dengannya.

Tuan Speaker:

Tajuk penuh dan fasal yang mengundangkan adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-Ahli Dewan:

“Ya.”

Tuan Speaker:

Dewan bersidang semula.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon melaporkan bahawa Rang Undang-undang Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang (Syarikat Pengganti), 1998 telah dipertimbangkan sefasal demi sefasal di dalam Jawatankuasa dan dipersetujui tanpa pindaan. Saya mohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang sekarang dibacakan bagi kali yang ketiga serta diluluskan.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Masalah yang kita hadapi sekarang ialah Rang Undang-undang dibacakan bagi kali yang ketiga serta diluluskan. Ahli-ahli yang bersetuju katakan “Ya,” yang tidak bersetuju katakan “Tidak.”

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Tuan Speaker:

“Ya,” sebulat suara.

Setiausaha:

Enakmen Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang (Syarikat Pengganti), 1998. Maka dengan ini adalah diperbuat undang-undang oleh Kuasa Perundangan Negeri Pulau Pinang.

Tuan Speaker:

Rang Undang-undang telah dibacakan bagi kali yang ketiga serta diluluskan. Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ditangguhkan sehingga jam 5.30 petang.

Dewan ditangguhkan pada jam 5.00 petang.

Dewan bersidang semula pada jam 5.35 petang.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat Dewan disambung semula.

Setiausaha:

Usul-usul. Usul dari Y.B. Dato' Haji Mohd Shariff bin Haji Omar.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Dewan bagi Penggal Keempat, Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Yang Kesembilan.

- (1) Y.B. Dato' Haji Yahaya bin Abdul Hamid (Pengerusi)
- (2) Y.B. Dato' Abdul Rashid bin Abdullah
- (3) Y.B. Dato' Liang Ah Sow @ Liang Thau Sang
- (4) Y.B. Dato' Abdul Latiff bin Mirasa
- (5) Y.B. Encik Lee Hack Teik
- (6) Y.B. Encil Lim Gim Soon
- (7) Y.B. Encik Loo Ah Dee @ Lee Ah Lee
- (8) Y.B. Puan Chong Eng

Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk menimbang sebarang hal yang dirujuk kepada yang melibatkan kemudahan dan keselesaan Ahli-ahli Dewan termasuk pembaikan Bangunan Dewan Undang Negeri. Pengerusi dan tiga ahli lain akan membantuk satu korum

Jawatankuasa ini tidak akan mempunyai kuasa untuk menjemput orang-orang menghadapinya atau mendapatkan dokumen-dokumen dan risalah-risalah melainkan Dewan ini memutuskan sebaliknya. Jawatankuasa ini hendaklah melaporkan kepada Dewan Undangan Negeri dari masa ke semasa.

Tuan Speaker:

Menyokong.

Ahli Kawasan Bertam (Encik Hilmi bin Haji Abdul Rashid):

Saya mohon menyokong.

Tuan Speaker :

Tidak ada perbahasan. Masalah yang kita hadapi sekarang ialah usul bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa Ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat bagi Penggal Keempat, Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Yang Kesembilan.

- (1) Y.B. Dato' Haji Yahaya bin Abdul Hamid (Pengerusi)
- (2) Y.B. Dato' Abdul Rashid bin Abdullah
- (3) Y.B. Dato' Liang Ah Sow @ Liang Thau Sang
- (4) Y.B. Dato' Abdul Latiff bin Mirasa
- (5) Y.B. Encik Lee Hack Teik
- (6) Y.B. Encil Lim Gim Soon
- (7) Y.B. Encik Loo Ah Dee @ Lee Ah Lee
- (8) Y.B. Puan Chong Eng

Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk menimbang sebarang hal yang dirujuk kepada yang melibatkan kemudahan dan keselesaan Ahli-ahli Dewan termasuk pembaikan Bangunan Dewan Undang Negeri. Pengerusi dan tiga ahli lain akan membantuk satu korum

Jawatankuasa ini tidak akan mempunyai kuasa untuk menjemput orang-orang menghadapinya atau mendapatkan dokumen-dokumen dan risalah-risalah melainkan Dewan ini memutuskan sebaliknya. Jawatankuasa ini hendaklah melaporkan kepada Dewan Undangan Negeri dari masa ke semasa. Dipersetujui. Ahli-ahli yang bersetuju katakan "Ya." Yang tidak bersetuju katakan "Tidak".

Ahli-ahli Dewan:

"Ya".

Tuan Speaker:

"Ya" sebulat suara. Usul dipersetujui.

Setiausaha:

Usul daripada Y.B. Dato' Haji Shariff b. Haji Omar.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat bagi Penggal Keempat, Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Yang Kesembilan.

- (1) Y.B. Dato' Haji Yahaya bin Abdul Hamid (Pengerusi)
- (2) Y.B. Dr. Rajapathy a/l Kuppusamy
- (3) Y.B. Dato' Haji Ahmad bin Saad
- (4) Y.B. Dr. Teng Hock Nan
- (5) Y.B. Dr. Loh Hock Hun
- (6) Y.B. Puan Jahara bt. Hamid
- (7) Y.B. Encik Lim Boo Chang
- (8) Y.B. Puan Chong Eng

Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk menimbang sebarang hal yang dirujuk kepada yang ada kaitan dengan Peraturan-peraturan Mesyuarat Dewan Undangan Negeri. Pengerusi dan tiga ahli lain akan membentuk satu korum.

Jawatankuasa ini tidak akan mempunyai kuasa untuk menjemput orang-orang menghadapinya atau mendapatkan dokumen-dokumen dan risalah-risalah melainkan Dewan ini memutuskan sebaliknya. Jawatankuasa ini hendaklah melaporkan kepada Dewan Undangan Negeri dari masa ke semasa.

Tuan Speaker :

Masalah yang kita hadapi sekarang ialah usul bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat bagi Penggal Keempat, Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Yang Kesembilan.

- (1) Y.B. Dato. Haji Yahaya bin Abdul Hamid (Pengerusi)
- (2) Y.B. Dr. Rajapathy a/l Kuppusamy
- (3) Y.B. Dato' Haji Ahmad bin Saad
- (4) Y.B. Dr. Teng Hock Nan
- (5) Y.B. Dr. Loh Hock Hun
- (6) Y.B. Puan Jahara bt. Hamid
- (7) Y.B. Encik Lim Boo Chang
- (8) Y.B. Puan Chong Eng

Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk menimbang sebarang hal yang dirujuk kepadanya yang ada kaitan dengan Peraturan-peraturan Mesyuarat Dewan Undangan Negeri. Pengerusi dan tiga ahli lain akan membentuk satu korum.

Jawatankuasa ini tidak akan mempunyai kuasa untuk menjemput orang-orang menghadapinya atau mendapatkan dokumen-dokumen dan risalah-risalah melainkan Dewan ini memutuskan sebaliknya. Jawatankuasa ini hendaklah melaporkan kepada Dewan Undangan Negeri dari masa ke semasa. Dipersetujui. Ahli-ahli yang bersetuju katakan “Ya.” Yang tidak bersetuju katakan “Tidak”.

Ahli-ahli Dewan:

“Ya.”

Tuan Speaker:

“Ya” sebulat suara. Usul dipersetujui.

Setiausaha:

Pengerusi. Usul daripada Y.B. Dato’ Haji Mohd Shariff b. Haji Omar.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato’ Speaker, saya mohon mencadangkan bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Hak dan Kebebasan bagi Penggal Keempat, Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Yang Kesembilan.

- (1) Y.B. Dato’ Haji Yahaya bin Abdul Hamid (Pengerusi)
- (2) Y.B. Dr. Toh Kin Woon
- (3) Y.B. Tuan Syed Amerruddin bin Dato’ Syed Ahmad
- (4) Y.B. Puan Tan Cheng Liang
- (5) Y.B. Encik Hilmi bin Haji Abdul Rashid
- (6) Y.B. Encik Lau Chiek Tuan
- (7) Y.B. Encik Lai Chew Hock
- (8) Y.B. Puan Chong Eng

Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk menimbang sebarang hal yang dirujuk kepada yang ada kaitan dengan hak dan kebebasan Ahli-ahli Dewan Undangan Negeri. Pengerusi dan tiga ahli lain akan membentuk satu korum.

Jawatankuasa ini diberi kuasa untuk menjemput orang-orang menghadapinya atau mendapatkan dokumen-dokumen dan risalah-risalah. Jawatankuasa ini hendaklah melaporkan kepada Dewan Undangan Negeri dari masa ke semasa.

Tuan Speaker:

Tidak ada perbahasan. Masalah yang kita hadapi sekarang ialah usul bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa ahli-ahli yang berikutan dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Hak dan Kebebasan bagi Penggal Keempat, Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Yang Kesembilan.

- (1) Y.B. Dato' Haji Yahaya bin Abdul Hamid (Pengerusi)
- (2) Y.B. Dr. Toh Kin Woon
- (3) Y.B. Tuan Syed Amerruddin bin Dato' Syed Ahmad
- (4) Y.B. Puan Tan Cheng Liang
- (5) Y.B. Encik Hilmi bin Haji Abdul Rashid
- (6) Y.B. Encik Lau Chiek Tuan
- (7) Y.B. Encik Lai Chew Hock
- (8) Y.B. Puan Chong Eng

Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk menimbang sebarang hal yang dirujuk kepada yang ada kaitan dengan hak dan kebebasan Ahli-ahli Dewan Undangan Negeri. Pengerusi dan tiga ahli lain akan membentuk satu korum.

Jawatankuasa ini diberi kuasa untuk menjemput orang-orang menghadapinya atau mendapatkan dokumen-dokumen dan risalah-risalah. Jawatankuasa ini hendaklah melaporkan kepada Dewan Undangan Negeri dari masa ke semasa. Dipersetujui. Ahli-ahli yang bersetuju katakan "Ya". Yang tidak bersetuju katakan "Tidak".

Ahli-ahli Dewan:

"Ya".

Tuan Speaker :

"Ya" sebulat suara. Usul dipersetujui.

Setiausaha:

Usul daripada Y.B. Dato' Haji Mohd Shariff b. Haji Omar.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa Ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Kira-kira Kerajaan bagi Penggal Keempat, Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Yang Kesembilan.

- (1) Y.B. Encik Lim Chien Aun (Pengerusi)
- (2) Y.B. Encik Teng Chang Yeow
- (3) Y.B. Dato' Abdul Latiff bin Mirasa
- (4) Y.B. Encik Lye Siew Weng
- (5) Y.B. Encik Jasmin bin Mohamed
- (6) Y.B. Puan Chong Eng

Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk memeriksa sebarang kira-kira yang telah dibentangkan di dalam Mesyuarat Dewan Undangan Negeri. Pengerusi dan dua ahli lain akan membentuk satu korum.

Jawatankuasa diberi kuasa untuk menjemput orang-orang menghadapinya atau mendapatkan dokumen-dokumen atau risalah-risalah. Jawatankuasa hendaklah melaporkan kepada Dewan Undangan Negeri dari masa ke semasa.

Tuan Speaker:

Masalah yang kita hadapi sekarang ialah usul bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa Ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Kira-kira Kerajaan bagi Penggal Keempat, Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Yang Kesembilan.

- (1) Y.B. Encik Lim Chien Aun (Pengerusi)
- (2) Y.B. Encik Teng Chang Yeow
- (3) Y.B. Dato' Abdul Latiff bin Mirasa
- (4) Y.B. Encik Lye Siew Weng
- (5) Y.B. Encik Jasmin bin Mohamed
- (6) Y.B. Puan Chong Eng

Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk memeriksa sebarang kira-kira yang telah dibentangkan di dalam Mesyuarat Dewan Undangan Negeri. Pengerusi dan dua ahli lain akan membentuk satu korum.

Jawatankuasa diberi kuasa untuk menjemput orang-orang menghadapinya atau mendapatkan dokumen-dokumen atau risalah-risalah. Jawatankuasa hendaklah melaporkan kepada Dewan Undangan Negeri dari masa ke semasa. Dipersetujui. Ahli-ahli yang bersetuju katakan "Ya". Yang tidak bersetuju katakan "Tidak".

Ahli-ahli Dewan:

"Ya".

Tuan Speaker :

"Ya" sebulat suara. Usul dipersetujui.

Setiausaha:

Usul daripada Yang Berhormat Puan Chong Eng.

Ahli Kawasan Batu Lintang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, saya memohon mencadangkan usul di bawah nama saya berbunyi seperti berikut :

Bahawa Dewan yang mulia ini memandang berat krisis ekonomi serta kesan-kesan seriusnya ke atas pelbagai sektor ekonomi dalam Negeri Pulau Pinang serta mengambil satu ketetapan bahawa pemansuhan Akta Kawalan Sewa pada 31 Disember 1999 akan memburukkan lagi masalah-masalah sosio-ekonomi yang dihadapi oleh para penyewa, penyewa, penghuni dan peniaga yang menduduki premis-premis itu. Oleh yang demikian, Dewan Yang Mulia ini membuat ketetapan:

Bahawa Kerajaan Negeri Pulau Pinang mengambil ketetapan bahawa tarikh penguatkuasaan pemansuhan Akta Kawalan Sewa dilanjutkan untuk lima tahun iaitu 13 Disember 2005 dan membuat representasi kuat kepada Kerajaan Persekutuan untuk melanjutkan tarikh pemansuhan Akta ini kepada 31 Disember 2005.

Dato' Speaker, pertama kali saya ingin menegaskan bahawa situasi ekonomi pada masa kini jejas, jelas menunjukkan yang kita perlu melanjutkan tempoh transisi atau *transitional period* yang dinyatakan dalam pemansuhan Akta Kawalan Sewa. Polisi perumahan di dalam negeri sekarang berada dalam keadaan yang kurang teratur. Menurut jawapan yang diberi oleh YAB, bukan YB. Permatang Berangan kepada soalan bertulis saya pada waktu sekarang terdapat seramai 67,1927 penduduk atau rakyat yang masih menunggu untuk mendapat satu unit perumahan kos rendah di dalam negeri. Ini merupakan satu jumlah yang besar tetapi apa yang hairankan lagi ialah pada masa yang sama ada sesetengah kawasan yang mempunyai bilangan unit-unit kos rendah yang berlebihan dan dalam satu jawapan bertulis kepada saya, saya diberitahu bahawa pada masa sekarang bukan ini. Ini ialah soalan empat, soalan YB. Puan Jahara bukan soalan saya yang katakan berapa banyak unit-unit perumahan.

Satu, kos rendah. Dua, kos sederhana dan kos sederhana, sederhana dan kos tinggi dan unit-unit kedai yang sudah siap dibina dan akan siap dalam masa dua belas bulan ini yang belum dapat dijual di pasaran harta Pulau Pinang dan di dapati perumahan kos rendah sebanyak 2,449 unit yang tidak dapat dijual di SPU, SPT dan SPS dan juga kos sederhana rendah 201 unit. Kos sederhana ada 4,499 unit. Kos tinggi ada 3,056 unit. Unit kedai pula terdapat 1,805 buah. Ini semuanya adalah di SPU, SPT dan SPS. Tetapi pada masa yang sama kita terdapat bulan Mac di katakan *so out like a hot cake*. Ini ialah rumah yang berharga diantara 59, 59 ribu dan 96, sembilan 69 ribu dijual *like a hot cake*. Projek perumahan di Paya Terubong. Maka menunjukkan bahawa rancangan perumahan ini tidak dibina mengikut keperluan kawasan. Ini mungkin telah menunjukkan satu kelemahan dalam polisi perumahan Kerajaan yang membenarkan dahulu, membenarkan pemaju untuk membina unit-unit kos rendah dia di kawasan luar bandar seperti di Seberang Perai, di SPU, SPT dan SPS. Di mana tidak banyak keperluan.

Kerajaan Negeri perlu melaksanakan satu polisi untuk menghadapi masalah perumahan kerana nyata ia masih tidak dapat mengatasi permintaan perumahan kos rendah di dalam negeri. Dan keduanya ia membina unit-unit perumahan kos rendah di kawasan yang salah. Tambahan pula pada tahun lalu Kerajaan Negeri ada menandatangani memorandum persefahaman disaksikan oleh Ahli Yang Berhormat Permatang Berangan dengan beberapa pemaju untuk melaksanakan beberapa projek perumahan.

Timbalan Ketua Menteri:

Saya ingat. Penjelasan. Penjelasan.

Ahli Kawasan Batu Lintang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, saya sedang mencadangkan satu.....(gangguan).

Timbalan Ketua Menteri:

Bukan. Ini tidak betul.

Ahli Kawasan Batu Lintang (Puan Chong Eng):

Usul dan tidak ada peruntukan untuk penjelasan sekiranya YB. Permatang Berangan ingin mengambil bahagian sila sokongkan cadangan ini..... (ketawa), usul ini boleh mengambil, boleh ambil bahagian dalam perbahasan.

Timbalan Ketua Menteri:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Batu Lintang (Puan Chong Eng):

Tidak ada peruntukan untuk penjelasan Y.B. sudah lama dalam Dewan ini, ini patut tahu(gangguan).

Timbalan Ketua Menteri:

Penjelasan. Boleh, boleh.

Ahli Kawasan Batu Lintang (Puan Chong Eng) :

Tidak diberi. Tidak ada peruntukan.....(gangguan).

Timbalan Ketua Menteri:

Dia tidak mahu bagi.

Tuan Speaker:

Tidak bagi jalan.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Kalau mahu bahas, boleh sokongkan usul ini.

Timbalan Ketua Menteri:

Siapa mahu sokong..... (ketawa).

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Dato' speaker, saya berpendapat bahawa kita di sini untuk memberi pandangan yang konstruktif untuk Kerajaan Negeri. Saya berpendapat bahawa pihak Barisan Nasional tidak patut, tidak mahu sokong satu usul yang baik semata-mata kerana dia dibawa oleh pembangkang. Saya berpendapat kalau kita membawa usul ini, kalau ada apa-apa yang tidak betul, boleh tunjuk ajar. Kita boleh sama-sama mengadakan satu perbahasan yang baik supaya kita dapat menampak ataupun mendapat semua pandangan tapi sayangnya dan saya kesal dengan sikap Barisan Nasional ini. Saya harap(gangguan).

Tuan Speaker :

Teruskan kepada usul, mana tahu nanti ada orang sokong.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Belum tahu lagi. Mungkin kalau Y.B. Ketua Menteri beri arahan tentu ada orang boleh sokong.....(ketawa). Dato' Speaker, tadi dikatakan walaupun memorandum *understanding* telah ditandatangani tetapi sebahagian besar daripadanya tidak dimulakan oleh sebab kegawatan ekonomi. Pada ketika itu seramai 21 pemaju telah berjanji untuk membina sejumlah 22,000 unit perumahan kos rendah dan kos sederhana rendah yang merupakan antara, antara 40% dan 60% daripada unit-unit di dalam 52 projek pembangunan bercampur. Dilaporkan dalam surat khabar yang bertarikh di dalam Januari ini bahawa pembinaan perumahan kos sederhana rendah, dan kos rendah di dalam 20 projek perumahan belum bermula lagi dan jawapan yang sama juga diberi kepada soalan bertulis.

Dato' Speaker, memandangkan kesemua perkara ini pihak DAP memahami Kerajaan Negeri pasti akan menghadapi kesulitan dalam memenuhi permintaan perumahan dikalangan penduduk Negeri ini. Oleh yang demikian, kami ingin menggesa untuk perlanjutan tempoh pemansuhan supaya memberi lebih masa kepada Kerajaan Negeri untuk menghadapi tekanan terhadap perumahan. Sebenarnya Dato' Speaker, Kerajaan Negeri patut membuat persediaan lebih awal lagi tetapi sampai hari ini nampaknya belum siap bersedia. Pemansuhan Akta itu bukan sahaja akan menjejaskan tempat tinggal penghuni-penghuni berkenaan tetapi juga sumber-sumber pendapatan ramai, pendapatan ramai peniaga kerana banyak premis kawalan sewa merupakan kedai atau *shop house* dimana urusan perniagaan dikendalikan untuk bertahun-tahun lamanya. Sehingga hari ini kita belum lagi melihat apa-apa penyediaan atau perancangan yang dibuat untuk menyelesaikan masalah berhubung urusan perniagaan yang kini giat dijalankan dikawasan-kawasan kawalan harga. Oleh itu, pihak DAP berasa ada perlu dan wajar untuk meluluskan satu usul yang meminta pelanjutan terhadap tempoh pelaksanaan pemansuhan akta, Akta Kawalan. Kami memang faham bahawa Akta ini patut dimansuhkan tetapi Kerajaan Negeri mesti bersedia sudah siap sedia untuk menghadapinya. Memandangkan negeri ini nampaknya sekiranya saya tidak, apa yang saya cakap tidak benar, maka mungkin Yang Berhormat boleh terus berbahas nanti.

Dato' Speaker, Ahli Yang Berhormat Padang Kota, dulu dalam satu kenyataan akhbar bahawa, beliau pun berpendapat bahawa perlunya melanjutkan masa peralihan ini kerana beliau juga turut bimbang bahawa Kerajaan Negeri tidak dapat menyeliakan, menyediakan rumah-rumah dan kedai-kedai yang secukup pada masa ini dan dengan izin, *the state* ini ialah kenyataan akhbar.

"The state this housing program for tenant of rent control premises may be effected with the delay in construction low and low medium cost housing unit. With the refill of the rent control act due to come in to full effort on January 1,200 is consent that housing unit may not be label on time some as some 20 projects have yet to take off. Political Secretary to the Chief Minister Ting Chan Yau say he anticipated delay in the supply of such houses due to the slow down in the construction sector. The edge Housing and Local Government Ministry to consider as standing the transactional period beyond January 1,200 and make adjustment for the State Housing Program".

Tetapi Dato' Speaker, nampaknya YB. Kawasan Padang Kota dalam Dewan ini sudah ubah sikit pendiriannya. Mereka sekarang, beliau sekarang katakan ini bukan satu cara untuk mengatasi masalah ini, yang baik ialah mengadakan satu polisi panjang dalam negeri ini.

Dato' Speaker, saya pun bukan katakan ini hendak melanjutkannya, adalah satu cara sekiranya Kerajaan Negeri tidak mempunyai satu polisi, maka dilanjut sampai tahun 3,000 pun tidak boleh mengatasi masalah ini. Tetapi yang saya perhatikan ialah kerajaan memerlukan masa untuk membuat persiapan dan sekiranya kerajaan boleh, Kerajaan Negeri boleh menunjukkan kepada saya apakah polisi jangka masa panjang yang dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat Padang Kota? Sekarang sudah adakah? atau belum di *formulate* lagi, di peringkat apa? Itu memang mesti memakan masa dan sekiranya dia boleh disiapkan lebih baik kita mengadakan satu polisi jangka panjang, kita juga meminta supaya tarikh dilanjutkan ini akan merupakan lebih perlindungan kepada penduduk-penduduk di negeri ini. Saya tidak nampak mengapa dia tidak boleh disokong.

Dato' Speaker, isu yang kedua ialah Kerajaan Negeri mesti memutuskan terlebih dahulu apakah sebenarnya yang dirancang untuk Pusat Bandar Georgetown samada hendak menjadikannya sebuah bandaraya warisan atau sebuah bandaraya tertahap dunia iaitu dengan izin *a world class city*. Saya belum atau pun saya tidak nampak bahawa ini sudah, Kerajaan Negeri sudah buat keputusan. Apakah rancangan untuk Pusat Bandaraya, Pusat Bandar Georgetown.

Mengikut satu laporan di dalam surat khabar STAR dalam bulan April, seorang Pakar Perancang Bandar telah mengatakan bahawa sifat sebuah bandaraya terhadap, bertahap dunia bermakna lebih daripada cuma memelihara warisannya. Pakar itu berkata sebuah bandaraya bertahap dunia perlu mempunyai sebuah sistem pengangkutan awam yang berkesan dan perancangan bandar yang teratur dimana bangunan yang digunakan untuk tujuan tempat tinggal dan untuk tujuan komersial dibiarkan sama-sama wujud bagi memastikan kawasan itu masih bernyawa atau yang dikatakan oleh YB. Padang Kota *vibrant*. Pakar itu turut berkata ciri-ciri bandaraya tertahap dunia termasuk dalam sekitar termasuk alam sekitar yang berkualiti serta kawasan-kawasan yang diperindahkan dengan pokok dan lain-lain kehijauan. Pakar itu berkata malangnya bandaraya Georgetown masih kekurangan dalam dua aspek ini. Manakala dalam satu

laporan lagi, juga di dalam surat khabar STAR dalam April seorang lagi pakar dalam bidang pemeliharaan warisan mengatakan bahawa Georgetown mesti dipelihara demi kebaikan komuniti tempatan dan bukan semata-mata untuk para pelancong. Beliau menjelaskan apa yang menarik hati pelancong bukanlah kedai-kedai bersifat moden tetapi budaya serta penduduk tempatan itu sendiri yang memberi, memberi erti kepada ciri-ciri warisan. Beliau berkata para pelancong tertarik dengan identiti Asia yang wujud dalam bangunan dan komuniti tempatan dan tidak pula berminat melihat bangunan-bangunan seperti yang terdapat di barat. Pakar itu turut berkata bahawa Georgetown mempunyai budaya campuran yang termasuk Kolonial Arkitek, Pusat Orang India, China Town dan pengaruh Melayu dan mengatakan bahawa Akta Kawalan Sewa yang selama ini mengekalkan warisan ini di dalam Bandar Georgetown. Oleh itu sebelum sebarang keputusan dibuat mengenai corak bandaraya yang dikehendaki oleh Kerajaan Negeri dan juga semua rakyat Pulau Pinang, Kerajaan Negeri patut tersedia ada rancangan-rancangan untuk merealisasikan keputusan yang diambil itu. Adakah Kerajaan Negeri mempunyai perancangan sedemikian? Ataupun dalam, dalam proses merancang lagi.

Dato' Speaker, kita semua mengakui bahawa ramai penduduk yang akan terjejas di Pusat Bandaraya dan di sini kita tidak hanya bercakap tentang unit-unit perumahan kos rendah atau kedai-kedai perniagaan tetapi juga mengenai kesan dari segi sosial dan demografik atau dengan izin, *social demographic impact*. Apakah kesannya terhadap Bandar Georgetown memandangkan perpindahan rakyat secara besar-besaran dijangka berlaku ataupun kerajaan akan katakan ini tidak akan berlaku. Sekiranya dia tidak akan berlaku tetapi di manakah rumah-rumah kos rendah yang perlu di dalam kawasan ini.

Dato' Speaker, adalah baiknya jika Kerajaan Negeri mempertimbangkan pandangan beberapa pakar berhubung isu ini. Misalnya Persatuan Pengguna Pulau Pinang dan seorang Penyelidik German yang membuat kajian di Pulau Pinang menyuarakan satu kajian penilaian kesan sosial iaitu dengan izin, *social impact assessment* untuk mengetahui kesan pemansuhan Akta terhadap penyaraan hidup perumahan dan kesihatan penduduk itu patut dijalankan. Pakar itu terus mencadangkan satu undang-undang untuk melindungi kawasan dalaman bandar daripada dihapuskan oleh permintaan pasaran atau *market forces* selepas pemansuhan Akta. Sekiranya kita tidak bersedia atau belum sedia untuk menghadapi pemansuhan ini mungkin akan berlaku.

Oleh itu sebelum Akta dimansuhkan Kerajaan Negeri patut mempunyai satu perancangan mengenai apa yang dikehendaki untuk Bandar Georgetown seperti yang dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat Padang Kota supaya bandar ini akan terus mengekal *vibrancynya* dan identiti sifat dan juga *the soul of the Bandar Georgetown*".

Dato' Speaker, walaupun saya tidak pastilah kalau nanti YAB. Ketua Menteri mahu menyokong usul ini, tetapi walau bagaimanapun ada Ahli-ahli sudah pun turut bahas dalam ucapan TYT dan Datok Keramat, Ahli Yang Berhormat Datok Keramat dalam perbahasannya mengatakan bahawa isu premis kawalan sewa adalah urusan Kerajaan Pusat. Memang diketahui umum bahawa pindaan Akta terletak di bawah Kuasa Kerajaan Pusat tetapi itu tidak bermakna Kerajaan Negeri tidak pedulikan langsung untuk meringankan masalah yang kian, kian timbul. Perkara ini patut menerima perhatian serius Kerajaan Negeri kalau Ahli Yang Berhormat Datok Keramat tidak tahu perbezaan antara pindaan Akta dan langkah-langkah perancangan serta rayuan yang boleh dibuat oleh Kerajaan Negeri supaya proses pemansuhan berjalan lancar, lebih baik beliau tidak duduk dalam Dewan ini (ketawa)... jangan cuba main-main politik dengan penderitaan penduduk negeri ini. Dato' Speaker, saya memohon mencadang sedikit.

Tuan Speaker :

Ada penyokong. Mengikut peraturan 36 Peraturan-peraturan Mesyuarat setiap usul mestilah disokong memandangkan tidak ada Ahli yang menyokong usul Yang Berhormat Ahli Batu Lancang, maka usul ini tidak akan dibahas dan adalah disifatkan sebagai tewas.

Ketua Menteri :

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan supaya Dewan ini ditangguhkan sekarang.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon menyokong. (ketawa).

Setiausaha:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Yang Amat Berhormat Ketua Menteri telah mencadangkan Dewan ini ditangguhkan dan usul telah mendapat sokongan. Sebelum itu terdapat satu notis ucapan penangguhan daripada Ahli Yang Berhormat Batu Lancang. Dijemput Ahli Yang Berhormat.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, sebelum.....(gangguan).

Ketua Menteri:

Ucapan penangguhan.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, sebelum Dewan ini bersidang saya menerima satu, sepucuk surat yang salinannya kepada saya, yang mengatakan Kerajaan Negeri ini buat tidak tidak serupa bikin, bikin tidak serupa cakapnya, iaitu surat itu ialah daripada Muzik *Lover Penang* yang mengatakan bahawa Kerajaan, Kerajaan menyeru orang ramai walaupun rakyat menggunakan, membeli bahan-bahan tempatan tetapi, Orkestra Simponi dan Korus Negeri Pulau Pinang terus membaharui perjanjian untuk mengupah Residen Konduktur yang berwarga asing.

Dato' Speaker, peristiwa-peristiwa Orkestra Simponi dan Korus Negeri Pulau Pinang memang telah dibangkit dalam Dewan ini pada sidang yang lalu yang dikatakan Residen Konduktur warga asing ini telah memukul, memukul ahli-ahlinya tetapi saya pandang muka Ahli Kawasan Batu Uban yang dia katakan itu tidak benar *all are restless*....(gangguan).

Timbalan Ketua Menteri:

Tidak *report* Polis

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Tetapi Dato' Speaker, saya pasti Ahli Yang Berhormat Batu Uban selaku Pengerusi untuk Jawatan Induk PESSOC ini memang menerima surat-surat aduan. Adakah Ahli Yang Berhormat telah menjadikan siasatan?

Dato' Speaker, jawapannya ialah tidak. Yang dikatakan sudah menjalankan siasatan di dalam surat khabar adalah tidak benar kerana budak-budak ini tidak dipanggil didalam satu jawatankuasa penyiasatan yang tidak pernah mengadakan satu penyiasatan yang formal atau pun mengadakan satu mesyuarat yang adanya ialah Y.B. Batu Uban mencadangkan secara *private* bolehkah kita menyelesaikan masalah ini dengan membawa budak-budak ini berdepan dengan Residen Konduktor ini didepan semua Ahli-ahli Jawatankuasa Teknikal.

Dato' Speaker, kita mempunyai anak dan kita tahu bolehkah seorang budak dan selaku pelajar kepada *Resident Conductor* ini boleh berdepan dengan pengajar dia dan pengadu, yang termuda sekali, *the youngest* ialah 10 tahun sahaja dan beliau bercerita bahawa *conductor* ini menggunakan *baton* yang kita selalu dengar ini tidak, tidak apalah gunakan sebelah ini yang ketukkan kepada dia kerana dia *miscount*, siapa yang mahu (ketawa)..... kerana *miscount*.

Dato' Speaker, sekiranya kita menjalankan tindakan disiplin kerana budak ini nakal adalah mungkin boleh diterima tetapi yang dikatakan *miscount* ialah merupakan hanya satu kesilapan dalam praktis maka saya berpendapat ini adalah Ahli EXCO yang bertanggungjawab begitu tidak sensitif kepada pengaduan-pengaduan ataupun aduan budak-budak ini dan juga ibubapa mereka.

Dato' Speaker, aduan bukan sahaja setakat sini sahaja, yang dikatakan aduan-aduan termasuk ada ahli yang ditampar dengan sebelah dan dua belah tangan *to be slap with one hand and both the hands*, ada ahli yang cuba dipukul dengan topi keledar. Ada gadis belasan tahun yang dicubit dibahagian pahanya. Pada saya ini merupakan aduan yang begitu serius yang patut mengambil siasatan tapi tidak dibuat dan ada gadis belasan tahun yang ditarik bajunya sehingga koyak. Saya berpendapat ini kepada seorang pemimpin wanita ini merupakan, sepatutnya merupakan aduan yang serius tetapi yang dikatakan sudah buat siasatan hanya tidak ada siasatan yang dia kata ialah siasatan menanya, tetapi pengadu-pengadu tidak dipanggil.

Yang kedua, Dato' Speaker, ramai orang yang tahu muzik, yang pandai, mereka yang pakar muzik, mereka mencurigai atau mereka sangsi dengan kelayakan *Resident Conductor* ini. Dan sebelum itu saya hendak, katakan bahawa Ahli Yang Berhormat Batu Lancang, di dalam surat khabar ada mengatakan (ketawa).... Batu Uban, *sorry*, ada mengatakan

dalam kenyataan surat khabar memang itu merupakan *jealousy* tetapi saya hendak menunjukkan bahawa ada pengadu, pengadu itu yang datang daripada Ahli Parti Gerakan sendiri. Dengan izin, Dato' Speaker, dan ini mereka cuba, menjelaskan mengapa mereka tidak mahu hadir yang satu perjumpaan untuk mengatasi masalah. Dengan izin, *when the PESSOC committee invited us for a public dialogue with them, I knew my daughter would not be able to stand-up against him, here refer to a Resident Conductor and have decided instead to wait for a chance for a dialogue with higher authority who were be more fair in the assessment of the situation, as a staunch member Gerakan, I feel that some member of our elector State Government should be more sensitive to the felling of the Penang people who put them there and di bawahnya surely it were cost a step less then sixty thousand per annum of tax payer and sponsored money to employed a clown if and entire committee of Panasonic entertainment.....(gangguan)..*

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Dato' Haji Ahmad bin Saad):

Siapa nama, siapa yang tulis.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Tidak perlulah katakan nama. Sekiranya mahu saya boleh tunjukkan.

Tuan Speaker :

Yang Berhormat ringkaskan, ada seminit lagi.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng) :

Tidak dapat habis dan dikatakan dalam buku ini, dikatakan kelayakan beliau ini *Resident Conductor*. Dalam semua buku program yang di nyatakan di dalam sini. "*Mark Ostyn hold the degree from Leeds University Diploma from the Royal College and Trinity College London and study conducting at York University*". Saya telah buat sedikit *home work* ini ialah *E-mail from the Leeds University* dengan izin. "*Dear Chong Eng, I have check the university record for a person of the name of Mark indices Orly or Mark Ostyn and can find no trace of person of this name ever heading University of Leeds.*"

Ketua Menteri:

Siapa jawab, surat ditulis daripada siapa.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng) :

Jack Turnel examination section University of Leeds. Okay Satu fax dari University of York Department, Departmental Secretary Department of Music yang dikatakan Dear Madam Chong Eng, I have discuss Mr. Orly with Dr. Peter Simon who was his supervisor for the short time his study here in York. He left here with no qualification as she withdrew from the MA in Music performance course after only one terms". Dia bukan study conducting dia pun tidak habis(gangguan).

Tuan Speaker::

Yang Berhormat masa dah cukup 7½ minit untuk penangguhan. Jadi saya hendak jemput.....(gangguan).

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, saya.....(gangguan).

Tuan Speaker :

Jawapan balas.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Saya minta sedikit masa untuk menyoal mengapa, mengapa.....(gangguan).

Tuan Speaker:

Okay, *last sentence*, ayat yang terakhir.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Mengapa seorang Ahli EXCO yang boleh mengupah seorang *Resident Conductor* dari luar negeri semasa kita memang mempunyai satu orkestra yang, yang menerima *acknowledgment* dari semua pihak tetapi tidak di *acknowledge* oleh negeri sendiri. Konduktor ialah anak Pulau Pinang dan semua ahli-ahlinya ialah anak Pulau Pinang dan mereka secara *volunteer* mengadakan satu orkestra mengapa ini boleh berlaku. Adakah Yang Berhormat sendiri ditipu ataupun Ahli Yang Berhormat Batu Uban adalah kawan baik *Resident Conductor* ini, dan apakah yang akan dibuat oleh Kerajaan Negeri ini sekiranya saya tahu ada satu *certificate*, adakah kita semua tahu ini *certificate* mungkin boleh dibeli dan saya sungguh hairan bagaimana Kerajaan Negeri mengupah orang tidak. Saya akan berhenti di sini tetapi.....(gangguan)

Tuan Speaker:

Kegawatan masa

Ahli Kawasan Batu Uban (Dato' Kee Phaik Cheen):

Dato' Speaker, saya ingin menjawab beberapa soalan yang dibangkitkan oleh Ahli Kawasan Batu Lancang dan kita mesti tahu apa yang sebenarnya dan bukannya khabar angin atau daripada surat layang yang tidak ada bukti. Dato' Speaker, PESSOC iaitu *Penang State Symphony Orchestra And Chorus* bukan dalam tahun 1996 oleh kerana Kerajaan Negeri Pulau Pinang melalui Jawatankuasa Kesenian dan kerajaan pun bersetuju ini sudah sampai masa yang baik kerana kita mesti sebuah *orchestra and chorus* yang mewakili Negeri Pulau Pinang.

Dato' Speaker, pada masa itu struktur organisasi PESSOC itu telah diluluskan oleh Kerajaan Negeri oleh kerana orkestra itu perlu dijaga oleh sebuah jawatankuasa induk yang terdiri daripada ahli-ahli yang bukan sahaja peringkat kerajaan tetapi juga daripada Universiti Sains Malaysia dan Pengarah Kebudayaan Negeri dan pemimpin-pemimpin muzik yang telah menyumbang banyak kepada kita

Dato' Speaker, apabila kita cari seorang *resident conductor* untuk orkestra ini sebenarnya Pulau Pinang masih lagi kekurangan *conductor* yang benar-benar pakar yang boleh mengendalikan kelas orkestra sepenuh masa sepertimana yang dikehendaki oleh jawatankuasa. Kita mesti menjalankan sesi-sesi muzik dua kali seminggu, ini tidak kira sesi istimewa kepada lain-lain alat muzik.....(gangguan)

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Penjelasan, Dato' Speaker, sekiranya ini adalah jawatan sepenuh masa bagaimana *resident conductor* ini boleh mengadakan masa untuk mengajar *private* tuisyen. Saya difahami beliau mendapat pendapatan lebih kurang RM10,000 sebulan, kerana bayaran beliau ialah RM60 atau RM70 satu jam dan beliau dikenakan membayar *income tax inquiry* supaya dia membayar *income tax* sebanyak RM130,000 itu tidak benar.

Ahli Kawasan Batu Uban (Dato' Kee Phaik Cheen):

Dato' Speaker, sekarang saya apa yang dikatakan oleh Ahli Batu Lancang ialah telah membuktikan punca maklumat adalah daripada seorang yang mempunyai hati yang tidak baik oleh kerana Dato' Speaker, Kerajaan Negeri Pulau Pinang ada peruntukan yang tidak banyak dan oleh kerana itu gaji yang akan diberi kepada *resident conductor* itu ialah RM4,000 bukan dalam matawang asing *not in pounds* tetapi dengan satu syarat iaitu beliau boleh dapat peluang mengajar pemain muzik tetapi pemain muzik itu mesti terdiri daripada orkestra sahaja.

Dato' Speaker, semua butir-butir kepada *inland revenue* mesti dilaporkan kepada *resident conductor* dan pegawai-pegawai tersebut dan ini ialah antara *inland revenue* dan *resident conductor* ini tetapi apa yang kita diberitahu ialah *resident conductor* ini telah selesaikan masalah dan salah faham oleh kerana ada seorang pegawai menyatakan bahawa mereka mendapat *poison letter* daripada seseorang yang menyatakan RM130,000 yang didapati oleh *resident conductor*. Itu menunjukkan Dato' Speaker ialah seorang yang suka menulis surat layang tetapi (gangguan)

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Dr. Teng Hock Nan):

Adakah surat-surat dibaca oleh Y.B. Batu Lancang itu semua adalah surat-surat layang.

Ahli Kawasan Batu Uban (Dato' Kee Phaik Cheen):

Dia boleh jawablah oleh kerana.....(gangguan).

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Saya jawab, semua surat yang saya bacakan ditujukan kepada Y.B. Batu Uban dan ada nama.

Ahli Kawasan Batu Uban (Dato' Kee Phaik Cheen):

Dato' Speaker, apa yang saya dapati ialah satu nama muzik yang *lovers, music lovers* tiada nama, seorang yang menandatangani..... (gangguan).

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Penjelasan, ada satu surat lagi yang tidak sempat saya baca, yang mengatakan beliau merupakan satu *stonch member of* Gerakan, itu ada nama.

Ahli Kawasan Batu Uban (Dato' Kee Phaik Cheen):

Dato' Speaker, kalau tidak ada nama, tidak ada alamat, tidak ada kad pengenalan semua boleh mengakui *stonch supporter* DAP itu, Dato' Speaker, sekarang apabila Jawatankuasa Induk menerima surat-surat ini kita secepatnya menghubungi semua yang menulis surat itu tetapi kecuali sepucuk memo yang dihantar kepada Jawatankuasa daripada seorang ibubapa, sebenarnya tidak ada ibubapa yang lain yang menulis surat aduan itu dan ada surat yang ditulis oleh lain orang tetapi kita siasat dan apa yang kita dapati adalah surat-surat yang tidak puashati yang datangnya daripada seorang perempuan dan ahli-ahli keluarganya, suaminya, anak-anaknya, rakan-rakan kongsinya dan kawan-kawannya, itu kita buat *tracing* dan apabila kita terima surat itu secepatnya kita menghubungi mereka dan jemput mereka jumpa saya oleh kerana saya rasa perlu kita siasat perkara ini tetapi apabila Pembantu Khas saya menelefon semua orang tidak seorang pun yang hendak jumpa kita..... (gangguan)

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Penjelasan.

Ahli Kawasan Batu Uban (Dato' Kee Phaik Cheen):

Rekod, saya hendak senaraikan kronologi inilah, dan selepas itu Jawatankuasa Induk bagi satu lagi peluang pada 22hb Oktober kita tulis surat kepada semua yang buat aduan itu di Tingkat 7, KOMTAR dan ialah Ahli-ahli Jawatankuasa Induk tetapi kita ada jemput *resident conductor* tetapi oleh kerana ini kalau ada soalan Ahli Jawatankuasa akan tanya kepadanya tidak ada seorang yang buat aduan itu hadir ke perjumpaan ini. Jadi perjumpaan kali kedua ialah pada 7 September iaitu bertempat di Rumah Tetamu, di mana kita jemput semua ibubapa dan ahli-ahli orkestra dan...(gangguan).

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Penjelasan, berkenaan dengan pertemuan kedua 7 September 1997.

Ahli Kawasan Batu Uban (Dato' Kee Phaik Cheen):

Sorry it's not September, November, sorry...

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

November atau September di rumah?

Ahli Kawasan Batu Uban (Dato' Kee Phaik Cheen):

Di Rumah Tetamu.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Adakah itu khas untuk tujuan itu, yang saya tahu ialah yang akan dibincangkan dalam perjumpaan itu ialah:-

*A Review Of Our Project And Future Plans,
A Formation of License Committee and third Annually Trip.*

Ia tidak ada agenda untuk membincangkan mengenai penyiasatan. Dato' Speaker, saya ingin menarik perhatian jawapan yang diberi oleh YB. Batu Uban yang beliau memberi penjelasan ialah siapa yang membuat pengaduan adakah aduan itu benar atau tidak, ini menunjukkan bahawa beliau tidak berminat untuk mengadakan betul-betul satu siasatan dan saya

ingin memperingatkan YB. Batu Uban bahawa ialah TYT ialah penaung di dalam orkestra ini sekiranya YB tidak dapat memberi satu jawapan yang memuaskan di dalam Dewan ini maka ini akan ditujukan kepada beliau.

Ahli Kawasan Batu Uban (Dato' Kee Phaik Cheen):

Dato' Speaker, selepas perjumpaan itu, saya rasa sangat hairan kerana ada satu kenyataan oleh seorang murid yang dipukul semasa sesi orkestra. 70 ahli muzik melaporkan kepada Jawatankuasa Induk. Mereka tidak melihat *resident conductor* itu dalam *statement* mereka *touch even one hair, one strange of hair of the student....*(gangguan)

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Penjelasan.

Ahli Kawasan Batu Uban (Dato' Kee Phaik Cheen):

Now look, I want to finish this, saya tidak bagi jalan.

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Ini bermaksud budak itu berbohong, ibubapa yang tidak boleh terima.

Ahli Kawasan Batu Uban (Dato' Kee Phaik Cheen):

Tidak bagi jalan.

Tuan Speaker:

Y.B, Y.B, bagi peluang Ahli Batu Uban.

Ahli Kawasan Batu Uban (Dato' Kee Phaik Cheen):

Tidak bagi jalan

Ahli Kawasan Batu Lancang (Puan Chong Eng):

Dua budak itu yang dikatakan.

Tuan Speaker:

Bagi peluang Ahli Batu Uban selesaikan.

Ahli Kawasan Batu Uban (Dato' Kee Phaik Cheen):

Tidak bagi jalan, ini ialah semua ahli-ahli orkestra dan sekarang Dato' Spekaer, kalau benar-benar begitu serious kenapa ibubapa kanak-kanak itu tidak buat laporan kepada polis. Itu satu dan kedua kita pun hendak tahu kalau benar-benar dipukul kenapa kanak-kanak itu tidak berani mendedahkannya di depan Jawatankuasa Induk Orkestra ini yang terdiri daripada pemimpin-pemimpin yang dihormati, adakah laporan polis? Kalau apa yang dikatakan oleh Ahli Batu Lancang ini adalah satu perkara yang serious.

Dato' Speaker, sekarang kita ada seorang *Resident Conductor*, dia telah memberi sijil-sijilnya dan kita mesti adil. Kalau sekarang ada satu tuduhan di mana sijil-sijil ini palsu ini tidak ada masalah oleh kerana ada Pengerusi *Trinity Music College of London*, *Principalnya*, *Director of Examination Secretary* dan juga *Acting Vice Chancellor* daripada *University of Lead*, *Registrar* dan juga *Royal College of Music Associate Certificate* semua nama pun ada, ini kerajaan boleh siasat tetapi sekarang ialah *Resident Conductor* itu sekarang ada mempertingkatkan tahap dan taraf orkestra kita. Di samping menjadi guru dia ada membuat *music arrangement* bagi muzik Melayu, muzik tradisional kita yang lain, dia pakar membuat *arrangement music*, muzik P. Ramlee, Jimmy Boyle, Soliano dan ada menjalankan *concerts* di mana semua yang datang puji tahap dan taraf muzik orkestra kita. Oleh kerana beliau banyak menyumbang TYT pun telah beri beliau PKT ini untuk menunjukkan Kerajaan Negeri mengakui sumbangan *Resident Conductor* kita dan sekarang saya berharap kalau Ahli Kawasan Batu Lancang akan buat aduan bagi pihak surat layang atau kanak-kanak itu saya sudah menjemput mereka, kita telah jalankan siasatan tetapi kita pun mesti adil kepada seorang warganegara asing yang datang yang terima gaji yang rendah dia tidak menerima gaji yang tinggi dia menjalankan tugasnya dan mendapat 7 pucuk surat sokongan daripada ahli-ahli muzik dan saya pun hendak beritahu Dato' Speaker, orkestra ini bukan dibuat oleh seorang orkestra ini pun ada tiap-tiap sesinya mempunyai guru-guru muzik oleh kerana orkestra ini bukan bagi orkestra kanak-kanak. Orkestra PESSOC ialah terdiri daripada golongan orang dewasa juga, dan mereka telah melaporkan kepada Jawatankuasa Induk bahawa tuduhan yang dibuat adalah tidak benar. Beliau tidak memukul sesiapa pun semasa sesi orkestra.

Saya berharap Dato' Speaker, sekarang kalau ada tuduhan saya ingat Kerajaan Negeri akan *check* semula berkenaan sijil ini tetapi kita hendak hantar sijil itu dan bukan melalui *e-mail* or melalui *fax*. Lebih baik saya ingat kita boleh menulis surat rasmi kepada universiti-universiti tersebut tetapi seorang yang jadi guru muzik atau *Resident Conductor* kalau dia tidak mempunyai ilmu pengetahuan atau latihan tidak boleh menjalankan kerjanya kalau dia beli sijil-sijil itu. Mengapa hari ini semua orang puji orkestra itu oleh kerana *musicality* Pulau Pinang sudah tinggi dan sekarang pun ada beberapa pihak swasta yang memberi sumbangan dan derma untuk buat CD berkenaan PESSOC *Penang State Symphony Orchestra And Chorus* dua CD sekarang pun dikeluarkan. Kalau kita ada orkestra yang teruk mengapa ada orang yang boleh menyokong Kerajaan Negeri dan keluaran CD. Ini ialah kita mesti adil kepada orang yang sekarang saya percaya ialah dia dapat ada lain agenda ini ialah pendapat Jawatankuasa Induk PESSOC oleh kerana kita telah memberi banyak peluang kepada semua orang dan sehingga hari ini pihak polis tidak menerima sepucuk surat pun atau laporan daripada kanak-kanak itu yang menyatakan mereka telah dipukul. Dato' Speaker, saya berharap kita mesti adil kepada seorang warganegara asing tetapi ini saya akan menunjukkan orkestra ini dijaga oleh Jawatankuasa Induk PESSOC. Sekian, terima kasih.

Dato' Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat Dewan ditangguhkan.

Dewan ditangguhkan pada jam 6.30 petang.